



**University of Twente**  
*The Netherlands*

# **M**oderne vormen van prostitutie in de Nederlandse jongerencultuur

*Een onderzoek naar de denkbelden van mannelijke adolescenten*

Enschede, april 2007

Wendy Garnier

Bachelorthese Psychologie, Veiligheid en Gezondheid

Begeleiding:  
Dr. C.H.C. Drossaert  
Dr. H. Boer

Uitvoer onderzoek in opdracht van:  
Stichting Prostitutie Maatschappelijk Werk, Humanitas Rotterdam

# Inhoudsopgave

Inhoudsopgave .....	2
Samenvatting .....	3
1. Inleiding .....	4
1.1 Opdrachtgever .....	4
1.2 Ruilseks .....	5
1.2.1 Internationaal .....	6
1.3 Loverboys .....	7
1.3.1 De slachtofferkant .....	9
1.3.2 De daderkant .....	10
1.4 Doel van onderzoek .....	12
1.5 Onderzoeksvragen .....	12
2. Methode .....	13
2.1 Meetinstrument .....	13
2.1.1 Het spel ‘Ruilseks en Loverboys’ .....	14
2.1.2 Vragenlijst .....	15
2.2 Onderzoekssample .....	15
2.3 Procedure .....	16
3. Resultaten .....	17
3.1 Resultaten vragenlijst .....	17
3.2 Resultaten spel .....	18
3.1.1 Ruilseks .....	19
3.1.2 Loverboys .....	21
3.1.5 Thema’s media en seksuele omgangsnormen .....	23
4. Discussie .....	25
Literatuur .....	29
BIJLAGE I Het Spel .....	31
BIJLAGE II Handleiding Spel .....	34
BIJLAGE III Vragenlijst .....	39
BIJLAGE IV Verslaglegging focusgroepsessie 22-11-2006 .....	42
BIJLAGE V Verslaglegging focusgroepsessie 06-12-2006 .....	54

## Samenvatting

In de hedendaagse jongerencultuur ontstaan seksuele omgangsvormen waarmee de grens tussen seksuele beleving en jongerenprostitutie vervaagt. Vooral in de media komen verontrustende beelden naar voren. Het ontstaan van fenomenen als ‘ruilseks’ en ‘loverboys’ en de daarmee gepaard gaande problematiek heeft Stichting Prostitutie Maatschappelijk Werk ertoe aangezet om onderzoek te laten verrichten naar deze ontwikkeling. Dit exploratieonderzoek is een eerste meting naar de denkbeelden van mannelijke adolescenten betreft ruilseks en loverboys. Uit de literatuur komt een profiel van achtergrondfactoren naar voren waaraan loverboys veelal voldoen. Aan het onderzoek hebben respondenten deelgenomen wiens achtergrond overeenkwam met dit profiel van geschetste risicofactoren om te zien of dit de kans vergrootte dat zij zelf uiting gaven aan deze seksuele omgangsvormen. Door middel van focusgroepsessies en een speciaal voor dit onderzoek ontworpen spel en vragenlijst zijn de mannelijke adolescenten geconfronteerd met een set vragen om de denkbeelden ten opzichte van ruilseks en loverboys te meten. Vier thema’s stonden hierbij centraal: de attitude ten opzichte van ruilseks, de attitude ten opzichte van loverboys, de attitude ten opzichte van meisjes die zich bezighouden met ruilseks of loverboys, en tot slot de eigen ervaring met ruilseks en loverboys. Uit de resultaten kwam naar voren dat ondanks aandacht in de media en incidentele gebeurtenissen ruilseks niet zo algemeen voorkomt, een redelijk onbekend begrip is en een negatief affect oproept. Er kan wel gesteld worden dat het aantal respondenten dat aangaf loverboys te kennen of zelf nagedacht had om loverboy of pooier te worden erg hoog was. Dit hoge aantal had mogelijk verband met het feit dat alle jongemannen voldeden aan de risicofactoren die genoemd zijn in het profiel van een loverboy. Gezien deze resultaten lijkt het beter de nadruk bij vervolgonderzoek of preventieve maatregelen meer te richten op loverboys dan op ruilseks, waarbij het profiel van geschetste risicofactoren wellicht een goede richtlijn vormt voor het opsporen van toekomstige loverboys.

## 1. Inleiding

In de media duiken regelmatig verhalen op van jonge meisjes die seks hebben met materialistische doeleinden en jongens die actief meisjes ronselen om hen te manipuleren tot prostituee. Voorbeelden zijn meisjes van zestien tot achttien jaar die seks hebben met jongens in ruil voor drank en rookwaar (“Seks in ruil voor drank en rookwaar”, 2006) en jongens die in het openbaar vervoer, winkels, fast-foodrestaurants en via internet op de versierder gaan om meisjes in te palmen en tot prostituee te maken (“Loveboy ronselt in bus en winkel”, 2006). Begrippen als ‘ruilseks’ en ‘loveboys’ doemen op.

Ondanks dat in de media veelvuldig verhalen naar voren komen over ruilseks en loveboys is de mate waarin het daadwerkelijk wordt toegepast vrijwel onbekend. Er is tot nu toe ook nog maar weinig wetenschappelijk onderzoek verricht naar deze seksuele omgangsvormen: onderzoek naar loveboys richtte zich slechts voornamelijk op de slachtofferkant en over ruilseks is vrijwel geen empirische informatie beschikbaar.

Deze in Nederland ogenschijnlijk nieuwe tendens in de jongerencultuur eist zijn slachtoffers en roept om een aanpak. Aanleiding voor Stichting Prostitutie Maatschappelijk Werk om onderzoek te laten verrichten naar de wortels van deze ontwikkeling.

### 1.1 Opdrachtgever

Dit onderzoek wordt uitgevoerd in opdracht van Stichting Prostitutie Maatschappelijk Werk. Prostitutie Maatschappelijk Werk (PMW) is in 1989 binnen Humanitas Rotterdam ontstaan vanuit een landelijk verzoek aan de grote gemeenten om veldwerkbezoeken af te leggen aan seksbedrijven en een hulpaanbod te doen aan prostituees. PMW biedt hulpverlening aan (ex)prostituees ongeacht hun gender, verblijfsstatus of drugsgebruik. Met ervaringen in de hulpverlening en in het veld biedt PMW inzicht voor beleidsmakers op lokaal en landelijk niveau, ook betreft misstanden en knelpunten in de prostitutiebranche.

Naast intensieve hulpverlening, veldwerk bij seksbedrijven, veldwerk op straat en resocialisatietrajecten biedt PMW ook een ketenaanpak jeugdprostitutie. PMW biedt persoonlijke en intensieve hulpverlening aan meisjes, jongens en (jong)volwassenen die zijn aangezet tot prostitutie. Hiertoe behoren onder andere meisjes die via een ‘loveboyconstructie’ tot prostituee zijn geworven. Het aantal signalen dat bij PMW binnenkomt over jongerenprostitutie stijgt gestaag en steeds vaker wordt er melding gedaan van vermoedelijke slachtoffers van jeugdprostitutie. Om jeugdprostitutie preventief te bestrijden en een sluitende aanpak te ontwikkelen voor de hulpverlening aan jeugdige prostituees heeft de gemeente Rotterdam in 2005 een externe ketenregisseur aangesteld om een gemeentelijke aanpak te ontwikkelen. Tot de doelgroep van de Ketenaanpak Jeugdprostitutie behoren minderjarige en jongvolwassen meisjes en jongens uit Rotterdam, van wie uit feiten of signalen bekend is geworden dat zij zich prostitueren of voor die doeleinden dreigen te worden misbruikt door derden. In het kader van de Ketenaanpak Jeugdprostitutie is door de ketenregisseur in samenwerking met PMW, politie en het OM als hulpmiddel een signalenlijst opgesteld om signalen van jongerenprostitutie vroegtijdig te herkennen. Tevens is in het protocol opgenomen dat alle vermoedens van jeugdprostitutie op basis van de signalenlijst worden gemeld bij PMW. PMW biedt consult en advies bij het duiden van signalen aan de hand van het signaleringsinstrument en op basis van specialistische expertise van dwang in de prostitutie. Naar aanleiding van melding kan PMW een interventie op maat uitzetten.

In 2005 heeft PMW meegewerkt aan het ontwikkelen van protocollen en het vormgeven van een regionaal meld- en adviespunt jeugdprostitutie binnen de eigen instelling.

Er zijn nieuwe voorlichtingsmaterialen ontwikkeld met preventieve en educatieve doeleinden voor studenten, professionals, risicogroepen en slachtoffers. Deze materialen zijn in 2005 al ruim verspreid en dienen ter ondersteuning van de aanpak van jeugdprostitutie. In 2006 is door PMW een expertisedag georganiseerd over de aanpak van jeugdprostitutie met als thema 'het beschermen van slachtoffers door een daderaanpak'.

Om meer inzicht te krijgen in jongerenprostitutie en de ontwikkelingen onder jongeren is bij PMW de vraag naar aanvullende informatie ontstaan. PMW streeft naar onderzoek, zowel onder mannelijke adolescenten als onder vrouwelijke adolescenten, om inzicht te verkrijgen in de problematiek betreffende jongerenprostitutie. Dit onderzoek, in opdracht van PMW, tracht inzicht te geven in moderne vormen van jongerenprostitutie door de nu heersende denkbeelden onder mannelijke adolescenten over dit onderwerp in kaart te brengen. Inzicht in de denkbeelden van mannelijke adolescenten verschaft een beschouwing van de seksuele normen onder jongens van waaruit mogelijk een richtlijn gevormd kan worden voor een aanpak van problematische seksuele omgangsvormen die leiden tot jeugdprostitutie. Onderzoek is vooral van belang gezien de nieuwe ontwikkelingen die zich onder jongeren lijken voor te doen.

## **1.2 Ruilseks**

In de afgelopen decennia zijn de attitudes, overtuigingen en gedragingen rondom seks sterk veranderd. Tot midden jaren zestig van de vorige eeuw was de Nederlandse maatschappij traditioneel ingesteld waarbij seks voor het huwelijk sterk afgekeurd werd. Met de aanvang van de seksuele revolutie en de beschikbaarheid van moderne anticonceptie, zoals de pil, veranderde veel. De publieke opinie verschoof drastisch tussen 1960 en 1970. Seks werd beter geaccepteerd, zelfs wanneer een stel ongehuwd was, mits ze maar verliefd waren. Gezondheidsinstanties, evenals de media en academici, speelden een kritische rol in deze culturele omslag. De roep voor onthouding of striktere controle door ouders was geen onderdeel van het Nederlandse gezondheidsbeleid. Medische kringen en gezondheidsdiensten accepteerden seks onder adolescenten en leverden meisjes vertrouwelijk en voor weinig geld anticonceptie. Eveneens konden meisjes zonder ouderlijke toestemming gebruik maken van, door de overheid gesubsidieerde, gratis abortusklinieken. Samengevat gaf en geeft het Nederlandse gezondheidsbeleid adolescenten het recht en de verantwoordelijkheid om beslissingen te maken over hun seksuele gedragingen en voortplanting (Schalet, 2004). Inmiddels kan dan ook wel gesteld worden dat de toepassing van seksuele activiteiten door adolescenten in redelijke mate geaccepteerd is in de Nederlandse samenleving.

Uit dit geschetste tijdsbeeld komt duidelijk naar voren dat seks en de omgang met seksualiteit onderhevig zijn aan verandering. Berichten in de media suggereren dat er een nieuwe ontwikkeling gaande is betreft de seksuele omgang onder jongeren. Een nieuw verschijnsel dat in enkele steden in Nederland is ontstaan is 'ruilseks': er zijn jongeren die seks toepassen als ruilmiddel om materialistische doeleinden te bereiken. Jongeren hebben hierbij seks met andere jongeren in ruil voor geld of spullen. Meestal zijn het meisjes die de seksuele diensten verrichten en jongens die de ontvangstkant vormen, zij ontvangen seks in ruil voor goederen. Gevallen van het verschijnsel ruilseks, waarbij meestal tienermeisjes jongens seksueel plezier in ruil voor geld of goederen, hebben zich al voor gedaan in steden als Capelle aan den IJssel, Amsterdam en Rotterdam ("Ruilseks onder tieners wijdverbreid", 2006). Wat het exacte voorkomen is van ruilseks in Nederland is onbekend. Het is in ieder geval opmerkelijk te noemen dat dit verschijnsel zich al in diverse steden heeft voorgedaan, wat duidt op een nieuwe ontwikkeling in de seksuele moraal onder jongeren.

Waarschijnlijk ligt er een andere motivatie dan liefde ten grondslag aan het hebben van ruilseks. Kuate-Defo (2004) noemt verschillende redenen die mensen toekennen om

seksuele activiteiten aan te gaan: liefde, affectie, plezier, onderwerping, recognitie, competitie, kracht, dominantie, onderdanigheid, stressvermindering, prestige, voortplanting, materiële en financiële uitwisseling en voordelen, en gezelschap. Het lijkt erop dat jongeren ruilseks toepassen uit materieel winst oogmerk. Deze seks in ruil voor goederen lijkt in de West-Europese opvatting daarmee veel weg te hebben van prostitutie, een beroepsfunctie waarbij seks wordt uitgeoefend tegen betaling. De ruilseks is dan ook opmerkelijk te noemen. Deze seksuele dienst voor gunsten suggereert dat seks verricht kan worden om het leven aangenamer te maken in termen van materiele goederen, waarbij jongeren hun commerciële seksuele activiteiten niet als sekswerk of prostitutie beschouwen (Saphira & Oliver, 2002).

Het is echter de vraag of deze ontwikkeling, waarbij seks als ruilmiddel aanschouwd wordt, wel moreel is. Op zich is sociale uitwisseling, waarbij iedere partner binnen een sociale interactie iets aan de ander geeft en verwacht in ruil iets terug te krijgen, een gebruikelijk principe (Gleitman, Fridlund & Reisberg, 1999). Wat hierbij geruild wordt is afhankelijk van de relatie. Aldus Gleitman et al. (1999) kan dit bij een economische relatie bijvoorbeeld uit goederen of geld bestaan. Bij familie, vrienden of geliefden kan dit immaterieel goed zijn zoals loyaliteit of affectie. Volgens de sociale uitwisselingstheorie zijn alle, of in ieder geval de meeste, menselijke relaties gekenmerkt door een geef-en-krijg kwaliteit. Het verschijnsel ruilseks lijkt echter wel een extreme uiting van een sociale uitwisseling en zet daardoor onmiddellijk tot denken.

Wanneer jongeren ruilseks als normaal en niet als prostitutie aanschouwen lijkt er sprake te zijn van een uitzonderlijk denkbeeld. Het is nog niet bekend wat de mogelijke gevolgen voor jongeren kunnen zijn wanneer ze het eigen lichaam en seksuele activiteiten als ruilmiddel aanschouwen. Dit verschijnsel kan mogelijk tot problematiek leiden wanneer jongeren tot inkeer komen en wellicht spijt of emotionele schade overhouden aan de ervaring van ruilseks. Niet alleen vanuit het volgen van de ontwikkelingen betreffende de seksuele omgangsvormen, maar ook om de hiermee mogelijk gepaard gaande problematiek aan te pakken is het van belang te weten of er sprake is van een landelijke verschuiving in de seksuele moraal bij adolescenten of dat het slechts gaat om incidentele gebeurtenissen. Aangezien het verschijnsel ruilseks in Nederland nieuw lijkt, het exacte voorkomen onbekend is en er wellicht problematiek mee gepaard gaat is het verkrijgen van meer informatie noodzakelijk.

### *1.2.1 Internationaal*

Hoewel ruilseks voor Nederland en andere Westelijke landen wellicht vrij nieuw lijkt komt seks in ruil voor goederen of cadeaus in andere werelddelen al langer voor. Zo valt als voorbeeld te noemen dat in 2001 al bekend werd dat in Thailand jonge studenten seks verrichten om zichzelf te kunnen voorzien van merkartikelen (Saphira & Oliver, 2002). In Rombo District doet het zich voor dat stedelijke meisjes die goed moeten presteren op school geëxploiteerd worden door jongens die de meisjes helpen met huiswerk in ruil voor seksuele diensten. (Leshabari, Kaaya & Kawau, 1996). Bovendien is in Afrika seks in ruil voor goederen al vele jaren een algemeen bekend begrip. Veel Afrikaanse culturen kennen een hoge frequentie van seksuele activiteiten met meerdere partners waarbij de waarde van een seksuele relatie gezien wordt als transactiebron. In seksuele relaties wordt verwacht dat een man geld en cadeaus geeft aan een vrouw als teken van achting. Deze relaties vormen voor veel Afrikaanse vrouwen een belangrijke bron van inkomsten (Ubillos, Paez & González, 2000). In Tanzania zijn er zelfs vier types relaties geïdentificeerd die jonge meisjes aangaan met seksuele partners (Kuate-Defo, 2004). Bij al deze relatievormen wordt een meisje verwacht seksuele diensten te leveren in ruil voor goederen, zoals voedsel, kleding, zeep, schoolboeken, etc. en / of geld. De eerste relatievorm, rafiki, bestaat uit een vriendje waarmee

een jong meisje regelmatig seksueel contact heeft. Het eerste type ervaart meer sociale acceptatie en erkenning dan het tweede type, mshikaji wa muda. Bij het tweede type relatie heeft een tijdelijke partner seksuele contacten in ruil voor eigendommen, geld en cadeaus. Het derde type omvat een eenmalig of sporadisch contact. En het laatste type relatie, mpenzi, bevat een 'sugar daddy', een seksuele partner waarmee een jong meisje een liefdesrelatie heeft en uiteindelijk mee hoopt te trouwen. Aldus Luke (2005) zijn deze 'sugar daddy's' volwassen mannen die geld of cadeaus geven voor seks met veel jongere vrouwen. Deze relaties waarbij goederen geruild worden voor seks, ook wel het 'sugar daddy phenomeen' genoemd, zijn geassocieerd met grote leeftijdsverschillen en economische verschillen.

Uit deze genoemde voorbeelden kan wel gesteld worden dat, hoewel het voorkomen van ruilseks in Nederland nieuw is, het internationaal al langer een bestaand begrip is. Op sommige plaatsen doet ruilseks zich al jaren voor en in sommige culturen lijkt het zelfs een ingebed en geaccepteerd verschijnsel. Berichten in de media van incidentele gebeurtenissen in Nederland doen lijken of ruilseks hier nu ook steeds meer voorkomt. Daarnaast benoemen Repetur, Meinster en De Kinderen (2005) dat er in Nederland een ontwikkeling gaande is waarbij de omgang tussen jongeren onderling en de omgang tussen jongeren en volwassenen in verregaande mate geseksualiseerd wordt en waarbij bovendien sprake is van uiteenlopende waarden en normen over seksualiteit en de man-vrouw-relatie binnen de vele verschillende culturen die Nederland telt. Er is volgens hen een tendens onder jongeren om steeds meer vormen van seksueel gedrag, die voorheen golden als ongepast, afwijkend en/of gewelddadig, als normaal te beschouwen. Bovendien is het aantal verkrachtingen, seksuele intimidatie, seksueel misbruik van kinderen door kinderen en jongeren door jongeren toegenomen (Delfos, 2002).

Het is van belang om te weten of er mogelijk sprake is van een verschuiving onder de seksuele moraal bij adolescenten. Ondanks dat de exacte omvang van de toepassing van ruilseks in Nederland onbekend is heeft ruilseks zich al op meerdere Nederlandse plaatsen voor gedaan en lijkt er daarmee toch wel een ontwikkeling gaande te zijn in de seksuele moraal onder jongeren. Niettegenstaande dat jongeren de toepassing van ruilseks wellicht zelf zien als een normaal verschijnsel waarbij seks een middel is voor materiële verrijking lijkt er een luikend gevaar dat de jongeren hier later wellicht spijt of emotionele schade aan overhouden. Het is niet onwaarschijnlijk dat er problematiek gepaard zal gaan met het voorkomen van ruilseks. Het is dan ook uitermate relevant meer inzicht te krijgen in de denkbeelden van adolescenten aangaande het begrip ruilseks.

### **1.3 Loverboys**

Een ander verschijnsel onder jongeren zijn 'loverboys'. Loverboys zijn pooiers die meisjes via verleidingstechnieken inpalmen om hen op den duur in de prostitutie uit te buiten (Terpstra, Van Dijke & Van San, 2005). Van misleiding is in de loverboy-constructie vrijwel altijd sprake door liefde te veinzen, veel cadeautjes te geven en een mooie toekomst te beloven (Prostitutie Maatschappelijk Werk, 2005).

Repetur (2005) zegt hierover:

“Loverboys zijn jongemannen die een neprelatie aangaan met meisjes en jonge vrouwen met als doel hen in de prostitutie te laten werken om zich te verrijken. Loverboys zijn mensenhandelaren die ook actief zijn in Nederland. Wat hen onderscheidt van andere vormen van mensenhandelaren is dat zij doelbewust een liefdesrelatie aangaan om meisjes en jonge vrouwen aan zich te binden.”

Loverboys buiten de slachtoffers echter niet alleen uit in de prostitutie, er zijn ook gevallen bekend van loverboys die hun slachtoffers drugs laten koerieren, leningen af laten sluiten, auto's op hun naam laten zetten of winkeldiefstallen laten plegen (Terpstra et al., 2005).

De jongens zetten tal van technieken in bij deze toepassing van mensenhandel. Terpstra et al. (2005) noemen de volgende technieken waarvan bekend is dat ze door daders ingezet worden: het geven van cadeaus en aandacht, opwerpen als beschermer, slachtoffers isoleren van familie en vrienden, met de slachtoffers gemeenschappelijke toekomstdromen vormen waarvoor geld nodig is, dreigen met en gebruiken van geweld en chantage, het bedreigen van de familie van het slachtoffer en het tonen van onvoorspelbaar gedrag met een wisseling tussen adoratie en mishandeling.

Bullens en Van Horn (2000) hebben deze technieken waarop de loverboypraktijken verlopen onderverdeeld in drie processtadia: 'grooming', 'inlijving' en 'instandhouding'. Volgens hen is 'grooming' het scala voorbereidingsactiviteiten, waaronder het geven van aandacht en cadeaus, om meisjes te kunnen rekruteren en het rekruteren zelf. Bij de 'inlijving' worden de meisjes daadwerkelijk gedwongen tot bijvoorbeeld het prostitueren. Hierbij worden door de daders technieken met en zonder fysiek geweld gebruikt. Naast fysiek geweld wordt er gebruik gemaakt van misleiding, ontmaagding, verkrachting en chantage. Bij de 'instandhouding', het laatste stadium, maken de daders gebruik van technieken als emotionele afhankelijkheid, misleiding, angst, sociale en maatschappelijke isolatie.

Prostitutie Maatschappelijk Werk (2003) omschrijft de handelswijze van loverboys aan de hand van fasen: ontmoeting, indruk maken, relatie aangaan, seksueel contact, grenzen verleggen, aanzet tot prostitutie en exploitatie.

Juridisch gezien zijn loverboypraktijken een vorm van mensenhandel. Handel in personen is het rekruteren, transporteren, overdragen, herbergen of ontvangen van personen, middels bedreiging, geweld of andere vormen van dwang, ontvoering, misleiding, bedrog, misbruik van macht, positie of kwetsbaarheid, het geven of ontvangen van geld of voordelen om in te stemmen om een persoon controle over een ander persoon te laten hebben, met doel tot exploitatie. Exploitatie omvat minimaal uitbuiting in de vorm van prostitutie of andere vormen van seksuele uitbuiting, gedwongen zwangerschap of services, slavernij of praktijken gelijkwaardig aan slavernij of het verwijderen van organen. (European Network Against Child Trafficking, 2004)

Artikel 273a in het Wetboek van Strafrecht (2005) definieert schuldig aan mensenhandel:

“1. Degene die een ander door dwang, geweld of een andere feitelijkheid of door dreiging met geweld of een andere feitelijkheid, door afpersing, fraude, misleiding dan wel door misbruik van uit feitelijke omstandigheden voortvloeiend overwicht, door misbruik van een kwetsbare positie of door het geven of ontvangen van betalingen of voordelen om de instemming van een persoon te verkrijgen die zeggenschap over die ander heeft, werft, vervoert, overbrengt, huisvest of opneemt, met het oogmerk van uitbuiting van die ander of de verwijdering van diens organen.

2. Uitbuiting omvat ten minste uitbuiting van een ander in de prostitutie, andere vormen van seksuele uitbuiting, gedwongen of verplichte arbeid of diensten, slavernij en met slavernij of dienstbaarheid te vergelijken praktijken.”

Mensenhandel is niet nieuw. Okereke (2005) omschrijft dat mensenhandel al sinds de vroegste tijden bestaat. Zo kon in de tijd van de kolonisatie mensenhandel wereldwijd worden gepraktiseerd, totdat de sociale acceptatie verdween. Echter ondanks officiële afschaffing van slavernij bleef mensenhandel bestaan met als doel seksuele exploitatie.

Het delict mensenhandel is hedendaags een grensoverschrijdend verschijnsel dat nog schijnbaar moeiteloos voorkomt, waarbij ook minderjarigen in Nederland slachtoffer worden



en slechts een gering aantal zaken bewijsbaar is (Prostitutie Maatschappelijk Werk, 2003). De gevolgen van mensenhandel zijn ernstig. Mensenhandel is een complexe vorm van uitbuiting die verschillende manieren van misbruik omvat en, vooral voor kinderen, de grootste bedreiging vormt van de menselijke rechten (ENACT, 2004).

Aandacht voor deze problematiek is dus niet ongegrond, de ernst van deze problematiek roept om inzicht en aanpak. Nederland neemt het probleem van mensenhandel dan ook serieus, aldus Smit (2001). Dit blijkt volgens Smit (2001) uit het feit dat de aanpak van mensenhandel een speerpunt is binnen het OM en de politie en uit de keuzes die in het overheidsbeleid aangaande prostitutie en mensenhandel zijn gemaakt. Volgens Smit (2001) kan het tevens worden afgeleid uit het feit dat Nederland als een van de weinige landen in Europa een nationaal rapporteur mensenhandel kent. Bovendien staat in Nederland vooral de onder de noemer 'loverboys' bekende problematiek erg in de belangstelling (Repetur, 2005). Aangezien het grote voorkomen van loverboys is dit niet verwonderlijk: in bijna de helft van de gevallen van jeugdprostitutie blijkt sprake te zijn van loverboyproblematiek (Borne & Kloosterboer, 2005).

### 1.3.1 De slachtofferkant

De slachtofferkant van de loverboyproblematiek bestaat uit meisjes en jonge vrouwen, waarbij bepaalde meisjes meer risico lopen om slachtoffer te worden van een loverboy. De loverboymethodiek wordt toegepast bij meisjes en jonge vrouwen bij wie de verleidingstechnieken zouden kunnen werken (Repetur, 2005). Loverboys lijken slachtoffers dus nauwkeurig uit te zoeken, waardoor bepaalde meisjes kwetsbaarder zijn om in handen van deze mensenhandelaren te vallen.

Volgens Boone en Bovenkerk (2006) lijken een aantal factoren meisjes kwetsbaarder te maken om slachtoffer te worden van een loverboy: vaak gaat het om meisjes die lager onderwijs krijgen, die een laag zelfbeeld hebben en onzeker zijn, die op zoek zijn naar aandacht en erkenning, waarbij er in de thuissituatie vaak sprake is van een slechte relatie met de ouders, de ouders gescheiden zijn en waarbij er weinig discipline en structuur is in het gezin. Prostitutie Maatschappelijk Werk (2005) vult deze informatie aan door te vermelden dat de gemiddelde leeftijd waarop meisjes worden geronseld 15,5 jaar is. Van den Borne en Kloosterboer (2005) hebben de factoren die een minderjarige kwetsbaar maken voor prostitutie opgesteld in een tabel, zie Tabel 1.

Tabel 1. Kwetsbare achtergrondvariabelen jeugdprostituees (Borne & Kloosterboer, 2005)

<b>Kwetsbaarheid</b>	<b>Aantal minderjarigen in %</b>
Emotionele afhankelijkheid	45,6
Ontbreken papieren	24,9
Familieomstandigheden	21,9
Bedreiging	15,4
Financiële redenen	13,0
Drugsverslaving	7,7
Seksueel misbruik	4,7
Geen woning	3,6
Anders	1,8

Al deze informatie tezamen vormt een zogenaamd slachtofferprofiel. Dit maakt het mogelijk in te schatten welke meiden aan dit profiel voldoen en kwetsbaarder zouden zijn om in handen van een loverboy te vallen. Wanneer deze meiden vroegtijdig bij instanties onder de aandacht vallen kan voorkomen worden dat ze slachtoffer worden van loverboys.

Het herkennen van risicomeisjes, groepen meisjes waarvan vermoed wordt of bekend is dat een of meer van hen mogelijk te maken hebben met loverboys en groepen meisjes die zich bevinden op plekken waarvan bekend is dat daar actief door loverboys wordt geronseld, maakt het mogelijk voorlichting te geven (PMW, 2005). Hierbij moet echter wel in gedachten worden gehouden dat in principe elk meisje slachtoffer kan worden. Het is goed een risicogroep te onderscheiden, maar men moet daardoor niet andere slachtoffers over het hoofd zien. Meisjes moeten dan ook op de hoogte worden gebracht van het verschijnsel en van de manieren waarop loverboys te werk gaan. Meer bekendheid kan het aantal slachtoffers beperken en maakt het voor de loverboys moeilijker om nieuwe slachtoffers te vinden (Boone & Bovenkerk 2006).

### *1.3.2 De daderkant*

Jongens en jongemannen vormen de daderkant van de loverboyproblematiek. Over de daderkant is echter weinig bekend. Hoewel het publieke bewustzijn van mensenhandel en de bezorgdheid over mensenhandel onder regeringen en internationale instanties groter is dan ooit tevoren is de kennis nog steeds relatief beperkt (Kelly, 2002). Het nadeel is dat het meeste onderzoek over loverboys alleen op de slachtoffers gericht is en de daders buiten beschouwing zijn gelaten (Gelder, 2002). Het is duidelijk dat informatie over de daderkant een essentiële schakel kan vormen in de aanpak van de problematiek betreffende loverboys. Voor preventie, of het nu gaat om grensoverschrijdende of binnenlandse mensenhandel, is informatie over de achtergronden van het delict van groot belang, aldus het Kabinet (2004). Van Dijke en Terpstra (2005) stellen het gebrek aan informatie en kennis over de daders als een belangrijk obstakel om tot een adequate aanpak te komen. Prostitutie Maatschappelijk Werk (2003) sluit hierbij aan door te stellen dat onderzoek naar de motivaties en achtergronden van de loverboys opheldering zou kunnen bieden over de normen en waarden van de daders en hoe zij meisjes en vrouwen als gebruiksobject zien. Meer bekendheid van de daderkant zou nieuwe perspectieven voor de aanpak van het probleem bieden. Weten wat het voor jongens aantrekkelijk maakt om loverboy te worden zou wellicht mogelijkheden bieden om deze aantrekkelijkheid in te perken.

Het enige duidelijke onderzoek naar de daderkant van loverboys is door Van Dijke en Terpstra (2005) en Terpstra et al. (2005) verricht. In een quick scan (Van Dijke & Terpstra, 2005) en tien interviews met loverboys (Terpstra et al., 2005) scheppen zij voor het eerst een beeld van de daders.

In de quick scan (Van Dijke & Terpstra, 2005) worden gegevens gepresenteerd van 92 jongemannen die in Nederland zijn aangehouden en vervolgd voor loverboypraktijken. Hieruit komt naar voren dat het veelal jongens zijn met een Nederlandse nationaliteit (83%), waarvan het merendeel een allochtone achtergrond heeft (89%). De meeste hebben een Marokkaanse achtergrond, maar ook jongens met een Turkse, Antilliaanse en Surinaamse achtergrond opereren als loverboy. De meeste loverboys zijn tussen de 20 en 30 jaar. Loverboys hebben veelal een laag opleidingsniveau, vaak gaat het om mannen die al op jonge leeftijd van school afgehaakt dan wel uitgevallen zijn. De meeste loverboys opereren in groepsverband. Bij ongeveer de helft van de loverboyzaken is er sprake van één verdachte, bij de andere helft van meerdere verdachten. Meestal zijn de loverboys eerder veroordeeld geweest voor andere delicten (71%) of eerder in contact geweest met politie (12%). Gemiddeld maken loverboys 2,5 à 2,8 slachtoffers.

In de portretten (Terpstra et al., 2005) komen tien mannen aan het woord die verdacht worden van loverboypraktijken of zelfs al veroordeeld zijn voor mensenhandel. Uit de portretten komt naar voren dat het veelal om jongens gaat die tweede generatie migranten zijn, vaak afkomstig zijn uit gezinnen met lage inkomens, meestal geen goede relatie met de

ouders hebben, slechte schoolprestaties vertonen of zelfs vroegtijdig stoppen met school, moeite hebben een plekje te veroveren in Nederland, bekend zijn met mensen die loverboy zijn, al voor de loverboypraktijken criminele activiteiten hebben verricht, veel aandacht aan het uiterlijk besteden, bij het begaan van de loverboypraktijken niet stilstaan bij de daden, geen schuldgevoel hebben en loverboy worden voor het geld en de macht.

Uit de resultaten van deze onderzoeken (Van Dijke & Terpstra, 2005; Terpstra et al., 2005) komt een bepaald beeld naar voren, naar wat een daderprofiel zou kunnen zijn. Een opsomming van de resultaten van de gedane onderzoeken zou een volgend profiel vormen, met als kenmerken van een loverboy:

Tabel 2. Kenmerken van een loverboy (Van Dijke & Terpstra, 2005; Terpstra et al., 2005)

---

**Kenmerken loverboy**

---

Tweede generatie migranten (Nederlandse jongemannen met een allochtone achtergrond)

Tussen de 20 en 30 jaar

Laag opleidingsniveau en/ of niet afgeronde opleiding

Al op jonge leeftijd aan een criminele carrière begonnen

Moeite een plekje te veroveren in Nederland, het gevoel hebben er alleen voor te staan.

Bekend met mensen in de omgeving die loverboy zijn

Geen goede relatie met ouders

Verzorgd uiterlijk/ mooie auto

Staat niet stil bij de daden, geen schuldgevoel

Ziet loverboy-praktijken als een middel om geld te verwerven

Ziet loverboy-praktijken als een middel om macht en aanzien te verwerven

Weinig respect voor vrouwen en weinig inlevingsvermogen ten aanzien van de meiden waarmee ze een relatie onderhouden

---

Een belangrijk onderdeel om inzicht te krijgen in de daderkant is het kennen van de beweegredenen van daders. ENACT (2004) noemt financiële winst de belangrijkste reden voor het uitvoeren van mensenhandel. In het onderzoek van Terpstra et al. (2005) worden echter ook andere motiveringen genoemd. Sommige jongens geven aan dat geld niet hoofdzakelijk de aanzet tot mensenhandel was, zij noemen status en aanzien als beweegreden.

Het denkbeeld van een dader over zijn slachtoffer kan eveneens van invloed zijn tot het besluiten tot een daad. Uit de geringe informatie die er is over loverboys valt op te maken dat het denkbeeld van de jongens over de meiden, die zij tot slachtoffer van mensenhandel maakten, verstoord is. Ze lijken weinig respect voor vrouwen te hebben en weinig inlevingsvermogen ten aanzien van de meiden waarmee ze een relatie onderhouden. Repetur beaamt in een interview met Damen (2005) dat loverboys een buitensporig negatief beeld over vrouwen hebben. Repetur vertelt met daders gesproken te hebben die volhouden dat meiden stom zijn en geen respect voor zichzelf hebben. Opmerkingen uit de interviews van Terpstra et al. (2005) bevestigen dit verstoorde denkbeeld.

Tot slot komt uit het onderzoek over loverboys van Van Dijke en Terpstra (2005) naar voren dat de jongens die zich ontpoppen als mensenhandelaar zich zelf vaak slachtoffer voelen. Ze lijken terecht te zijn gekomen in een spiraal van macht, onmacht en geld, waarbij de problematiek betreffend mensenhandel niet alleen moeilijk is voor de betrokken meiden maar ook voor de betrokken jongemannen zelf.

Er kan wel gesteld worden dat het verschijnsel loverboys problematisch is. Gezien het grote voorkomen van loverboys in Nederland, de desastreuze gevolgen en de ernst van deze problematiek is deugdzame informatie over dit verschijnsel van uiterst belang. De bevindingen van Van Dijke en Terpstra (2005) en Terpstra et al. (2005) geven voor het eerst een duidelijk beeld van wat jongens beweegt tot mensenhandel. De mannen die aan dat onderzoek deelnamen waren echter allen verdacht of veroordeeld voor loverboypraktijken, waardoor het onderzoek wellicht een gekleurd beeld geeft. Het vergaren van meer informatie voor een correcte aanpak is dan ook van uiterst belang; voor het leed dat zich rondom deze problematiek voordoet. Het is nuttig inzicht te krijgen in de denkbeelden van jongemannen over loverboys om te komen tot meer informatie en wellicht tot een preventie van loverboys vanuit de daderkant.

#### **1.4 Doel van onderzoek**

Om te weten wat jongeren beweegt om zich in te laten met prostitutie en waarom er nieuwe vormen van prostitutie opmars maken is het van belang inzicht te krijgen in de seksuele omgangsnormen onder jongeren. Dit onderzoek beoogt dit inzicht te verkrijgen door het nu heersende denkbeeld onder mannelijke adolescenten over moderne vormen van jongerenprostitutie, ruilseks en loverboys, in de Nederlandse jongerencultuur in beeld te krijgen. Het belang van het meten van denkbeelden komt voort uit dat denkbeelden, ofwel overtuigingen, een groot aandeel vormen in het wel of niet besluiten tot de uitvoer van gedragingen (Conner & Norman, 2005; Jongman & Timmerman, 1985).

Dit onderzoek zal zich richten op jongemannen, omdat deze veelal de ontvangstkant vormen bij ruilseks en de daderkant bij loverboys. Stichting PMW streeft naar een soortgelijk onderzoek naar de denkbeelden van meiden over moderne vormen van jongerenprostitutie.

Doel van dit onderzoek is het in kaart brengen van de nu heersende denkbeelden van mannelijke adolescenten over moderne vormen van prostitutie in de Nederlandse jongerencultuur, zodoende een basis te kunnen vormen voor een aanpak van de met deze ontwikkelingen gepaard gaande problematiek.

#### **1.5 Onderzoeksvragen**

Dit onderzoek richt zich op het verkrijgen van inzicht in het heersende denkbeeld van mannelijke adolescenten over moderne vormen van prostitutie in de Nederlandse jongerencultuur. Om dit inzicht te verkrijgen zijn vier onderzoeksvragen opgesteld:

*“Welke cognities en gevoelens hebben mannelijke adolescenten over ruilseks?”*

Deze onderzoeksvraag meet de attitude die jongemannen hebben ten opzichte van ruilseks en de associaties die zij toekennen aan het begrip ruilseks.

Er wordt verwacht dat jongens op de hoogte zijn van het fenomeen ruilseks en de grens tussen seks uit liefde en prostitutie bij jongemannen die overeenkomen met genoemde risicofactoren licht vervaagt. Hiernaast wordt verwacht dat jongemannen die overeenkomen met genoemde risicofactoren ruilseks eerder zullen accepteren en als normaal aanvaren.

*“Welke cognities en gevoelens hebben mannelijke adolescenten over loverboys?”*

Deze onderzoeksvraag meet de attitude die jongemannen hebben ten opzichte van loverboys en de associaties die zij toekennen aan het begrip loverboys.

Verwacht wordt dat de jongens op de hoogte zijn van het begrip loverboys en het associëren met geld, macht en een hoge status. Hierbij wordt verwacht dat de jongens die loverboy-praktijken associëren met hoge voordelen en lage risico's meer heil in de toepassing er van zien dan jongens die lage voordelen en hoge risico's associëren met loverboys. Van de jongens die de uitvoer van loverboy-praktijken als makkelijk zien wordt verwacht dat ze positiever tegen loverboys aankijken. Tevens wordt verwacht dat de risicjongeren loverboys beter accepteren, omdat zij minder binding hebben met school en werkgelegenheden dan andere jongeren en zich daardoor eerder met criminele denkbeelden zullen inlaten.

*“Welke cognities en gevoelens hebben mannelijke adolescenten over meisjes die ruilseks toepassen en slachtoffers van jongerenprostitutie?”*

Deze onderzoeksvraag meet de associaties die jongemannen toekennen en de attitude die ze hebben ten opzichte van meisjes die ruilseks toepassen en slachtoffers van jongerenprostitutie.

Vermoedelijk zullen de jongens die voldoen aan achtergrondvariabelen van het geschetste loverboyprofiel de slachtoffers van loverboys associëren met seksueel losbandige types en de slachtoffers een lage status toekennen. Tevens wordt verwacht dat de jongemannen die een negatieve kijk ten opzichte van prostitutie hebben ook een negatiever denkbeeld ten opzichte van prostituees hebben.

*“Wat zijn de eigen ervaringen van de mannelijke adolescenten met betrekking tot ruilseks en loverboys?”*

Deze onderzoeksvraag meet de eigen ervaringen van de jongemannen met ruilseks en loverboys.

Verwacht wordt dat wanneer de jongemannen bekend zijn met de begrippen ruilseks en loverboys en deze vormen van seksueel gedrag die als ongepast of afwijkend gelden als redelijk normaal beschouwen, dat ze dan eerder zelf ervaring zullen hebben met deze seksuele omgangsvormen.

## **2. Methode**

Om inzicht te krijgen in het denkbeeld van mannelijke adolescenten over moderne vormen van jongerenprostitutie als ruilseks en loverboys is een kwalitatief onderzoek uitgevoerd in de vorm van focusgroeps gesprekken met een spel en een vragenlijst.

### **2.1 Meetinstrument**

Als onderzoeksmethode werd gebruik gemaakt van een focusgroepconstructie, een vorm van groepsinterview waarbij discussie ontstaat met een bepaald onderwerp als focus. De focusgroepmethode maakt expliciet gebruik van groepsinteractie als onderdeel van de methode (Kitzinger, 1995). Er zijn verscheidene redenen waarom focusgroep interviews boven individuele interviews verkozen worden: interpretaties en meningen worden gevormd door conversatie en sociale interactie, het maakt het mogelijk groepsdynamiek en interactie te interpreteren en het geeft ons de mogelijkheid om het natuurlijk vocabulaire waarin mensen betekenis aan onderwerpen toekennen te observeren (Hansen, 1998). Focusgroepinterviews zijn onschatbaar in termen van het voorzien in het aanwijzen van relevante onderwerpen,

thema's en bezorgdheden. De methode is voornamelijk nuttig voor het onderzoeken van kennis en ervaring van mensen en niet alleen bruikbaar om te meten wat mensen denken, maar ook om te observeren hoe mensen denken en waarom ze zo denken (Kitzinger, 1995).

Om bruikbare data te verkrijgen was het belangrijk dat in de focusgroep de 'focus' van de discussie duidelijk was. In dit geval werd er gebruik gemaakt van een spel als handleiding en gespreksmiddel.

### 2.1.1 *Het spel 'Ruilseks en Loverboys'*

'Ruilseks' en 'loverboys' zijn redelijk taboeonderwerpen waarbij bepaalde opvattingen sociaal onwenselijk geacht kunnen worden. Om oprechte opvattingen door middel van discussie in kaart te kunnen brengen was dan ook een buitengewone aanpak vereist. Vanuit dit vereiste en het verkennende karakter van dit onderzoek is speciaal een spel als meetinstrument ontwikkeld. Dit spel 'ruilseks en loverboys' werd gebruikt als uitgangspunt voor de focusgroeps gesprekken. Het spel was gecreëerd als middel om op speelse wijze het denkbeeld van mannelijke adolescenten over moderne vormen van prostitutie bespreekbaar te maken. Tevens zorgde het spel, waarbij iedereen aan de beurt kwam, ervoor dat ieder een kans kreeg om zijn mening te uiten. Tot slot vormde het spel een interviewhandleiding waarbij de onderwerpen, die de 'focus' van discussie moeten vormen, duidelijk naar voren kwamen door gestructureerde vragen die allen behandeld werden.

Bij de ontwikkeling van dit spel werd het spel 'Loverboys', ontwikkeld door Janneke van Marle en uitgegeven door GGD Regio IJssel-Vecht, als richtlijn en inspiratie gebruikt. Dit spel kende eveneens een speelbord met vragenkaartjes onderverdeeld in verschillende categorieën waarbij ook het voornaamste doel het vormen van een gesprek was.

Bij het vormen van het spel was er rekening mee gehouden dat de doelgroep van het onderzoek erg jong was en leesproblemen kon hebben. Om te voorkomen dat de vragenkaartjes van het spel onbegrijpelijk zouden zijn is er gebruik gemaakt van de richtlijnen die Eenvoudig Communiceren (2006) adviseert te volgen.

Het voor dit onderzoek ontworpen spel bestond uit een speelbord, vragenkaartjes onderverdeeld in vier categorieën, spelersbordjes met de nummers van de spelers en een dobbelsteen met acht zijdes. Het ontwerp van het spel, waaronder het bord en de vragenkaartjes, zijn terug te vinden in Bijlage I.

Het spel bestond uit zestien vragen verdeeld over vier categorieën: 'ruilseks', 'loverboys', 'meisjes' en 'jongens'. Tezamen peilden de zestien vragen het heersende denkbeeld onder mannelijke adolescenten over moderne vormen van prostitutie in de Nederlandse jongerencultuur.

De categorie 'ruilseks' bevatte vier vragen en gaf antwoord op de onderzoeksvraag "*Welke cognities en gevoelens hebben mannelijke adolescenten over ruilseks?*". De vier vragen die onder deze categorie vielen waren:

- Moet je verliefd zijn om seks met iemand te hebben?
- Wat is ruilseks?
- Is het normaal om iets (bijvoorbeeld spullen of geld) te geven of krijgen voor seks?
- Wat vind je van iemand die iets (bijvoorbeeld spullen of geld) geeft of krijgt voor seks?

De categorie 'loverboys' bevatte vier vragen en gaf antwoord op de onderzoeksvraag "*Welke cognities en gevoelens hebben mannelijke adolescenten over loverboys?*". De vier vragen die onder deze categorie vielen waren:

- Wat is een loverboy?
- Hoe word je loverboy?
- Waarom zou je loverboy worden?

- Wat is een pooier?

De categorie ‘meisjes’ bevatte vier vragen en gaf antwoord op de onderzoeksvraag “*Welke cognities en gevoelens hebben mannelijke adolescenten over meisjes die ruilseks toepassen en slachtoffers van jongerenprostitutie?*”. De vier vragen die onder deze categorie vielen waren:

- Wat voor meisjes hebben seks voor geld of spullen?
- Werkt een meisje voor een loverboy uit liefde of voor het geld?
- Wiens schuld is het als een meisje slachtoffer wordt van een loverboy?
- Wat vind je van een meisje dat in de prostitutie werkt?

De categorie ‘jongens’ bevatte vier vragen en gaf antwoord op de deelvraag van het onderzoek “*Wat zijn de eigen ervaringen van de mannelijke adolescenten met betrekking tot ruilseks en loverboys?*”. De vier vragen die onder deze categorie vielen waren:

- Ken je iemand die iets (bijvoorbeeld spullen of geld) geeft of krijgt voor seks?
- Heb je zelf al eens spullen of geld gegeven voor seks?
- Heb je al eens nagedacht om loverboy of pooier te worden?
- Ken je iemand die loverboy is?

### 2.1.2 Vragenlijst

Naast het spel werd een vragenlijst afgenomen. De vragenlijst was een schriftelijke enquête en diende als meetmiddel om achtergrondinformatie van de jongemannen vast te stellen. De vragenlijst richtte zich op de achtergronden van de jongens, om te zien of er een patroon te herkennen viel tussen achtergrond en denkbeelden. Tevens kon er gekeken worden of achtergrond en denkbeelden overeenstemden met het profiel dat geschetst werd vanuit de literatuur van Van Dijke en Terpstra (2005).

De vragenlijst bestond uit dertien vragen en beoogde de volgende gegevens te meten: spelersnummer tijdens het spel (vraag 1), leeftijd (vraag 2), etnische achtergrond (vraag 3, 4 en 5), opleidingsniveau (vraag 6), milieu (vraag 7), criminele achtergrond van de ondervraagde (vraag 8) en van zijn vrienden (vraag 9) en eigen ervaringen met ruilseks en loverboys (vraag 10, 11, 12 en 13). De vragenlijst is vermeld in Bijlage III.

## 2.2 Onderzoekssample

Onderzoekspopulatie waren mannelijke adolescenten die overeenkwamen met een aantal of vele risicofactoren gesteld vanuit de kenmerken van loverboys (Van Dijke & Terpstra, 2005; Terpstra et al, 2005) om te zien of dit de kans vergrootte dat zij zelf uiting gaven aan seksuele omgangsvormen als ruilseks en loverboys. Hierdoor verschaften de focusgroepsessies inzicht in de denkbeelden van risicojongeren. De risicofactoren waarnaar gekeken werd waren: leeftijd (de meeste loverboys zijn tussen de 20 en 30 jaar, adolescentie zal dus de periode zijn waarop denkbeelden ontwikkeld worden die tot de uitvoer van loverboypraktijken kunnen leiden), tweede generatie migranten (Nederlandse jongemannen met een allochtone achtergrond), laag opleidingsniveau en / of niet afgeronde opleiding, inmenging met criminele activiteiten en bekendheid met loverboys.

Het onderzoek werd uitgevoerd in de gemeente Rotterdam. Rotterdam maakt deel uit van de Randstad en uit zich in een grote bevolkingsgemeenschap van culturele diversiteit. Rotterdam is één van de steden van Nederland waar de meeste mensen van verschillende etnische achtergronden samenleven. Tevens is Rotterdam een van de steden waarvan bekend was dat er ruilseks werd toegepast. Onderzoek in deze stad bood de mogelijkheid het denkbeeld vast te leggen van een gemêleerde groep jongeren, hiermede een zo duidelijk mogelijk beeld te kunnen scheppen voor PMW Humanitas Rotterdam.

Om de doelgroep, mannelijke adolescenten die voldoen aan de geschetste risicofactoren, te bereiken is er gebruik gemaakt van instellingen waar deze jongens zich mogelijk bevinden. Voor het onderzoek werden 21 instellingen (jongereninstanties en scholen) in de omgeving Rotterdam, schriftelijk en / of telefonisch benaderd met het verzoek om medewerking aan het onderzoek. Door het gebruik van instellingen konden de focusgroepen gevormd worden uit al “natuurlijk” bestaande groepen en gemeenschappen. Om instanties bereid te vinden mee te werken aan het onderzoek bleek moeilijk, uiteindelijk zijn bij twee instellingen een focusgroepsessie gehouden.

In totaliteit zijn er twee focusgroepsessies uitgevoerd. Volgens Hanson (1998) is dit voldoende voor exploratieonderzoek. De eerste focusgroepsessie werd gehouden op 22 november 2006 bij een instelling in Rotterdam die onderdak en hulp biedt aan jongeren. In deze focusgroepsessie hebben zeven jongens deelgenomen, de gemiddelde leeftijd van de jongens was 20.43 jaar. De tweede focusgroepsessie heeft 6 december 2006 plaatsgevonden bij een organisatie in Rotterdam die hulpverlening biedt aan jongeren. Hierbij hebben acht jongens deelgenomen, waarvan de gemiddelde leeftijd van de jongens bij deze sessie lag op 15.88 jaar. In totaal hebben vijftien respondenten aan het onderzoek deelgenomen, waarmee zowel het spel werd gespeeld als de vragenlijst is afgenomen. De gemiddelde leeftijd van alle vijftien jongens tezamen lag op 18 jaar.

### **2.3 Procedure**

De focusgroepsessies vonden plaats in een rustige afgesloten ruimte van de instanties die deelnamen aan het onderzoek. Bij aanvang van een focusgroepsessie werd de jongens gevraagd in deze kamer plaats te nemen aan een tafel.

De focusgroepsessies werden geleid door een focusgroepsleider. Voor de betrouwbaarheid van het onderzoek was voor een mannelijke focusgroepsleider, een medewerker van Stichting PMW, gekozen. Daarnaast ging een mannelijk psychologiestudent mee voor observatie en ter ondersteuning. Verder waren er geen anderen aanwezig tijdens de sessies.

De focusgroepsessies startten door de focusgroepsleider die de jongens een korte uitleg van het doel van onderzoek, het spel en de procedure van de focusgroepsessie verschaftte. Na deze uitleg werd het spel gespeeld. Dit spel werd gevormd door een speelbord waarop 16 kaartjes in vooraf bepaalde vaste volgorde lagen. Oorspronkelijk zou tijdens het spel gebruik gemaakt worden van een dobbelsteen om te bepalen welke speler een vraag zou moeten beantwoorden, tijdens de focusgroepsessies is dit echter niet gebeurd. Tijdens beide sessies werd door de focusgroepsleider of spelers zelf bepaald wie een vragenkaart zou pakken en voorlezen. Degene die de kaart pakte las als eerste de vraag hardop voor aan de groep en beantwoorde vervolgens de vraag of gaf een reactie op de vraag. Hierna kon de rest van de groep zijn mening geven over de vraag. Als de vraag naar inzicht van de spelleider voldoende behandeld was kon de volgende vragenkaart gepakt worden. Het doel van het spel was het op speelse wijze doen ontstaan van een interactie waarbij de denkbeelden van de focusgroepdeelnemers gepolst werden.

De focusgroepsleider vervulde hierbij de functie van spelleider en diende de discussies tijdens het spel te faciliteren, modereren en stimuleren. Voor de focusgroepsleider was een handleiding van het spel gecreëerd waarin tevens doorvraagmogelijkheden stonden om bij de vragen een discussie op gang te krijgen en alle aspecten van de vragen beantwoord te krijgen. Deze handleiding is terug te vinden onder Bijlage II.

De volgorde waarin de vragen tijdens het spel aan bod kwamen zag er als volgt uit:

- Vraag 1 “Moet je verliefd zijn om seks met iemand te hebben?” [categorie ruilseks]
- Vraag 2 “Wat is ruilseks?” [categorie ruilseks]



- Vraag 3 “Is het normaal om iets (bijvoorbeeld spullen of geld) te geven of krijgen voor seks?” [categorie ruilseks]
- Vraag 4 “Ken je iemand die iets (bijvoorbeeld spullen of geld) geeft of krijgt voor seks?” [categorie jongens]
- Vraag 5 “Heb je zelf al eens spullen of geld gegeven voor seks?” [categorie jongens]
- Vraag 6 “Wat vind je van iemand die iets (bijvoorbeeld spullen of geld) geeft of krijgt voor seks?” [categorie ruilseks]
- Vraag 7 “Wat voor meisjes hebben seks voor geld of spullen?” [categorie meisjes]
- Vraag 8 “Wat is een loverboy?” [categorie loverboys]
- Vraag 9 “Hoe word je een loverboy?” [categorie loverboys]
- Vraag 10 “Waarom zou je loverboy worden?” [categorie loverboys]
- Vraag 11 “Wat is een pooier?” [categorie loverboys]
- Vraag 12 “Heb je al eens nagedacht om loverboy of pooier te worden?” [categorie jongens]
- Vraag 13 “Ken je iemand die loverboy is?” [categorie jongens]
- Vraag 14 “Werkt een meisje voor een loverboy uit liefde of voor het geld?” [categorie meisjes]
- Vraag 15 “Wiens schuld is het als een meisje slachtoffer wordt van een loverboy?” [categorie meisjes]
- Vraag 16 “Wat vind je van een meisje dat in de prostitutie werkt? [categorie meisjes]

De data die uit het spel naar voren kwam bestond uit verbale respons, uitspraken, meningen, argumenten en interacties van deelnemers. Om deze data goed te kunnen meten werden de focusgroepsessies auditief en op video vastgelegd.

Wanneer het spel doorlopen was werd de adolescenten gevraagd de vragenlijst in te vullen. De ingevulde vragenlijsten werden ingenomen en de respondenten ontvingen een klein presentje (een wekkerradio of een tegoedbon) als dank voor de medewerking.

De auditieve en videodata van het spel werden getranscribeerd voor analyse. Zowel de resultaten van de vragenlijst als de resultaten van het spel werden aan analyse onderworpen. Er werd hierbij gekeken naar algemene denkbeelden, de antwoorden op gestelde spelvragen en opmerkelijke thema's en uitspraken die naar voren kwamen. Van hieruit zijn conclusies getrokken.

### **3. Resultaten**

#### **3.1 Resultaten vragenlijst**

Bij de jongemannen is een korte vragenlijst afgenomen. De vragenlijst was een schriftelijke enquête, bestaande uit dertien vragen, en diende als meetmiddel om achtergrondinformatie van de jongemannen vast te stellen. Uit eerder onderzoek (Van Dijke & Terpstra, 2005; Terpstra et al., 2005) kwam een profiel naar voren dat een omschrijving gaf van een typische loverboy. De vragenlijst bij dit onderzoek richtte zich er allereerst op om te zien of de achtergronden van de jongens overeenstemming kende met de volgens het profiel genoemde risicofactoren om een loverboy te worden. Daarnaast werd er gekeken of er een patroon te herkennen viel tussen achtergrond en denkbeelden van de jongens. Hierbij werd gekeken naar de relatie tussen achtergrondvariabelen en het zelf beoefenen van ruilseks of het nadenken over het worden van een loverboy of pooier.

Uit de resultaten van de vragenlijst bleek dat de gemiddelde leeftijd van de jongens 18 jaar was, dit getal grenst dicht bij de leeftijd ‘tussen de 20 en 30 jaar’ geschetst als kenmerk van een loverboy en zal dus veelal de leeftijd zijn waarop men wellicht na gaat denken over het beoefenen van loverboypraktijken.

Enkele vragen van de vragenlijst richtten zich op de etnische achtergrond van de jongens. Hieruit kwam naar voren dat negen jongens autochtoon waren, drie jongens eerste generatie migrant waren en drie jongens tweede generatie migrant waren. Hiermee voldeden drie van de vijftien jongens aan een factor genoemd in het profiel van een loverboy: tweede generatie migranten (Nederlandse jongemannen met een allochtone achtergrond).

Een andere risicofactor van het loverboyprofiel werd een laag opleidingsniveau en/ of een niet afgeronde opleiding genoemd. Van de vijftien respondenten die deelnamen aan het onderzoek volgden drie jongens geen opleiding, waren drie jongens werkend en negen jongens volgden een opleiding (waarvan zeven op het VMBO, één op de MAVO en één op het MBO zaten). Alle respondenten kwamen hierbij overeen met de gestelde risicofactor.

Een ander kenmerk van loverboys was dat ze veelal op jonge leeftijd aan een criminele carrière begonnen waren. Bij de respondenten waren twaalf van de vijftien jongens een of meerdere keren in aanraking geweest met politie. Eveneens hadden twaalf jongens vrienden die een of meerdere keren in aanraking waren geweest met politie.

Er kon wel geconcludeerd worden dat wanneer gekeken werd naar de achtergrondvariabelen van de respondenten ze toch al snel aan veel factoren voldeden die genoemd werden in het profiel dat geschetst was van loverboys. Hierdoor vormden zij een risicogroep om loverboy te worden en was deze groep geen natuurlijke afspiegeling van de algemene populatie Nederlandse mannelijke adolescenten.

In de vragenlijst werd tevens gekeken of er een patroon te herkennen viel tussen achtergrond en denkbeelden van de jongens. Betreft het onderwerp ruilseks werd in de vragenlijst gevraagd naar de bekendheid met ruilseks en de eigen ervaring met ruilseks. Hieruit bleek dat zes jongens personen kenden die ruilseks toepassen. Echter geen van de jongens erkende zelf ruilseks te hebben gehad. Betreft het onderwerp loverboys werd gevraagd naar de bekendheid met loverboys en de mate waarin men zelf wel of niet overwogen had om loverboy of pooier te worden. Uit de resultaten bleek de bekendheid met loverboys hoog te zijn. Er kwam naar voren dat vijf jongens loverboys kenden. Bovendien hadden drie jongens wel eens nagedacht om loverboy te worden. Deze drie jongens waren 16, 19 en 25 jaar oud. Alledrie waren ze in Nederland geboren en was in ieder geval de vader van allochtone afkomst. Het opleidingsniveau van de jongens was niet hoog: een jongen deed VMBO, een jongen deed MBO en een jongen was werkend. Alledrie de jongens waren zelf meerdere keren opgepakt door de politie en hadden vrienden die meerdere keren waren opgepakt door de politie. Daarnaast kenden ze alledrie zelf loverboys. Betreft alle achtergrondvariabelen (leeftijd, afkomst, opleiding, aanraking met politie, aanraking vrienden met politie en de mate waarin men loverboys kent) voldeden deze jongens aan het profiel van een loverboy.

### **3.2 Resultaten spel**

Om inzicht te krijgen in het denkbeeld van mannelijke adolescenten over moderne vormen van jongerenprostitutie zijn er focusgroeps gesprekken afgenomen waarbij mannelijke adolescenten door het spelen van een spel vragen voorgeschoteld kregen waarin gevraagd werd de eigen mening te formuleren. De resultaten van het spel staan hieronder beschreven, verdeeld onder de onderwerpen ‘ruilseks’, ‘loverboys’, en ‘thema’s media en seksuele omgangsnormen’. In bijlage IV en bijlage V zijn de getranscribeerde verslagleggingen van de focusgroepsessies terug te vinden.

### 3.1.1 Ruilseks

De bekendheid van de respondenten met de term 'ruilseks' bleek, uit de focusgroepsessies, niet al te veelvoorkomend te zijn. Meerdere respondenten bleken niet te weten wat de term 'ruilseks' impliceert. Enkele respondenten, voornamelijk van de eerste focusgroepsessie, associeerden de term 'ruilseks' met partnerruil. In totaal gaven vier respondenten aan de betekenis van 'ruilseks' te kennen en noemden een beschrijving gelijk aan zoals in dit onderzoek gedefinieerd was: het ruilen van spullen of geld voor het hebben van seks. Wanneer de term 'ruilseks' door de spelleider werd verduidelijkt leken enkele respondenten het begrip echter wel te herkennen.

Betreft de attitude van de respondenten ten opzichte van ruilseks bestempelde geen van de respondenten het geven of krijgen van seks voor geld of spullen als normaal. Uitspraken die dit weergaven waren:

“Waarom zou je er iets voor moeten hebben? Dat doe je toch gewoon omdat je van elkaar houdt.”

“Niet een normale zaak.”

“Het is toch je lichaam euh, ik bedoel wat is tien euro.”

Het hebben van seks zonder liefde achtten de respondenten mogelijk, daarentegen het hebben van seks voor geld of spullen werd niet als normaal geacht. Een aantal respondenten maakten duidelijk hoe zij dit onderscheid zagen:

“Nee, maar kijk dan ben jij iets anders dan wat je niet bent. Dan ben jij een hoer. Want... ”

“En dat vind je net het verschil?”

“Ja. Dat, dat is het verschil. Want je.. je geeft je lichaam voor tien euro. En als je dat blijft doen, dan gaat iedereen jou kunnen krijgen en dan krijg jij een slechte naam op straat.”

“Maar als het voor niks is dan weet je ook –”

“Dan is het geen ruilseks.”

“Dan is het gewoon een tussendoortje.”

“Dan is het niet zoiets als een prostituee dan.”

“Zo goedkoop.”

Ook de attitude ten opzichte van jongens die ruilseks uitoefenen was negatief. Uitspraken die gedaan werden waren:

“Ja, wat moet je zeggen. Ik vind het gewoon het laagste rang wat er bestaat.”

“Wa.. waarom vind je dat?”

“Omdat het gewoon euh.. gewoon schoften zijn. Onrespect voor vrouwen ze .. vernietigen al onze mooie vrouwen die euh dan zeg maar euh .. die er zullen rondlopen maken hun allemaal kapot.”

Betreft meisjes die aan ruilseks doen werd, afhankelijk van de reden dat een meisje zich hiertoe begeeft, bepaald of dit negatief of positief is:

“Bij mij ligt het meer het soort, type vrouw of meisje dat het is. Kijk, al is .. al is het een meisje dat op de Keileweg of laten we zeggen zoiets rondloopt. Ja dan, dan maakt mij dat niet uit dat ik haar verkoop voor euh geld.”

“Ik vind dat .. ja belachelijk. Maar er zijn meisjes die niet veel krijgen en/ of dingen willen en dan gaan ze dingen doen om dat te krijgen.”

Betreft wat voor meisjes seks hebben voor geld of spullen werden diverse beschrijvingen gegeven. In focusgroepsessie één bestempelde een respondent meisjes die seks hebben voor geld of spullen als:

“Hoeren. Sletten. Ja, dat vind ik gewoon. Sletjes en hoertjes en.. in ieder geval geen meisjes die zelfrespect hebben. Als een meisje zelfrespect heb zou ze zich niet gaan verkopen voor geld of spullen.”

De overige respondenten van sessie één vonden dit echter afhankelijk van de situatie waardoor het meisje zich met ruilseks heeft ingelaten. In focusgroepsessie twee werden de uitspraken gedaan als:

“Hoertjes, hoertjes.”

“Ja euh bitches, sletjes, euh..”

“Gewoon meisje die euh niks te doen hebben met hun leven. Euh gewoon euh ze denken gewoon. Ja ik weet niet wat ze denken. Ik weet niet.”

“Er zijn meisje die geboren zijn om zulke dingen te doen.”

“Prostituee.”

“Ja, pros.. prostitutionmeisje... Ja maar toch, het blijft toch gewone hoertjes en bitches en sletjes.”

Eveneens de denkbeelden over een meisje dat werkzaam is in de prostitutie liepen sterk uiteen. In focusgroepsessie één werd enerzijds genoemd dat het wel goed is dat er prostituees zijn als ze het zelf leuk vinden. Anderzijds werd er door een andere respondent genoemd dat dit afhankelijk is van de reden dat ze in de prostitutie zitten:

“Euh ja ligt eraan wat voor reden. Als ze daar zit voor euh dat ze niks anders kan ja dan euh heb je geen andere keus. Als dat moet, ja dan zou ik gewoon.. Dan vind ik haar gewoon dom, want euh dan vind ze het maar leuk om elke keer een andere vent te neuken of zo zeg maar.”

“Want jij zegt euh, jij vindt het dan wel raar als het zelf leuk vinden?”

“Ik vind het ook niet alleen raar, ik vind het ook vies. Dat je elke keer door iemand anders wordt genomen. Ik vind het gewoon vies.”

In sessie twee werd er veelal gesteld dat een prostituee een ‘slet’, ‘hoer’ of ‘bitch’ is. Één respondent benoemde een prostituee als ‘slecht’, hij beargumenteerde dat iemand haar lichaam niet moet verkopen. Weer een andere respondent benadrukte dat iemand er zelf voor kiest:

“Zij wil een putie, of een hoertje, of een sletje, of een pijpsletje, noem maar op, worden”.

In de focusgroepsessies werd naast de denkbeelden over ruilseks en denkbeelden over mensen die ruilseks toepassen ook gekeken naar de eigen ervaringen die jongens hadden met ruilseks. Vier respondenten gaven hierbij aan mensen te kennen die spullen of geld krijgen of geven in ruil voor seks. Opmerkelijk hierbij was dat een respondent aangaf ook een jongen te kennen die iets kreeg in ruil voor seks, terwijl zoals bekend vanuit de media het meestal meisjes zijn die spullen aannemen in ruil voor seks. De overige respondenten gaven te weten zelf geen mensen te kennen die ruilseks toepassen.

Alle respondenten gaven aan zelf geen seks te geven of krijgen voor geld of spullen. Echter één respondent gaf aan dit niet te doen, maar wel eens een keer gedaan te hebben.

### 3.1.2 Loverboys

De bekendheid met het begrip ‘loverboys’ varieerde sterk, bij focusgroepsessie één was men veelal wel bekend met deze term terwijl dit bij focusgroepsessie twee niet het geval was. In focusgroepsessie één benoemden respondenten een ‘loverboy’ als:

“Hé, een euh iemand die euh vrouwen helpt de prostitutie in.”

“Door middel van geld of spullen.”

“Ja, door middel van euh.. Ja precies door spullen.”

“En een mooi babbeltje.. een héél mooi babbeltje.”

“Ze zijn eerst heel lief voor ze, voor vrouwen. Ze geven ze alles. Ze zijn hartstikke lief voor ze. En dan ineens is er een moment dat ze met een vriend aankomen. Zo van ‘goh, hij wil wel seks met je en je krijgt 50euro van hem als je dat doet’. En zo gaat ’t steeds dieper en dieper. Of je nou wel of niet bent gedwongen weet ik niet. Een loverboy is uiteindelijk alles voor dat meisje, ze geeft alles voor haar vriend vernietigd. Vrienden, familie. Alles is weg.”

In sessie twee was er nogal wat onenigheid over wat een ‘loverboy’ is. Slechts enkele respondenten leken bekend te zijn met de definitie van ‘loverboy’ zoals in dit onderzoek gebruikt werd. Veel respondenten bleken andere betekenissen en vergelijkingen te maken tussen termen als ‘player’, ‘pimp’, ‘pooier’ en ‘loverboy’:

“Wat is een loverboy? Een soort.. soort van pimp. Hij zoekt gewoon meisjes.”

“Een loverboy die is euh. Hij behandelt die meisje goed en als het euh.. Ik weet niet, als het goed gaat dan gaat hij haar gebruiken in euh ruilseks of zo. En euh dan krijgt hij dat geld of iets.”

“Een loverboy vind ik gewoon een pooier die denkt dat hij elke meisje op het wereld kan krijgen. Die gaat van de ene naar de andere, van de ene naar de andere.”

“Dat is een player.”

“Ja maar dat is wat anders een loverboy is een jongetje die, hij laat chimeids werken.”

“Als je chimeids laten werken dat is een pimp.”

“Nee man, een loverboy dat is een pimp.”

“Een loverboy is gewoon een straattaal voor een player, weet je wel. Alleen loverboy in het echt is gewoon iemand die, dadelijk gezegd, die meisjes omkoopt en, en, en goed behandelt en zo. Zodat het meisje van hem gaat houden en dan ga je haar allerlei prostitutie of allerlei dingen laten doen”.

Wanneer gevraagd werd naar de term ‘pooier’ wisten alle respondenten redelijk te definiëren wat een pooier is. Veelal werd een pooier omschreven met uitdrukkingen zoals:

“Een pimp.”

“Een loverboy chartert ze volgens mij meer zeg maar. Dat ie ze meer de prostitutie allemaal in sleept. En een pooier die beheerd ze euh volgens mij meer.”

“Pooier is professioneel. Hij is echt professioneel. Een loverboy is meer gewoon een meisje van zestien regelen.”

“De baas van een hoertje.”

“Een pooier is als een meisje wil werken voor die man.”

De respondenten bleken verschillende ideeën te hebben over hoe men loverboy zou kunnen worden. In focusgroepsessie twee werden voornamelijk alleen ‘contacten’ en ‘connecties met meisjes’ als benodigdheden voor de wording tot loverboy genoemd. In focusgroepsessie één werden uitspraken gedaan als:

“Schijnbaar moet je een geestelijk handicap hebben als je zoiets doet. Maar euhm sowieso met een mooie babbel, denk ik. Maar ik denk ook wel een mooi bekkie.”

“Geld.”

“Je zal eerst in de drugswereld moeten zitten, denk ik.”

“Of de goede contacten.”

“Je moet gewoon een klootzak zijn om dat te doen.”

“Onrespectvol.”

Daarnaast leek twee respondenten het ‘makkelijk’ om loverboy te worden terwijl weer een andere respondent het juist als erg moeilijk aanschouwde:

“Denk.. denk je dat het moeilijk is om loverboy te worden?”

“Nee.”

“Nee, absoluut niet.”

“Als jij eh.. als jij gewoon een leuk koppie hebt en een beetje uitstraling hebt. En daarmee kan omgaan.”

“Ik denk van wel... Ik denk van wel. Ik denk dat je een behoorlijk slim persoon moet zijn.” *Wijzend naar speler 3* “Jij zei ‘geestelijk handicap’ in principe, maar ik denk dat je heel slim op iemand moet kunnen inspelen. Ik bedoel, vrouwen zijn geen domme wezens of zo, weetje. Het zijn geen achterlijke stukken vlees die rondlopen. Ze zijn vrij slim eigenlijk. Ik denk dat je eigenlijk heel erg moet kunnen manipuleren om zoiets voor elkaar te kunnen krijgen. Want hoe lang het soms bij vrouwen duurt voordat ze erachter komt van ‘hé, dit is eigenlijk niet zo best’. Duurt meestal lang, misschien wel jaren voordat ze erachter komen.”

Als motief om loverboy te worden werd ‘geld’ als voornaamste reden gegeven. Een enkele keer werd ook ‘macht’ of ‘seks’ als motivatie gegeven.

Betreft de slachtofferkant van loverboys werd door vrijwel alle respondenten verwacht dat een meisje zowel uit liefde als of voor het geld voor een loverboy werkt. Vrijwel alle respondenten waren het erover eens dat in het begin een meisje uit liefde voor een loverboy gaat werken, maar uiteindelijk wellicht ook voor het geld. Één respondent noemde ook nog drugs als reden, volgens hem gaat een meisje uit liefde de prostitutie in, raakt aan de drugs en heeft vervolgens geld nodig om drugs te kunnen blijven gebruiken.

Betreft wiens toedoen het is als een meisje slachtoffer wordt van een loverboy werd er niet eenduidig een schuldige aangewezen. Enerzijds werd de loverboy als schuldige aangewezen, omdat hij het meisje tot prostitutie aanzet. Anderzijds werd het meisje als schuldige aangewezen, omdat zij er zelf voor kiest om bij de loverboy te zijn en wellicht minder naïef zou moeten zijn. Tot slot noemde ook één respondent de familie en omgeving als schuldig, volgens hem is een meisje wanneer haar familie of haar omgeving haar in de steek laat kwetsbaarder voor een loverboy.

In hoeverre de respondenten zelf bekend zijn met loverboys gaven drie respondenten gaven in het spel aan iemand te kennen die als loverboy actief was. Betreft hoe men hierover dacht werden de volgende meningen gegeven:

“Ja euh.. Hij moet het zelf weten. Hij moet.. Ja, hij zoekt het maar zelf uit. Ze zijn wel goedkoper. Maar ja, ik vind het wel euh minder dat hij euh.. Ik weet niet wie zijn euhm doelwitten zeg maar, om het zo even te noemen, zijn. Maar ja, ik vind het wel minder voor die meisjes zeg maar. Want ik weet wat voor

meisjes hij wel een beetje zou euh aanpakken. En het zijn denk ik de jongere die makkelijk te beïnvloeden zijn en dat.. Ja, dat is wel euh.. sneu eigenlijk. Dus ik, ja liever gezegd wil ik eigenlijk liever niet mijn geld op die manier verdienen.”

“Ja, zoals ik zei is dus die jongen die ik kende dan die dan loverboy is geworden. Kijk euh het maakt mij geen totaal, allemaal wel leuk en aardig. Maar euh iedereen heb zijn eigen mening erover. Maar, ik vind gewoon dat hij zijn eigen leven wel ermee hebt verpest. Omdat hij toch, toch nu in de gevangenis zit voor beschuldiging van dat. En ja, het is euh leuk en aardig als je veel geld op zak hebt, maar als je dan van tevoren daar dingen voor op moet gaan nemen om daar aan mee te doen. Ja dat euh dat valt dan wel zwaar tegen. Dus ik, ja ik vind euh dat hij zijn leven daar wel mee hebt verpest eigenlijk, dus..”

“Kijk, als dat zijn hobby is. Ik vind dat goed. Ik vind het goed. Het is zijn hobby, zo maakt hij zijn geld. Zij zegt ‘ik maak nu bijwerken, wij verdienen, wij verdienen ons geld’. Hij verdient zijn geld op zijn manier en zij verdient haar geld op haar manier. Zo is dat meisje in principe alleen maar geld waard. Maar ja, zo gaat het leven ook, zonder geld ben je niks. Of je bent wel een persoon, maar je hebt bijna niks dan ..... Dat is zijn werk. Dat is hij, hoe hij geld verdient .... En dat, hoe hij dat doet, is snel-snel. Waarmee hij dat doet is snel-snel, dus waarom niet. Dus waarvoor kies je het snelste manier of het moeilijkste manier?”

Tevens gaven tijdens het spel twee respondenten, beide afkomstig uit sessie één, aan zelf wel eens nagedacht te hebben om pooier of loverboy te worden. Hieruit kwam naar voren dat één van de respondenten dit ernstig serieus overwogen had, opmerkelijk was dat hij vertelde hierbij te zijn aangemoedigd door een film:

“Ja, ik dacht.. Bijvoorbeeld toen ik die film zag, ‘*Loverboy*’. Ja, toen dacht ik eigenlijk is het wel euh makkelijk geld verdienen.”

### 3.1.5 *Thema's media en seksuele omgangsnormen*

Naast de genoemde thema's die de onderzoeksvragen behelzen kwamen nog een tweetal andere bevindingen uit de data naar voren.

*Media.* Veelal wordt gesteld dat media wellicht een uitwerking heeft op jongeren aangaande de omgang met seksualiteit. Uit een onderzoek bleek dat jongeren veelal geconfronteerd worden met seksuele inhoud in de media (Gruber & Grube, 2000). Volgens dit onderzoek zien tieners iedere week 143 seksuele gedragsincidenten op televisie, waarbij dit drie van de vier keer seksuele activiteiten tussen ongetrouwde partners betreft. Tachtig procent van alle films op kabeltelevisie bevatten een seksuele inhoud en zestig procent van muziekclips geven seksuele gevoelens en impulsen weer. Tevens blijkt dat seksuele mediaboodschappen veelal positief gebracht zijn met weinig discussie van mogelijke risico's en gevolgen. Aangezien jongeren in deze grote mate onderworpen worden aan seksuele inhoud in de media is het niet verwonderlijk om af te vragen of media daarmee wellicht ook invloed uitoefent op de attitude, gedragingen en overtuigingen van jongeren ten opzichte van seksualiteit. Er zijn sterke theoretische redenen om aan te nemen dat media een specifieke belangrijke rol speelt in de socialisatie van seksuele kennis, attitudes en gedragingen (Huston, Wartella & Donnerstein, 1998). Tieners die veel televisiebeelden met een seksuele inhoud kijken zijn eerder geneigd zich in te laten met seksuele activiteiten dan tieners die minder seksuele inhoud op televisie aanschouwen. Frequenter en bewuster televisie kijken is geassocieerd met een ondersteuning van seksuele stereotypes. Zowel experimentele blootstelling als aspecten van normaal kijken voorspellen significant seksuele attitudes en aannames (Ward, 2004; Gruber & Grube, 2000). Het is niet onwaarschijnlijk dat de media van invloed zijn op het ontstaan van nieuwe seksuele ontwikkelingen. In de focusgroepsessies kwamen een aantal uitspraken naar voren waarin de media genoemd werd en waaruit blijkt dat de media toch op zijn minst wellicht een informatieve rol speelde betreffend de vorming

van seksuele attitudes, overtuigingen en gedragingen. Uitspraken die betrekking hadden op media waren:

“Ik zal die film wel meenemen ‘Loveboys’, die moet je maar eens kijken.”

“Een soort van Dagobert Duck te zijn over de rug van anderen.”

“Je voelt je net als Playboy Mansion.”

“Bijvoorbeeld toen ik die film zag, ‘Loveboy’. Ja, toen dacht ik eigenlijk is het wel euh makkelijk geld verdienen.”

Als reactie op de vraag waar men bij ruilseks aan denkt: “O ja, tv-programma bijvoorbeeld.”

“Ik had een tijdschrift gelezen waar jongere.. jongere meisjes zulke dingen doen. Zeg maar ze heb geen beltegoed, gaat ze naar die jongen. Die jongen geeft om tien euro beltegoed te kopen zodat die meisje die jongen pijpt. En dat staat letterlijk in dat tijdschrift.”

“Als je die filmpjes kijkt, die je op Voorschoterhaar kijkt en zij zou het voor tien euro doen. Wat zou je doen?”

“Hé, ik kijk naar Snoop Dogg hè. Ik kijk naar Snoop Dogg boy. Weet je wat Snoop Dogg is? Snoop Dogg legt je uit vriend wat loverboy, playboy, pimps en al die tori zijn. Ik heb een dvd-tje thuis.”

*Seksuele omgangsnormen.* Vanuit de resultaten van de focusgroepsessies bleek eveneens dat wellicht de mentaliteit verandert ten aanzien van hoe een liefdesrelatie behoort te zijn. Zelf vreemdgaan, ofwel seksuele omgang hebben met een andere dan de eigen partner, leek door uitspraken bij sommige jongens geaccepteerd:

“Nou, als ik een mooi wijfje ontmoet en mijn wijfje is op vakantie misschien.”

“Toe, als je een lange relatie hebt een slipje tussendoor kan ik wel tegen. Spannender maken, weet je.”

Ook leken enkele jongens gemakkelijk te denken over het besluiten tot seksuele activiteit:

“Ja, ik vind als je dan een discotheek binnenkomt... je ziet een meid en je hebt oogcontact. En ze komt naar je toe en begint te dansen. En ‘t wordt steeds heter en wordt steeds heter. En op een gegeven moment ja, dan wil ik haar gewoon in bed ’s avonds. Die zin dat kan gebeuren .. en wat je daarna doet dan euh..”

“Als die euh meisje snel snel wil dan is het geen probleem. Dan geef je haar, ga je weer weg.”

“Nou, ik bedoel iemand die kan er ook wel gewoon zin hebben en die andere persoon ook.”

“Ik ben gewoon een player. Maar ja, als meisje willen ze weet altijd waar ik woon.”,

“Als zij wil. Kijk, ik dwing haar niet. Als zij wil met mij een lichaamporaaltje hebben is geen probleem. Je weet ik geef haar, geen probleem, kan ze weggaan. Je weet toch, volgende dag belt ze me op ‘ja, ik vond het lekker.’ Nog een keer. Ja kom. Ik zweer meneer, zo gaat het.”

Aangaande de seksuele omgangsnorm was een onderwerp van de focusgroepsessies de kwestie of verliefdheid nodig is om seks met iemand te hebben. Hierbij gaven tien respondenten aan dat je voor het hebben van seks niet verliefd hoeft te zijn. Bij de vraag of iemand het hier niet mee eens is gaf één respondent te kennen dat hij verliefdheid nodig achtte om seks te hebben. De overige vier respondenten stemden dus zwijgend in met de mening dat je voor seks niet verliefd hoeft te zijn. Dit impliceerde dat de overgrote meerderheid het niet nodig achtte om verliefd te zijn op iemand om seks met degene te hebben. Meerdere



respondenten maakten hierbij een onderscheid tussen seks met liefde en seks zonder liefde. Het hebben van seks zonder verliefdheid werd veelal bestempeld als uitzondering of tussendoortje.

#### **4. Discussie**

Uit de resultaten kwam, anders dan verondersteld, naar voren dat voor meerdere jongemannen 'ruilseks' een onbekende term was. Daarnaast beschouwde geen van de jongemannen de toepassing van ruilseks, het ruilen van spullen of geld voor het hebben van seks, als normaal. In tegenstelling tot de verwachting accepteerden deze jongemannen, die overeenkwamen met genoemde risicofactoren, ruilseks dus niet. Wanneer gekeken werd naar de eigen ervaringen van de jongemannen met betrekking tot ruilseks gaven vier respondenten in de focusgroepsessie aan mensen die ruilseks toepassen te kennen, echter in de vragenlijst gaven zes respondenten aan mensen die ruilseks toepassen te kennen. Uit zowel de focusgroepsessie als de vragenlijst kwam naar voren dat geen van de jongemannen zelf ruilseks toepaste. Veelal was er een negatieve attitude ten aanzien van ruilseks. Zelfs de jongens die mensen kenden die ruilseks toepassen hadden een negatieve attitude ten opzichte van ruilseks. Aangezien de jongens ruilseks afkeurden was het ook waarschijnlijk dat ze uitvoerders van ruilseks als negatief ervaren. Er waren dan ook redelijk veel jongemannen, waaronder alle respondenten van focusgroepsessie twee, die meisjes die ruilseks toepassen op zeer negatieve wijze omschreven. Aangezien weinig van de respondenten het begrip ruilseks kenden en geen ruilseks als normaal beschouwde kan moeilijk uitspraak gedaan worden over de verwachting dat wanneer de jongemannen bekend zijn met het begrip ruilseks en deze vorm van seksueel gedrag die als ongepast of afwijkend geldt als redelijk normaal beschouwen dat ze dan eerder zelf ervaring zullen hebben met deze seksuele omgangsvorm. Er kan geconcludeerd worden dat ondanks aandacht in de media en incidentele gebeurtenissen ruilseks niet zo geheel algemeen voorkomen is, nogal een onbekend begrip is en een negatief affect oproept.

Uit de resultaten van de denkbeelden over loverboys bleek, eveneens anders dan verwacht, er onder de jongens nogal verwarring te zijn betreft de betekenissen van begrippen als 'loverboy', 'pimp' en 'player'. Daarentegen wisten alle jongemannen de term 'pooier' wel duidelijk te definiëren. Betreft hoe men loverboy kan worden werden veelal vereisten als geld, contacten, een mooi uiterlijk en een goed praatje genoemd. Als motief om loverboy te worden werd als voornaamste reden 'geld' gegeven. In tegenstelling tot de verwachting werd maar een enkele keer 'macht' genoemd. Daarnaast werd ook 'seks' een enkele keer als motivatie gegeven. Overeenkomstig met de verwachting keken de jongens die de uitvoer van loverboy-praktijken als makkelijk zagen positiever tegen loverboys aan. Over de eigen ervaring gaven in de focusgroepsessie drie respondenten aan loverboys te kennen, echter in de vragenlijst gaven vijf respondenten loverboys te kennen. In de focusgroepsessie gaven twee respondenten aan wel eens nagedacht te hebben om loverboy of pooier te worden terwijl in de vragenlijst drie respondenten aangaven wel eens nagedacht te hebben om loverboy of pooier te worden. De hypothese dat jongemannen eerder zelf ervaring zullen hebben met deze seksuele omgangsvorm wanneer ze bekend zijn met het begrip loverboys en deze vorm van seksueel gedrag die als ongepast of afwijkend geldt als redelijk normaal aanschouwen kwam redelijk overeen. Daarnaast werd er verwacht dat de risicjongeren (jongeren wiens achtergrond overeenkwam met het profiel van een loverboy) loverboys eerder accepteerden, omdat zij minder binding hadden met school en werkgelegenheden dan andere jongeren en zich daardoor eerder met criminele denkbeelden zouden inlaten. Of deze veronderstelling juist

was is niet direct aantoonbaar aangezien er geen vergelijkende focusgroepsessie heeft plaatsgevonden bij jongens die niet met de risicofactoren overeenkwamen. Het was wel opmerkelijk dat een hoog aantal, drie van de vijftien jongens die allen overeenkwamen met genoemde risicofactoren, daadwerkelijk eens hadden nagedacht om loverboy of pooier te worden. Waarschijnlijk had de veelheid van het percentage jongens dat loverboys kende of overwoog loverboy te worden grotendeels verband met het feit dat alle jongemannen voldeden aan de risicofactoren die genoemd zijn in het profiel van een loverboy (Van Dijke & Terpstra, 2005; Terpstra et al., 2005). Hierdoor was de kans ook groter dat zij loverboys kenden of zelf een loverboycarrière ambieerden. De uitkomsten benadrukken daarmee dat achtergrondvariabelen van jongens, zoals ook gesteld in eerder onderzoek, een grote rol kunnen spelen in het ontstaan van loverboys. De gestelde kenmerken van een loverboy lijken daarmee een goede richtlijn te vormen voor de hoek waarbij voor preventieve maatregelen gezocht moet worden.

Bij sommige respondenten leek het inlevingsvermogen ten opzichte van de meisjes die prostituee zijn of slachtoffer worden van een loverboy erg minimaal. Redelijk veel jongemannen omschreven meisjes die werkzaam zijn als prostituee op zeer negatieve wijze. Dit is wellicht te wijten aan het feit dat, zoals verondersteld, jongemannen die een negatieve kijk ten opzichte van prostitutie hebben ook een negatiever denkbeeld ten opzichte van prostituees hebben. Zo bleek dat een jongen die prostitutie als positief aanvaarde ook een positieve attitude had ten opzichte van meisjes die werkzaam zijn als prostituee. Betreft de motivatie van een meisje om voor een loverboy te werken vermoeden bijna alle respondenten dat een meisje zowel uit liefde als voor het geld voor een loverboy werkt, waarbij de respondenten het eens waren dat het in het begin uit liefde is. Betreft wiens toedoen het is als een meisje slachtoffer wordt van een loverboy werd enerzijds de loverboy als schuldige aangewezen en anderzijds werd het meisje als schuldige aangewezen. Veelal was er een negatief en minderwaardige beeldvorming ten opzichte van de meisjes. Deze uitkomst kwam wel overeen met de verwachting dat jongens die voldoen aan achtergrondvariabelen van het geschetste loverboyprofiel de slachtoffers een lage status toekennen. Uit de resultaten van de focusgroepsessie kwam niet naar voren of deze risicojongens de slachtoffers associeerden met seksueel losbandige types zoals werd verwacht. De respondenten die zich konden inleven in de situatie van de meisjes hadden over het algemeen negatievere denkbeelden ten opzichte van loverboys dan respondenten die geen enkele compassie voelden ten opzichte van de meisjes. Wellicht kan een beter besef van het leed dat meisjes wordt aangedaan leiden tot meer begrip en een preventieve uitwerking hebben.

Naast bovengenoemde bevindingen kwam naar voren dat het niet geheel onwaarschijnlijk is dat er een verschuiving plaatsvindt in de seksuele moraal onder jongeren. De overgrote meerderheid van de respondenten achtte seks zonder liefde mogelijk, vreemdgaan moest volgens enkele jongemannen kunnen en het besluiten tot het overgaan tot seksuele activiteit leek snel te gaan.

Tot slot leek de media wellicht een rol te spelen in de vorming van seksuele attitudes, overtuigingen en gedragingen. In de focusgroepsessies werd door de jongeren meerdere keren verwezen naar de media. Gezien de media een functie van rolmodel vervuld zou wellicht hier ook gekeken kunnen worden voor preventieve maatregelen.

Er kan wel gesteld worden dat de uitkomsten van dit onderzoek voorzien in een eerste representatie van de huidige denkbeelden van een risicogroep mannelijke adolescenten over ruilseks en loverboys. Ondanks de kleine onderzoekspopulatie met twee focusgroepsessies is het gelukt respondenten te vinden die allen achtergrondvariabelen hadden die overeenstemden met het uit de literatuur geschetste profiel van een loverboy (Van Dijke & Terpstra, 2005;

Terpstra et al., 2005), zijn er veel bevindingen naar voren gekomen en zijn twee sessies voldoende volgens de door Hansen (1998) gestelde norm voor een exploratieonderzoek.

Doordat er in dit onderzoek gebruik gemaakt werd van focusgroepsessies kwamen er, bij deze methode horende, voordelen en nadelen om de hoek kijken. Voordeel van deze methode was de natuurlijke groepscontext waarbinnen het onderzoek plaatsvond. Nadelig was echter dat het aandeel van de respondenten waarin zij meningen gaven niet gelijkwaardig verdeeld was en men wellicht bepaalde meningen niet durfde te geven in het bijzijn van de overige deelnemers. Hierdoor hebben mogelijk sommige respondenten geen mening kunnen of willen geven op bepaalde zaken. Dit verklaard wellicht het verschil in het aantal personen dat tijdens de focusgroepsessie aangaf mensen te kennen die ruilseks toepassen, loverboys te kennen en zelf nagedacht hebben om loverboy of pooier te worden in vergelijking met het groter aantal personen dat dit in de vragenlijst aangaf.

De focusgroepsessie werd geleid door een medewerker van Stichting PMW met ondersteuning van een psychologiestudent. Doordat beide begeleiders van het mannelijk geslacht waren gaf dit de respondenten een betere mogelijkheid om open te praten, vooral met betrekking tot denkbeelden over meisjes. De constructie van het focusgroepspeel was zo opgezet dat de spelleider zelf in redelijke mate het gesprek kon sturen om discussie te doen ontstaan. Dit had tot gevolg dat standaardisatie van de focusgroepsessies uiterst moeilijk bereikbaar was. Het spel diende hierbij wel als houvast met vaste vragen, desondanks kan niet beweerd worden dat er in beide sessies dezelfde extra vragen gesteld zijn. Bovendien heeft de spelleider feedback moeten toepassen om discussie op gang te krijgen. Feedback kan van invloed zijn op onderzoeksresultaten (Kaplan & Saccuzzo, 2005). De combinatie van de focusgroepconstructie en het ontwikkelde spel bleek, gezien de resultaten, echter een goede methode om de denkbeelden van de jongeren over redelijk taboeonderwerpen in kaart te brengen en is een aanbeveling voor exploratieonderzoek onder gelijksoortige taboeonderwerpen.

Verder betreft het in kaart brengen van de seksuele omgang onder jongeren en de prostitutievormen ruilseks en loverboys is het zeer wenselijk en ten sterkste aanbevolen dat er nader onderzoek verricht wordt dat zowel grootschaliger is als een ruimere diversiteit aan respondenten kent. Het is wellicht raadzaam om bij vervolgonderzoek (slechts) gebruik te maken van een schriftelijke enquête als meetinstrument, omdat zoals uit dit onderzoek is gebleken men in de vragenlijst toch eerder dan in de focusgroepsessie niet geheel geaccepteerde denkbeelden weergaf. Het is bekend dat mensen meer informatie vertellen in een zelfrapport dan in een interview (Kaplan & Saccuzzo, 2005). Door middel van een schriftelijke enquête wordt tevens voorkomen dat een spelleider feedback moet geven die wellicht invloed uitoefent op de onderzoeksresultaten. Naast een onderzoek bij mannelijke adolescenten is het gewenst een soortgelijk onderzoek uit te voeren onder vrouwelijke adolescenten. Ondanks dat er al veel bekend is over de slachtofferkant van loverboys en de beweegredenen van meisjes om bij een loverboy te blijven zou er nog veel meer informatie in kaart gebracht kunnen worden, bovendien is er vrijwel niks bekend over denkbeelden van meisjes ten aanzien van ruilseks.

Tenslotte is het uitermate wenselijk dat instanties als Stichting Prostitutie Maatschappelijk Werk voorlichtingscampagnes voort blijven zetten. Hierbij zou de nadruk sterker op loverboys dan op ruilseks gericht mogen zijn. Bij voorlichting zou verduidelijking van de betekenis van termen een speerpunt moeten zijn om verwarring te voorkomen en de ernst van sommige begrippen te benadrukken. Eveneens zou vergroting van het inlevingsvermogen ten opzichte van de slachtofferkant en bewustwording van nadelige gevolgen van ruilseks en loverboys hierbij centraal moeten staan. Tot slot is het bij voorlichting en preventieve maatregelen belangrijk dat vooral ook de jongeren bereikt worden

die aan de gestelde risicofactoren voldoen. Het profiel van risicofactoren blijkt een goede richtlijn voor preventie vanuit de daderkant.

## Literatuur

- Boone, M. & Bovenkerk, F. (2006) *Loverboys. Onderzoeksverslag naar het eerste contact tussen een loverboy en zijn slachtoffer en naar de politieke reactie op de loverboyproblematiek*. Universiteit Utrecht, Willem Pompe Instituut.
- Borne, A. van den & Kloosterboer, K. (2005). *Inzicht in uitbuiting. Handel in minderjarigen in Nederland nader onderzocht*. Amsterdam: ECPAT Nederland.
- Bullens, R.A.R. & Van Horn, J.E. (2000). Daad uit 'liefde'. Gedwongen prostitutie van meisjes. *Justitiële verkenningen*, 26 (6), 25-41.
- Conner, M. & Norman, P. (2005). *Predicting Health behaviour: research and practice with social cognition models*. Berkshire: Open University Press.
- Damen, C. (2005, 18 februari). Loverboys. *HP de Tijd*, 40-43.
- Delfos, M. F. (2002). *Het kind en de onbescheiden volwassene. Jaarboek 2002 Janusz Korczak Stichting: Jongeren en geweld*. Amsterdam: Narratio.
- Eenvoudig communiceren (2006). *Richtlijnen eenvoudig te lezen teksten*. Opgehaald 11, mei, 2006 van <http://www.eenvoudigcommuniceren.nl/>
- European Network Against Child Trafficking (2004). *Informative report on child trafficking in Bulgaria, Denmark, Italy, Romania, Spain and the United Kingdom*. Italia: Onlus.
- Gelder, P. v. (2002). De nationale straat / Es-sari'a wataniya. Etnografisch onderzoek naar Marokkaanse prostitutiebezoekers. *Medische Antropologie*, 14 (1), 149-169.
- Gleitman, H., Fridlund, A.J. & Reisberg, D. (1999). *Psychology*. New York: Northon & Company Inc.
- Gruber, E. & Grube, J.W. (2000). Adolescent sexuality and the media. A review of current knowledge and implications. *Western Journal of Medicine*, 172 (3), 210-214.
- Hansen, A. (1998) 'Media Audiences: Focus Group Interviewing', in Hansen, A., Cottle, S., Negrine, R., Newbold, C. (1998) *Mass Communication Research Methods*. Houndmills, Basingstoke, Hampshire RG21 6XS and London: 257-287.
- Huston, A.C., Wartella, E. & Donnerstein, E. (1998). *Measuring the Effects of Sexual Content in the Media: A Report to the Kaiser Family Foundation*. Menlo Park, CA: Kaiser Family Foundation; 1998.
- Jongman, R.W. & Timmerman H. (1985). Criminaliteit als verzet: motivatie en remmingen. *Tijdschrift voor Criminologie*, 1985 (5), 303-319.
- Kabinet (2004). Nationaal Actieplan Mensenhandel. Aanvullende maatregelen van het kabinet in het kader van aanpak van mensenhandel in Nederland.
- Kaplan, R.M. & Saccuzzo, D.P. (2005). *Psychological Testing. Principles, Applications, and Issues*. Belmont, USA: Thomson Wadsworth.
- Kelly, L. (2002). *Journeys of Jeopardy: A Commentary in Current Research on Trafficking of Women and Children for Sexual Exploitation Within Europe*. United Kingdom: University of North London,.
- Kitzinger J. (1995). Qualitative research: introducing focus groups. *British Medical Journal* 1995;311, 299-302
- Kuate-Defo, B. (2004). Young People's Relationships with Sugar Daddies and Sugar Mummies: What do We Know and What do We Need to Know? *African Journal of Reproductive Health*, 8 (2), 13-37.

- Leshabari, M.T., Kaaya, S.F. & Kawau, F. (1996). *Patterns of school teenage sexual behaviour in Rombo District*. Institute of Public Health: Dar es Salaam.
- Loverboys ronselt in bus en winkel (2006, 1 februari). *Algemeen Dagblad*. Opgehaald 23, maart, 2007 van <http://www.ad.nl/utrecht/article129610.ece>
- Luke, N. (2005). Confronting the 'Sugar Daddy' Stereotype: Age and Economic Asymmetries and Risky Sexual Behavior in Urban Kenya. *International Family Planning Perspectives*, 31 (1), 6-14.
- Okereke, G. (2005). The International Trade in Human Beings: A Critical Look at the Causal Factors. *Crime and Justice*, 21 (86), 4-17.
- Prostitutie Maatschappelijk Werk (2003). *Verkocht. Zorg na mensenhandel*. Rotterdam: Humanitas.
- Prostitutie Maatschappelijk Werk (2005). *Ontwikkeling Ketenaanpak Jeugdprostitutie Rotterdam-Rijnmond. Inzet en resultaten Prostitutie Maatschappelijk Werk in 2005*. Rotterdam: Humanitas.
- Repetur, L. (2005). *Werkplan 2006. Informatiepunt Jeugdprostitutie*. TransAct Utrecht.
- Repetur, L., Meinster, N. & De Kinderen, M. (2005). *Naar een effectieve en samenhangende aanpak van jeugdprostitutie. Meerjarenplan*. TransAct Utrecht.
- Ruilseks onder tieners wijdverbreid. (2006, 23 februari). *Algemeen Dagblad*. Opgehaald 20, juli, 2006 van <http://www.ad.nl/binnenland/article171659.ece>.
- Saphira, M. & Oliver, P. (2002). A review of literature on child prostitution. *Social Policy Journal of New Zealand*, 19, 141-163.
- Schalet, A. (2004). Must We Fear Adolescent Sexuality? *Medscape General Medicine*, 6 (4), 2004.
- Seks in ruil voor drank en rookwaar (2006, 7 juli). *Algemeen Dagblad*. Opgehaald 20, juli, 2006 van <http://www.ad.nl/rotterdam/article454386.ece>
- Smit, M. (2001). Mensenhandel – een moderne vorm van slavernij. *Tijdschrift voor Criminologie*, 43(4), 45-54.
- Terpstra, L., Van Dijke, A., & Van San, M. (2005). *Loverboys, een publieke zaak. Tien portretten*. Amsterdam: SWP.
- Ubillos, S., Paez, D. & González, J.L. (2000). Culture and sexual behavior. *Piscothema*, 12, 70-82.
- Van Dijke, A. en Terpstra, L. (2005). *Loverboys: feiten en cijfers. Een quick scan*. Amsterdam: SWP.
- Ward, L.M. (2004). Does Television Exposure Affect Emerging Adults' Attitudes and Assumptions About Sexual Relationships? Correlational and Experimental Confirmation. *Journal of Youth and Adolescence*, 31 (1), 1-15.
- Wetboek van strafrecht (2005). *Kluwer College Bundel. Wettteksten*. Deventer: Kluwer.

## BIJLAGE I Het Spel



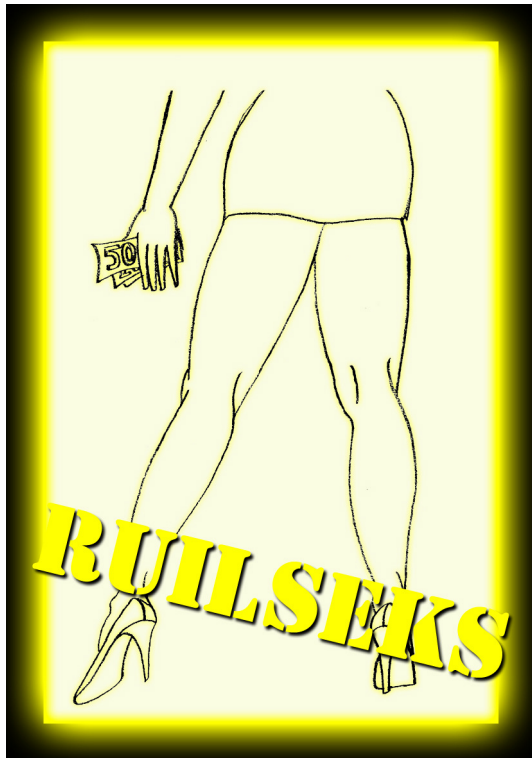
Dobbelsteen (met acht zijdes)

Spelbord (20 x 20 cm):



Vragenkaarten (7 x 10 cm):

Voorzijde



Achterzijde

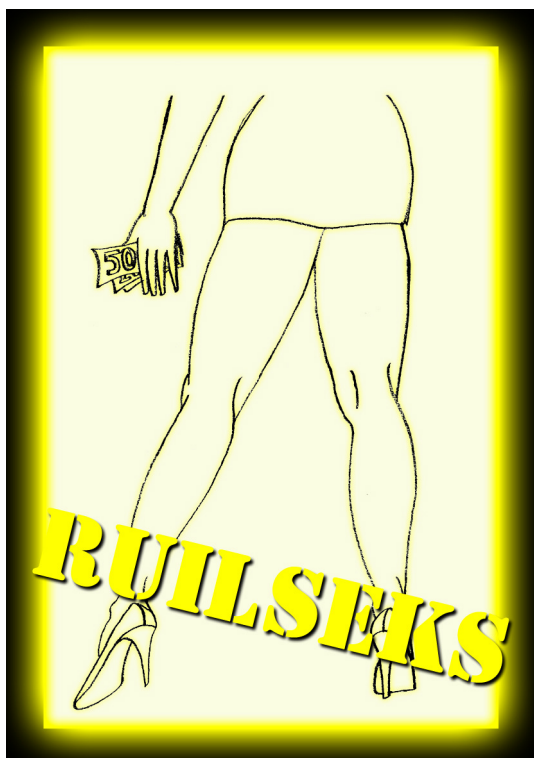


Kaart met spelersnummer (10 x 10 cm):





Categorieën vragenkaarten:



## BIJLAGE II Handleiding Spel

### Doelgroep:

Bij de ontwikkeling van het spel is uitgegaan van een specifieke doelgroep, namelijk mannelijke adolescenten.

### Doelstelling:

De doelstelling van het spel is het aangaan van een gesprek met mannelijke adolescenten. Dit om op speelse wijze het denkbeeld van mannelijke adolescenten over moderne vormen van jongerenprostitutie bespreekbaar te maken.

### Voorwaarden om het spel te kunnen spelen:

- De spelleider is tevens gespreksleider.
- Groepsgrootte van acht deelnemers.

### Spelregels:

1. Plaats het spelbord in het midden van de groep. Plaats de stapel vragenkaartjes in juiste volgorde (vraag 1 bovenaan, daaronder vraag 2, vraag 3, etc.) op het spelbord.
2. Alle spelers krijgen een kaart met daarop een nummer. Het aantal nummers van de spelers, dus het aantal spelers, is gelijk aan het aantal nummers op de dobbelsteen.
3. Speler nummer 'één' gooit de dobbelsteen.
4. Het nummer dat gegooid wordt geeft het nummer van een speler weer. Deze speler dient het bovenste vragenkaartje van de stapel te pakken. Dus stel: speler één gooit de dobbelsteen en deze rolt op het cijfer "vier", dan dient speler nummer vier het bovenste vragenkaartje te pakken.
5. Degene die het vragenkaartje moet pakken leest de vraag hardop voor. In eerste instantie geeft degene die de vraag leest hier een antwoord of reactie op.
6. Daarna is er de mogelijkheid om als groep te reageren en aan elkaar vragen te stellen. Het doel is dat er een gesprek ontstaat waarbij de mening van de jongens naar voren komt.
7. Wanneer er voldoende is gezegd (het is de taak van de spelleider om dit in te schatten) mag degene die zojuist de vraag voorgelezen en als eerste beantwoord heeft de dobbelsteen gooien en gaat het spel verder volgens bovengenoemde regels, dus vanaf punt 4.

### Spelopzet:

#### **1. Introductie (2 min.)**

Jezelf voorstellen en inleiding van het spel.

*“Ik ben hier om met jullie een spel te spelen. Ik wil graag met jullie dit spel spelen om te zien hoe jullie over een aantal dingen denken. Terwijl we het spel spelen zal dit worden opgenomen op video. Deze video is er alleen zodat ik later precies terug kan zien hoe het spel gegaan is. De beelden zullen verder door niemand worden bekeken.”*

## 2. Uitleg spel (5 min.)

*“Jullie mogen eerst allemaal een kaart voor je neerleggen waarop een nummer staat. Voor jullie ligt het spelbord met een stapel kaarten. Zo dadelijk mag één van jullie beginnen door de dobbelsteen te gooien. Het nummer waar de dobbelsteen op rolt bepaalt wie de eerste kaart mag pakken. Dus wordt er een “vier” gegooid, dan mag speler nummer vier de kaart pakken.*

*Als je een kaartje hebt gepakt zul je zien dat hierop een vraag staat. Deze vraag moet je voorlezen en beantwoorden. Een antwoord kan niet goed of fout zijn. Het gaat erom dat je zegt wat jij vindt. Als je de vraag hebt beantwoord, mag de rest van de groep ook zeggen wat zij vinden.*

*Daarna gooien we weer met de dobbelsteen en is een ander aan de beurt.*

*Laten we afspreken dat we respect voor ieders mening hebben. Je mag het zeggen als je het niet met iemand eens bent, maar we gaan elkaar niet afkraken.”*

## 3. Start spel

*“Zijn de regels allemaal duidelijk? Dan gaan we nu beginnen met het spel. Speler nummer één zou jij willen beginnen door de dobbelsteen te gooien?”*

Het spel uitvoeren.

## 4. Afsluiting (2 min.)

Het spel beëindigen en bedanken voor deelname.

*“Dan stoppen we nu met het spel. Bedankt dat jullie hebben meegedaan. Ik zou jullie nog willen vragen een korte vragenlijst in te vullen.”*

### Uitleg van de vragen:

De vragen zijn verdeeld over vier categorieën: ruilseks, loverboys, meisjes en jongens. De categorie ‘ruilseks’ bevat vier vragen en geeft antwoord op de onderzoeksvraag “Welke cognities en gevoelens hebben mannelijke adolescenten over ruilseks?”. De categorie ‘loverboys’ bevat vier vragen en geeft antwoord op de onderzoeksvraag “Welke cognities en gevoelens hebben mannelijke adolescenten over loverboys?”. De categorie ‘meisjes’ bevat vier vragen en geeft antwoord op de deelvraag van het onderzoek “Welke cognities en gevoelens hebben mannelijke adolescenten over meisjes die ruilseks toepassen en slachtoffers van jongerenprostitutie?”. De categorie ‘jongens’ bevat vier vragen en geeft antwoord op de deelvraag van het onderzoek “Wat zijn de eigen ervaringen van de mannelijke adolescenten met betrekking tot ruilseks en loverboys?”.

De vragen worden in vaste volgorde behandeld. Hieronder staat de volgorde van de vragen vermeld, waarbij tevens het doel van de vragen vermeld wordt en eventueel suggesties staan om het gesprek te bevorderen of aanwijzing waarmee de spelleider rekening kan houden. Bij de meeste vragen kunnen de extra vragen gesteld worden om de jongens uit te nodigen om meer te vertellen. Uiteraard is de spelleider vrij om ook andere vragen te stellen indien deze de discussie bevorderen.

### **Vraag 1 “Moet je verliefd zijn om seks met iemand te hebben?”** [categorie ruilseks]

Deze vraag meet de waarde en exclusiviteit die de jongens aan seksuele gedragingen toekennen.

Extra vragen:

- Wat kan je wel / niet met iemand doen zonder verliefd te zijn?
- Waarom wel / niet?

**Vraag 2 “Wat is ruilseks?”** [categorie ruilseks]

Deze vraag meet welke associaties jongens hebben met de term ‘ruilseks’.

Een extra vraag is:

- Wanneer noem je seks ‘ruilseks’?
- Kun je voorbeelden noemen van ruilseks?

**Vraag 3 “Is het normaal om iets (bijvoorbeeld spullen of geld) te geven of krijgen voor seks?”** [categorie ruilseks]

Hierbij wordt gemeten in hoeverre de jongemannen ruilseks als normaal achten.

Extra vraag:

- Waarom is het wel / niet normaal om seks voor spullen of geld te hebben?

**Vraag 4 “Ken je iemand die iets (bijvoorbeeld spullen of geld) geeft of krijgt voor seks?”** [categorie jongens]

Deze vraag meet of de jongens personen in hun omgeving hebben die ruilseks toepassen.

Extra vragen:

- Zo ja: ken je degene goed?
- Zo ja: wat vind je daarvan?

**Vraag 5 “Heb je zelf al eens spullen of geld gegeven voor seks?”** [categorie jongens]

Deze vraag meet of de jongens zelf ervaring hebben met ruilseks / prostitutie.

Extra vragen:

- Zo nee: Zou je dit willen?
- Zo ja: Was dit wat je er van verwacht had?
- Zo ja: Zou je het nog vaker doen?

**Vraag 6 “Wat vind je van iemand die iets (bijvoorbeeld spullen of geld) geeft of krijgt voor seks?”** [categorie ruilseks]

Hierbij wordt de associatie van de jongens met personen die ruilseks toepassen gemeten.

Een extra vraag is:

- Waarom denk je zo over die personen?

**Vraag 7 “Wat voor meisjes hebben seks voor geld of spullen?”** [categorie meisjes]

Deze vraag meet de denkbeelden die jongens hebben van meisjes die ruilseks toepassen.

Extra vraag:

- Hoe ziet zo’n meisje er uit?

**Vraag 8 “Wat is een loverboy?”** [categorie loverboys]

Deze vraag meet welke associaties jongens hebben met de term ‘loverboy’.

Extra vragen zijn:

- Wat doet een loverboy?
- Hoe ziet een loverboy er uit?
- Is er verschil tussen een loverboy en een player?

**Vraag 9 “Hoe word je een loverboy?”** [categorie loverboys]

Deze vraag meet wat jongens denken te moeten verrichten om loverboy te worden.

Extra vragen zijn:

- Moet een loverboy zich op een bepaalde manier gedragen?
- Hoe zorg je dat een meisje prostituee wordt?
- Is het makkelijk om loverboy te worden?

**Vraag 10 “Waarom zou je loverboy worden?”** [categorie loverboys]

Deze vraag meet welke beweegredenen jongens toekennen om loverboy te worden.

Extra vragen zijn:

- Welke voordelen hebben loverboys?
- Wat is het verschil tussen wel of niet loverboy zijn?

**Vraag 11 “Wat is een pooier?”** [categorie loverboys]

Deze vraag meet welke associaties jongens hebben met de term ‘ruilseks’.

Extra vragen zijn:

- Hoe ziet een pooier er uit?
- Is er verschil tussen een pooier en een loverboy?
- Is er verschil tussen een pooier en een player?

**Vraag 12 “Heb je al eens nagedacht om loverboy of pooier te worden?”** [categorie jongens]

Deze vraag meet of de jongemannen wel eens overwogen hebben zich tot loverboy te ontpoppen.

Extra vragen zijn:

- Is loverboy zijn een soort beroep?
- Waarom heb je er wel of niet over nagedacht om loverboy te worden?

**Vraag 13 “Ken je iemand die loverboy is?”** [categorie jongens]

Deze vraag meet of de jongemannen loverboys in hun omgeving hebben.

Extra vragen zijn:

- Zo ja: ken je degene goed?
- Zo ja: vertelt degene wel eens over hoe het is om loverboy te zijn?
- Zo ja: wat vind je daarvan?

**Vraag 14 “Werkt een meisje voor een loverboy uit liefde of voor het geld?”** [categorie meisjes]

Deze vraag meet het inlevingsvermogen van de jongens ten aanzien van de slachtoffers van loverboys.

Een extra vraag is:

- Waarom denk je dat?

**Vraag 15 “Wiens schuld is het als een meisje slachtoffer wordt van een loverboy?”** [categorie meisjes]

Hierbij wordt gemeten of de jongens de schuldvraag van het slachtofferschap bij het slachtoffer zelf of de dader neerleggen.

Extra vraag:

- Waarom is het diens schuld?

**Vraag 16 “Wat vind je van een meisje dat in de prostitutie werkt?”** [categorie meisjes]

Hierbij worden de associaties van de jongens met prostituees gemeten.

Extra vraag:

- Waarom vind je dat?

## BIJLAGE III Vragenlijst

### Vragenlijst

Deze vragenlijst heeft dertien vragen.

Belangrijk is dat je:

- nergens je naam op schrijft
- alles rustig leest
- eerlijk antwoord geeft
- geen vragen overslaat

Begin bij vraag 1

**Vraag 1 Welk nummer had je bij het spel?**

Ik was nummer .....

**Vraag 2 Hoe oud ben je?**

Ik ben ..... jaar

**Vraag 3 In welk land ben je geboren?**

- Nederland
- Marokko
- Turkije
- Antilliaanse Republiek
- Suriname
- Anders, namelijk .....

**Vraag 4 In welk land is je moeder geboren?**

- Nederland
- Marokko
- Turkije
- Antilliaanse Republiek
- Suriname
- Anders, namelijk .....
- Weet ik niet

**Vraag 5 In welk land is je vader geboren?**

- Nederland
- Marokko
- Turkije
- Antilliaanse Republiek
- Suriname
- Anders, namelijk .....
- Weet ik niet

**Vraag 6 Welke opleiding doe je?**

- geen opleiding
- VMBO
- MAVO
- HAVO
- VWO
- Anders, namelijk .....

**Vraag 7 In welke wijk woon je of kom je vandaan?**

De wijk .....



- Vraag 8 Ben je wel eens door de politie opgepakt?**  
Ik ben:
- Nooit door de politie opgepakt.
  - Één keer door de politie opgepakt.
  - Meer dan één keer door de politie opgepakt.
- Vraag 9 Zijn je vrienden wel eens door de politie opgepakt?**  
Van mijn vrienden is zover ik weet:
- Nog niemand door de politie opgepakt.
  - Één van mijn vrienden wel eens door de politie opgepakt.
  - Één van mijn vrienden meerdere keren door de politie opgepakt.
  - Meerdere van mijn vrienden wel eens door de politie opgepakt.
  - Meerdere van mijn vrienden meerdere keren door de politie opgepakt.
- Vraag 10 Ken je iemand die iets (bijvoorbeeld spullen of geld) geeft of krijgt voor seks?**
- Nee, niemand.
  - Ja, één persoon.
  - Ja, meerdere personen.
- Vraag 11 Heb je zelf al eens spullen of geld gegeven voor seks?**
- Nee, nooit.
  - Ja, één keer.
  - Ja, meerdere keren.
- Vraag 12 Heb je al eens nagedacht om loverboy of pooier te worden?**
- Nee, nooit.
  - Ja, soms.
  - Ja, heel vaak.
- Vraag 13 Ken je iemand die loverboy is?**
- Nee, niemand.
  - Ja, één persoon.
  - Ja, meerdere personen.

## BIJLAGE IV Verslaglegging focusgroepsessie 22-11-2006

- Spelleider: “Zijn jullie er een beetje klaar voor? Want euh dan wil ik jullie ook vragen om proberen een beetje om de beurt te praten, want als het allemaal door elkaar heen gaat dan wordt het een rommel. Aan het einde krijg je een vragenlijst. En dan vul je het nummer van in wat je op je kaartje hebt staan en volgens mij moet je ook je leeftijd erop invullen als ik me niet vergis enneuh een paar vragen staan erop die je moet beantwoorden. Zet nergens je naam op, want dat doet er helemaal niet toe, daar is het spel helemaal niet voor bedoeld.....”
- Speler 7: “Is goed.”
- Spelleider: “Ja, tot zover duidelijk?”
- Speler 7: “Ja.”
- Speler 1: “Duidelijk.”
- Spelleider: “Wat willen jullie het liefste dat ik doe. Zal ik de kaartjes gewoon geven of..?”
- Speler 3: “Is goed.”
- Spelleider: “Ja”
- Speler 1: “Nee, we pakken er wel één.”
- Spelleider: “Ja, dan leg ik ze in het midden neer en daneuh.. dan gaan we beginnen.”
- Spelleider pakt kaarten. – Rumoer –
- Spelleider legt kaarten op tafel.*
- Spelleider: “Ik zou zeggen neem een kaart en probeer antwoord te geven op de vraag.”
- Spelleider wijst naar speler 2.*
- Speler 2 pakt vragenkaart 1 van stapel.*
- Speler 7: “Oké, daar gaat ie.”
- Speler 2: “Moet je verliefd zijn om seks met iemand te hebben?”
- Speler 5: “Lastig.”
- Speler 4: “Vind ik ook lastig.”
- Speler 2: “Nou, ik vind dat.. wel. Maar soms is er een uitzondering.”
- Spelleider: “Wat voor uitzonderingen?”
- Speler 2: “Euh.. niet heel vaak, maar heel soms kan dat wel. Hahaha”
- Groep lacht even.*
- Speler 2: “Niet persé euh...”
- Speler 3: “Wanneer het jou uitkomt?”
- Speler 2: “... verliefd of een relatie. Heel soms kan dat wel. - *Noemt naam speler 3* -, als het uitkomt.”
- *Rumoer* -
- Spelleider: “Wanneer kan dat wel uitkomen?”
- Speler 2: “Nou, als ik een mooi wijfje ontmoet en mijn wijfje is op vakantie misschien.”
- Groep lacht.*
- Spelleider: “Nou, dankjewel.  
Is er iemand die daar anders over denkt of...?”  
(*Tegen speler 2 die kaartje wil wegleggen:*) “Ja, leg het kaartje maar gewoon hier neer.”  
(*wijzend naar plek op tafel*).
- Speler 6: “Ja, ik vind ‘t van wel eigenlijk. Bij allebei. Omdat het een vorm van respect is, vind ik. Als je niet verliefd bent, maar je hebt wel seks met een vrouw, dan heb je en ten eerste geen respect voor jezelf. Want je weet maar nóóit wat zij heeft, of als dat jij het hebt dat zij dat krijgt. En ten tweede ik vind dat t ook wel zo moet zijn eigenlijk”
- Spelleider: “Je hebt dus ook wel het gevoel dat het eigenlijk wel intiem is?”
- Speler 6: “Ja absoluut, het hoort gewoon zo.”
- Speler 1: “Je kunt het ook zien als een vorm van liefde, weetje. Je hoeft niet verliefd te zijn om liefde te hebben voor een vrouw. Om verliefd te zijn.. Ja, de eerste begin is altijd verliefd zijn, weetje. Maar daarna wordt het gewoon liefde.”
- Spelleider: “Houden van?”
- Speler 1: “Nou, houden-den.. ja..dat zeg ik.”
- Speler 7: “Toe, als je een lange relatie hebt een slipje tussendoor kan ik wel tegen. Spannender maken, weetje.”
- Speler 1 geeft speler 7 een schouderklopje.*
- Speler 7: “Dan maak je het wat spannender, anders wordt het zo eentonig en blijft het de hele tijd hetzelfde.”
- Spelleider: “Nog iemand daar een mening over?... Niet zozeer over liefde, maar vooral over seks hebben met meisjes.”

Speler 4: "Ja, ik vind als je dan een discotheek binnenkomt.."  
 Speler 1: - *zingend*: - "Als de liefde is gekomen."  
 Speler 4: .. je ziet een meid en je hebt oogcontact. En ze komt naar je toe en begint te dansen. En 't wordt steeds heter en wordt steeds heter. En op een gegeven moment ja, dan wil ik haar gewoon in bed 's avonds. Die zin dat kan gebeuren .. en wat je daarna doet dan euh.."

Speler 1: "Dan ben je wel verliefd?"  
 Speler 4: "Nee."  
 Speler 3: "Dan ben je straalbezopen."  
 Speler 4: "Ja, kan."  
*Groep lacht.*  
 Speler 4: "Hoeft niet."  
 Speler 1: "Dat is dus dan de stelling toch? Gewoon verliefd."

Spelleider: "De tweede vraag."  
*Spelleider wijst naar speler 3.*  
*Speler 3 pakt de tweede vragenkaart.*  
 Speler 3: "Wat is ruilseks?.. In ieder geval een goed scrabblewoord, maar.."  
 Spelleider: "Een goed watvoor woord?"  
 Speler 3: "scrabblewoord."  
 Spelleider: "Scrabble.. Ja, inderdaad."  
 Speler 3: "Euhm, ik denk van euhm.. als je een soort van pooier bent. En dat je dan voor.. Zeg maar de hoer bent. Dan ruil je je lichaam.. Of euh dan ruil je geld voor seks."

Rumoer  
 Speler 1: "Doe niet zo onwetend."  
 Speler 2: "Ik denk wel dat dat wat anders is: partnerruil. Voor seks partnerruil, alleen voor de seks."  
 Speler 3: "Of zoals kinderlokkers, snoepje geven voor euh..."  
 Speler 4: *afkeurend* "Zo noh.. Heb je er soms ervaring mee?"  
 Speler 3: "Nee."  
 Speler 4: "O."  
 Speler 3: "Maar dat is wel ruilseks."  
 Spelleider: "Duseuh.. jij bedoeld echt voor geld?"  
 Speler 3: "Ja zo kan je het ook opvatten, je kan het op meerdere manieren opvatten."  
 Speler 7: "Ik heb nog een oude fiets staan."  
*Groep lacht.*  
 Spelleider: "Nee, maar dan heb je het dus over prostituees?"  
 Speler 3: "Ja."  
 Speler 5: "Of euh parenclubs."  
 Spelleider: "Maar het zou kunnen dat het ook andere dingen dan geld zijn bijvoorbeeld?"  
 Speler 3: "Ja tuurlijk. Auto's, huizen, kleding."  
 Speler 4: "Nee, maar het kan ook bijvoorbeeld zijn als jij een kankerlekkere vriendin hebt en ik heb ook een kankerlekkere vriendin.  
 Speler 3: "Hey euh daar blijf je dan vanaf."  
 Speler 4: "Nee, maar jij wil een keer over de mijne, dan wil ik een keer over de jouwe."  
 Speler 3: "Jij bent niet helemaal lekker."  
 Spelleider: *wijzend naar speler 1* "Ik hoorde jou daar ook iets euh over zeggen?"  
 Speler 1: "Ik vind .. ik vind partnerruil kijk zoals dit euh.. ruilseks is het toch? Dat was het toch dat? Nee, ik vind 't gewoon dat het.. dat het gedrag gebeurd. Maar of dat je daar voor in bent weetje dat is .. dat is jouw vraag om daar op in te gaan, om aan partnerruil te doen zeg maar, aan ruilseks te doen."  
 Spelleider: "Bij ruilseks dan denk je echt aan -"  
 Speler 1: "Als je echt van een vrouw zou houden, dan zou ik dat nooit doen."  
 Speler 7: "Weet je wat ik echt onder ruilseks versta? Bijvoorbeeld sieraden, geld en leuke vakanties ruilen tegen seks. Bijvoorbeeld dat jij een meisje allemaal dure dingen geeft en wat je ervoor terug wil is uiteindelijk seks."  
 Speler 6: "Is dat niet loverboy?"  
 Speler 7: "Ja, dat is.. ja dat is meer de euh loverboytechniek maar."  
 Speler 5: "Zo."  
 Speler 7: "Ja dat is ook waar ruilseks toch om gaat."  
 Spelleider: "Ja. Ja, ik denk denk ook dat dat hier meer mee bedoeld wordt. Dat is meer inderdaad ruilseks in ruil voor iets. Voor goederen of wat dan ook."

Speler 1: "Voor een jasje of een mooie broek... mooie riem."  
Speler 3: "Mooi ringetje."

*Speler 4 pakt nieuwe kaart (vraag 3) van stapel.*

Speler 4: "Ja?"

*Spelleider knikt bevestigend.*

Speler 4: "Het is normaal om iets, bijvoorbeeld spullen of geld, te geven of krijgen voor seks? .. Nou, vind ik niet normaal. Waarom zou je er iets voor moeten hebben? Dat doe je toch gewoon omdat je van elkaar houdt."

Spelleider: "Je euh bij de eerste vraag waren er al.. al euh meningen dat je euh niet altijd doet voor de liefde."

Speler 4: "Nee, maar ja -"

Speler 6: "Maar achteraf geef je dat niet."

Speler 4: "-ligt eraan wat de situatie."

Speler 6: "Zoals ik zei met in een discotheek, omdat ik bij een meisje in bed eindig omdat ik er gewoon een leuk wijf vind. Zie je hebt oogcontact en alles bij elkaar optelt 50 euro."

Speler 4: "Zo!"

Speler 3: "Het zal lullig bedoelt zijn!"

*Rumoer*

Speler 6: "Dat is niet normaal natuurlijk."

Spelleider: "Nee."

Speler 6: "De één is dat je met seks eindigt, normaal geef je het altijd. Dat doe je automatisch."

Spelleider: "Ja."

Speler 6: "Dat is niet euh.. geen problemen over."

Speler 3: "En hoogstens misschien als je ongezond bent met een SOA of zo."

*Groep lacht.*

*Rumoer.*

Speler 4: "Gratis en voor niks."

Speler 5: "Ja, je kan ook gratis kinderen krijgen als je dat wil."

*Telefoon speler 4 gaat af.*

*Rumoer.*

Spelleider: "Iemand er nog andere ideeën over of een andere mening?"

Speler 1: "Wat was de laatste vraag?"

Spelleider: "Over euhm of het normaal is om spullen of geld te geven voor seks."

Speler 7: "Ja eigenlijk niet. Niet een normale zaak, maar het gebeurt wel op 't euh..."

Spelleider: "Zijn jullie daar bekend mee of niet?"

Speler 1: "Ja ik ken wel.. ik ken wel mensen die in die richting euh zitten eigenlijk."

Speler 7: "Ja."

Speler 1: "Dat wel, maar ik vind het euh in ieder geval geen euh normale gang van zaken eerlijk.. eerlijk gezegd euh. Dat is gewoon onrespect voor.. voor.."

Speler 7: "Tegenover vrouwen."

Speler 1: "Tegenover vrouwen. Dat het gewoon een stuk vuilnis euh. Dat je dat kan omkopen. Dat euh dat is.. dat is geen normale manier lijkt mij."

Speler 3: "Nee, maar het is niet altijd de schuld van de man. Er zijn ook vrouwen -"

Speler 1: "Nou, misschien is dat meisje wel arm geweest en ze.. dan ineens krijgt ze van alles en denkt ze 'o wauw, weetje, ik krijg toch weer mooie spullen, dus ik doe maar wat hij vraagt van me.' Het is toch niet zo veel gevraagd om als.. als eenmaal een vrouw seks heb gehad dan is de tweede en derde keer makkelijker dus."

Spelleider: "Ja."

Speler 1: "Dus voor je het weet is het gewoon seks met goederen weetje. Kijk, ze kan het ook in haar eigen voordeel zien of ze wordt daarmee misbruikt dat ze goederen aanneemt."

Speler 3: "Ja, er zijn ook vrouwen die misbruiken mannen. Door juist dingen te gaan eisen of zo."

Speler 1: "Ja maar zou jij het erg vinden als een vrouw haar benen om je nek heeft of zo? Toch? toch?"  
*Wijzend naar spelleider.*

Spelleider: "Nee, nee."

Speler 1: "Nee, dat heb ik ook. Dat heb ik ook."

Speler 3: "Hé en ook als ze veertig jaar oud is?"

Speler 1: *lachend* "Als ze een beetje facelift ondergaan heeft."

Speler 4: "Dat had je moeder kunnen zijn. Zie jij je moeder inderdaad al in badpak euh..?"

Speler 3: "Nee."

Speler 4: "O."  
*Rumoer*  
Spelleider: "Even centraal."  
Speler 2: "Als je iemand één dag kent en dan naar bed met elkaar bent geweest, dan geef je iemand geen auto's, nee. Maar wel als je iemand heel veel jaar kent, acht jaar. Je bent acht jaar samen, ben je samen..."  
Speler 1: "Maar dat is anders."  
Speler 2: "Wat is anders?"  
Speler 6: "Ja, jou ging het om seks."  
*Rumoer*  
Speler 2: "Maar serieus, dat zijn gewoon hoeren denk ik. Die verkopen hun lichaam toch?"  
Spelleider: "Oké, volgende."

*Speler 7 pakt vragenkaart vier van de stapel en geeft deze aan speler 5.*

Speler 5: "Weet je het zeker?"  
Speler 1: "Jongens."  
Speler 5: "Ken je iemand die iets, bijvoorbeeld geld of spullen, geeft of krijgt voor seks. Dat is die van net."  
Spelleider: "Nee, dat is een ander."  
Speler 4: "Ken je iemand!"  
Speler 3: "Ken je iemand die spullen of geld krijgt of geeft voor seks."  
Speler 5: "Nee, ik ken niemand. Nee."  
Spelleider: "Andere vrienden die een keer naar de hoeren zijn geweest of zo?"  
Speler 5: "Nee, ook niet. Echt niet. Ja, misschien mijn vader maar dat weet ik niet."

*Groep lacht.*

Speler 1: "Oké, volgende."  
Spelleider: "Nee, is er iemand anders die mensen kent?"  
Speler 6: "Gelukkig niet."  
Speler 1: "Nou dat zal ongetwijfeld.."  
Speler 7: "Nee, nee ik zit niet in zulk milieu. Laat ik het zo zeggen. Dat zijn euh.. geen beschaafde manieren. Volgende."

*Speler 1 pakt een volgende kaart (vraag 5) en geeft deze aan speler 6.*

Speler 6: "Zou al je spullen of geld geven voor seks. Automatisch: nee!"  
Spelleider: "Nee?"  
Speler 6: "Dat zou ik nooit van mijn levensdagen doen eigenlijk. Absoluut niet. Dat slaat nergens op."  
Speler 7: "Nee. Nee."

*Korte stilte*

Speler 7: "Ik heb het eerlijk gezegd wel eens een keertje gedaan, maar -"  
Speler 1: "Ik heb het ook wel eens een keertje gedaan, een bosje bloemen meegenomen voor mijn vriendin omdat ze zo lief voor me was. Maar euh voor seks weetje, kijk seks krijg je elke avond bij wijze van spreken. Tien keer op een dag, bij wijze van spreken. Kan ik wel een keer iets leuks kopen voor haar, dat is.. dat is heel wat anders als 'heb je zelf wel eens spullen of geld gegeven'. Kijk, je.. je koopt wel iets leuks voor je vrouwtje."  
Spelleider: "Ja."  
Speler 1: "Weet je wel als ze thuis op je zit te wachten. En euh dat is normaal, maar seks is dan geen teken van euh.."  
Speler 6: "Maar dat is dan toch ook geen seks?"  
Speler 1: "Nee."  
Speler 6: "Nou daarom, dan is het toch een negatieve vraag."  
Speler 1: "Maar het is wel dat ik gewoon bij mezelf vond dat je wel eens wat voor je vrouwtje koopt."  
Spelleider: "Ja, ja dat klopt."  
Speler 6: "Dat je, dat ze met spullen thuiskomt."  
Speler 7: "Oké, Was dit.. was dit de tweede vraag, of?"  
Spelleider: "Nee, nee."  
Speler 6: "Nee. Nu."

Speler 1: *Leest volgende vragenkaart (vraag 6) voor.* Wat vind je van iemand die iets, bijvoorbeeld spullen of geld, geeft of krijgt voor seks?"

Speler 7: "Dit is echt een lastige."

Speler 1: "Ja, wat moet je zeggen. Ik vind het gewoon het laatste rang wat er bestaat."

Spelleider: "Wa.. waarom vind je dat?"

Speler 1: "Omdat het gewoon euh.. gewoon schoften zijn. Onrespect voor de vrouwen ze .. vernietigen al onze mooie vrouwen die euh dan zeg maar euh .. die er zullen rondlopen maken hun allemaal kapot. Duseuh hun mogen echt euh.. een goeie gevangenisstraf krijgen."

Spelleider: "Je hebt er geen goed woord voor over."

Speler 1: "Nee, nee, nee, nee. Dat is duidelijk."

Spelleider: "Hebben we iemand anders die daar een andere mening over heeft?"

Speler 5: "Nee."

Speler 7: "Ik euh wel euh. Ligt eraan.. ik euh .. ik heb mijn eigen. Bij mij ligt het meer het soort, type vrouw of meisje dat het is. Kijk, al is.. al is het een meisje dat op de Keileweg of laten we zeggen zoiets rondloopt. Ja dan, dan maakt dat mij niet uit dat ik haar verkoop voor euh geld."

Speler 3: "Nee, dan vind ik nog dat je haar nog steeds de kans moet geven."

Speler 7: "Nee, nee absoluut niet."

Speler 3: "Dus zij kan niet veranderen?"

Speler 7: "Als.. als. Als.. als. Ja, ze kan wel veranderen. Maar ik ga die moeite niet in haar steken. Kijk als.. als ik nou weer geld kan verdienen met wat al. Kijk ik, ik verander niks aan haar. Kijk, zij is het al. Ik ga niet meisjes bijvoorbeeld zou ik nooit de prostituee inslepen of inbrengen."

Speler 1: "Dan zou ik haar er juist afhalen."

Speler 3: "Ja."

Speler 7: "Ja, ligt eraan. Als het een jong mooi meisje is dan kan het uitkomen. Maar als één of ander oud euh, die hoeft ik niet. Dat is euh.. ja."

Speler 3: "Als jij 't was, dan had ik het ook gedaan."

Speler 7: "Maar dat is mijn mening hè.. mijn mening. Iedereen euh kan zich nou tegen mij keren maar dat vind ik hè"

*Rumoer*

Speler 7: "Kijk, ik vind het nep om een meisje dat van de middelbare school om haar mee te sleuren en je geeft haar ook allemaal dingen en haar dan verkoopt. Maar een oude vrouw die al tien jaar in de prostitutie werkt, ja dat."

Speler 3: "Dan vind ik dat je haar nog steeds een kans moet geven om er uit te komen."

Speler 7: "Ja, nee.. Ja, dat zeg jij, maar dat is niet mijn mening."

*Speler 7 pakt volgende vragenkaart (vraag 7).*

Speler 7: "Oké, wat voor meisjes hebben seks voor geld of spullen? Hoeren. Sletten. Ja, dat vind ik gewoon. Sletjes en hoertjes en.. in ieder geval geen meisjes die zelfrespect hebben. Als een meisje zelfrespect heb zou ze zich niet gaan verkopen voor geld of spullen."

Speler 1: "Het zou wel kunnen -"

Speler 6: "En als dat meisje nou op straat staat? En ze heb helemaal drie keer niks en prostitutie is de enigste manier om zichzelf te redden. Is het dan nog een sletje of is ze dan juist beter omdat het het enigste is wat ze daar nog kan krijgen."

Speler 7: "Ja, maar ze kan ook andere mogelijkheden gaan zoeken."

Speler 6: "Wat? Zoals een vast woonadres of?"

Speler 4: "Ik zie hier geen kutbiotorentje hoor."

Speler 7: "Kijk, een zwerver moet ook -"

Speler 2: "Een zwerveruitkering is 400euro."

Speler 7: "Ja, maar in ieder geval..."

*Rumoer*

Speler 7: "Misschien moeten ze wel meer opvang maken en zo, voor meisjes zeg maar. Gewoon meer opvangen maken waar die meisjes terecht kunnen, maar euhm ik denk euhm.. Ja, ik vind het gewoon eerlijk gezegd sletjes, zo zie ik het. Want euhm, ik moet er echt niet achter komen bijvoorbeeld dat mijn zusje voor euh seks geld krijgt of spullen krijgt. Ik maak degene gewoon echt kapot, dat zeg ik eerlijk."

Spelleider: "Iedereen daarover eens of iemand die daar anders over denkt?"

Speler 1: "Ik ben er helemaal stil van geraakt."

Spelleider: "Was een mooi.. mooi betoog hè?"

Speler 1: "Jazeker."

Speler 4: "Maar volgens mij ben je nog jou.. jouw vraag vergeten. Dat was toch zijn vraag?"

Speler 7: "Nee."

Spelleider: "Nee, nee dat was niet. Maar dat vinden jullie allemaal, dat euh meisjes die euh."

*Speler 7 pakt kaart (vraag 8).*

- Speler 7: "Kijk hier die is voor – noemt naam speler 2-."
- Speler 2: "Wat is een loverboy? Hé, een euh iemand die euh vrouwen helpt de prostitutie in."
- Speler 7: "Door middel van geld of spullen."
- Speler 2: "Ja, door middel van euh.. Ja precies door spullen."
- Speler 6: "En een mooi babbeltje.. een héél mooi babbeltje."
- Speler 7: "Ik zal die film wel meenemen "loverboys". Die moet je maar eens kijken."
- Speler 2: "Die film heb ik al wel eens een keer gezien."
- Speler 7: "Ja."
- Speler 2: "Dan kijk ik toch liever naar eh.. hè!"
- Speler 6: "Ze zijn eerst heel lief voor ze, voor vrouwen. Ze geven ze alles. Ze zijn hartstikke lief voor ze. En dan ineens is er een moment dat ze met een vriend aankomen. Zo van 'goh, hij wil wel seks met je en je krijgt 50euro van hem als je dat doet'. En zo gaat 't steeds dieper en dieper. Of je nou wel of niet bent gedwongen weet ik niet. Een loverboy is uiteindelijk alles voor dat meisje, ze geeft alles voor haar vriend vernietigd. Vrienden, familie. Alles is weg."
- Spelleider: "Maar je zegt dus ook wel, ze geven allemaal cadeautjes, ze zijn heel lief voor die vrouwen-"
- Speler 6: "Daar begint het mee, daar begint het mee. Hele lieve woorden, hele lieve babbels."
- Speler 7: *Gericht tot medewerker:* "Koffie, we zijn op de helft."
- Medewerker haalt lege kan koffie weg.*
- Spelleider: "Dan gaan ze er geld mee verdienen."
- Speler 6: "Ja, dan is het eigenlijk meestal of het meisje gaat vrij of het is gedwongen prostitutie. Dat maakt een loverboy niet zoveel uit volgens mij."
- Spelleider: "Nog iemand daar een mening over?"
- Speler 3: "Ja, is wel redelijk hetzelfde."
- Speler 1: "Ja, het is volgens mij wel duidelijk."

*Speler 3 pakt nieuwe vragenkaart (vraag 9).*

- Speler 3: "Ook al over loverboys. Hoe word je een loverboy? Schijnbaar moet je een geestelijk handicap hebben als je zoiets doet. Maar euhm sowieso met een mooie babbels, denk ik. Maar ik denk ook wel een mooi bekkie. En voor de rest zou ik het echt niet weten. Ik hoef het ook niet te weten ook."
- Speler 1: "Geld."
- Speler 4: "Je zal eerst in de drugswereld moeten zitten, denk ik."
- Speler 7: "Ja, of gewoon geld."
- Speler 6: "Of de goede contacten."
- Speler 1: "Wie zijn een loverboys nou eigenlijk? Dat zijn meestal Marokkanen die dat doen. Koosjer jongens."
- Speler 7: "Ja, die worden er snel voor eh.. op aan gekeken weetje. Maar er zijn ook genoeg Hollandse jongens die dat doen."
- Speler 3: "Je moet gewoon een klootzak zijn om dat te doen."
- Speler 5: "Ook wel Antillianen."
- Speler 1: "Nee, ik ken ook zo'n Turkse jongen. Die ken ik van twaalf jaar al."
- Speler 6: "Onrespectvol."
- Speler 1: "En die jongen die is ook eh... Later ook toen die een jaartje of zeventien jaar was ook met meisjes eh voor hem laten werken weetje. Maar ja, ik had het zelf ook niet gedacht dat die jongen dat zou doen. Maar hij is zeg maar hij belandt toch altijd in de gevangenis. Hij is nu ook gepakt voor loverboypraktijken. Maar ik had daar zelf niet echt veel achtergezocht, dat zo iemand zoiets zou kunnen doen. Maar, als ik dan met die meisjes praat... is het gewoon dat ze alles er voor over hebben. Ze zijn blind geworden, weetje."
- Spelleider: "En hoe heeft hij dat aangepakt?"
- Speler 1: "Dat zou ik niet, bij God niet, weten. Maar het is geen.. geen goede manier van gang van zaken, weetje, in ieder geval."
- Spelleider: "Denk.. denk je dat het moeilijk is om loverboy te worden?"
- Speler 1: "Nee."
- Speler 7: "Nee, absoluut niet."
- Speler 1: "Als jij eh.. als jij gewoon een leuk koppie hebt en een beetje uitstraling hebt. En daarmee kan omgaan."
- Speler 6: "Ik denk van wel... Ik denk van wel. Ik denk dat je een behoorlijk slim persoon moet zijn." *Wijzend naar speler 3* "Jij zei 'geestelijk handicap' in principe, maar ik denk dat je heel slim op iemand moet kunnen inspelen. Ik bedoel, vrouwen zijn geen domme wezens of zo, weetje."

Het zijn geen achterlijke stukken vlees die rondlopen. Ze zijn vrij slim eigenlijk. Ik denk dat je eigenlijk heel erg moet kunnen manipuleren om zoiets voor elkaar te kunnen krijgen. Want hoe lang het soms bij vrouwen duurt voordat ze erachter komt van 'hé, dit is eigenlijk niet zo best'. Duurt meestal lang, misschien wel jaren voordat ze erachter komen."

- Spelleider: "Ja, dus de mening daarover is een beetje verdeeld. De één zegt 'makkelijk', de ander zegt 'moeilijk', 'je moet een mooi koppie hebben', 'geestelijk gehandicapt'."
- Speler 7: "Ja, geestelijk –"
- Speler 1: "Ja, het is niet zo moeilijk. Kijk, je doet het allemaal zelf. Of je doet het of je doet het niet. En als je het doet. Ja kijk eh, ik heb geen problemen met vrouwen of wat dan ook. Maar als ik daar mee bezig zou zijn zou het mij geen goed gevoel geven eerlijk gezegd. Want ik speel met haar en dan met haar. Ik leidt dan drie, vier dubbele levens eh.."
- Speler 3: "Je leeft dan in een wereld die liegt."
- Speler 6: "De waarheid liegt."
- Speler 1: "Je bent dan niet eerlijk tegenover jezelf aan het worden."
- Spelleider: "Goed wie eh, wie was er voor de volgende vraag?"

*Speler 4 pakt een vragenkaart (vraag 10) van de stapel.*

- Speler 4: "Waarom zou je een loverboy worden? Ja.."
- Speler 6: "Money en bitches."
- Spelleider: "Bitches?"
- Speler 3: "Voor die nieuwe auto zeg maar."
- Speler 5: "Of voor je trekken. Ik bedoel als je loverboy bent, dan kan je.. ben je daar misschien op uit. Dat je seks wil, in plaats van dat je een meisje heel mooi vind. In plaats van allen zoenen of wat dan ook."
- Spelleider: "Ja, maar een loverboy is wel iemand die euh die.."
- Speler 1: "Die echt in een dikke mercedes rondrijdt en met dikke kettingen –"
- Speler 6: "Geld zien, seks. Die dingen."
- Speler 1: "Ik heb er genoeg hoor, gezien hoor in mijn straat. Al die Turken, die rijden allemaal in dikke mercedessen. Hoe ze het voor mekaar krijgen weet ik ook niet, maar.."
- Speler 2: "Zo zag ik laatst een huis, dat was een groot kort. Daar stond dan een auto voor hé, dat wil je niet weten."

*Groep lacht.*

- Spelleider: "Dus euh om terug naar de vraag, zullen we maar zeggen; om in een dikke auto te rijden?"
- Speler 3: "Geld."

*Geinend worden er voorbeelden genoemd wat je met het geld kan doen. Speler 1 zegt iets.*

- Spelleider: "Wat zeg je?"
- Speler 4: "Een soort van Dagobert Duck te zijn over de rug van anderen."
- Spelleider: "Ja."
- Speler 1: "Dat is niet zo best."
- Speler 4: "Nee hè."
- Speler 1: "Dat verziekt heel de maatschappij. Alle mooie vrouwen die vervolgens op de straat komen."
- Speler 2: "Ik wil wel even roken."
- Speler 5: "Aah nog één vraag man. Kom op, nog eentje."
- Spelleider: "Ja, we doen nog een vraag en dan euh –"
- Speler 7: "Doen we een pauzetje."

*Speler 5 pakt de volgende vragenkaart (vraag 11) en leest deze voor.*

- Speler 5: "Wat vind je van een meisje dat in de prostitutie werkt? Euh ja ligt eraan wat voor reden. Als ze daar zit voor euh dat ze niks anders kan ja dan euh heb je geen andere keus. Als dat moet, ja dan zou ik gewoon.. Dan vind ik haar gewoon dom, want euh dan vind ze het maar leuk om elke keer een andere vent te neuken of zo zeg maar."
- Speler 1: "Tegenover hem eh.. Heb ik eigenlijk gewoon een hele andere mening. Het is juist eigenlijk wel goed dat ze er zijn op de Wallen en in euh Utrecht. Die mensen euh.. Als jij geen seks krijgt, dan.. dan wordt je ook gek, hé. Dus mensen gaan gekke dingen doen. Kijk wat dacht je van die militairen bijvoorbeeld in Irak. Denk je dat hun geen euh.. bil nodig heb om euh.. weet je wel om op andere gedachten te komen, om gemotiveerd te worden om te kunnen vechten."

*Telefoon speler 2 gaat af. Speler 2 neemt telefoon op en voert kort gesprek terwijl de uitvoer van het spel verder gaat.*



Speler 1: "Het is een soort motivatie. Om het goed ... om gewoon te kunnen draaien. Want ze bestaan al eeuwen. Dus het is niet iets nieuws. Dus eigenlijk heb het zijn voordelen maar ook de nadelen voor defensie."

Spelleider: *Tegen speler 2 die nog steeds aan het bellen is* "Vind je het erg om daar heel even mee eh.."

*Speler 2 maakt een eind aan het telefoongesprek en hangt op.*

*Spelleider wijst naar speler 1 om verder te gaan.*

Speler 1: "De mensen die ze wil zien. Zoals ik zei gewoon, ze bestaan al zo lang. Het is niet leuk als het je moeder is of je zusje is of je nichtje is. Maar als, als hun er niet waren geweest dan was het ook heel anders gegaan. Dan zouden er gewoon veel mensen veel gekker zijn geweest. Dat er meer criminaliteit is, meer verkrachtingen. Weet je, dat je gewoon vrouwen op straat gewoon pakt en euh.. ik niet wat je er mee doet. Daarom is het gewoon wel goed in die zin. Als ze het leuk vinden. Ik bedoel je hebt gewoon vrouwen die het leuk vinden. Dus dan zou ik zeggen..."

Spelleider: "Maar dan hoo-hoor ik een beetje twee meningen.

Speler 1: "Ja. Duidelijk ja."

Spelleider: *Tegen speler 5* "Want jij zegt euh, jij vind het dan wel raar als het zelf leuk vinden.

Speler 5: "Ja."

Spelleider: "En waarom, waarom vind je dat zo raar? Hoe euh euh.."

Speler 1: "Kijk naar mooie meiden dat is euh..."

Speler 5: "Ik vind het ook niet alleen raar, ik vind het ook vies. Dat je elke keer door iemand anders wordt genomen. Ik vind het gewoon vies."

*Rumoer*

Speler 5: "Ja, vind ik."

Speler 7: "Oké pauze."

Spelleider: "Oké, volgens mij zijn er hier meer mensen voor een rookpauze. Ik hoor hier iemand helemaal zenuwachtig worden."

*De spelers houden een korte pauze, stoppen even met het spel.*

*Na de pauze begint het spel weer door speler 6 die een vragenkaart (vraag 12) oppakt en*

*voorleest.*

Speler 6: "Wat is een pooier? Euh, de baas van een hoer. Simpel gezegd dat is diegene die de winkel op poten houdt."

Speler 3: "Een pimp."

Speler 6: "Zorgt dat er geld aanwezig is. Dat alles geregeld wordt."

Spelleider: "Ja."

*Er gaat een telefoon af.*

Speler 6: "Ook de klanten regelt negen van de tien keer.. Ze op bepaalde gebieden neer zet euh.. zoals dat een beetje gaat, op straat.

Spelleider: "Wat, wat is dan het verschil met een loverboy?"

Speler 6: "Euh... een pooier haalt er zelf vaak ook nog geld uit en een loverboy denk ik niet echt"

Spelleider: "Nee?"

Speler 6: "Een pooier haalt.. Een, een loverboy haalt er al het geld af."

Speler 7: "Weet je, weet je wat -"

*Rumoer*

Speler 4: "Nee, een loverboy die dwingt een meisje om de prostitutie in te gaan. En ja, een prostituee die gaat een soort van op eigen initiatief de in."

Speler 7: "Volgens mij hebb -"

Speler 2: "Volgens mij is het een grote smoes te bedenken is omdat ze zoveel hebben gegeven. Het is een smoes te bedenken van: O, ik had de helft van het geld terug. Uiteindelijk heeft het meisje meer verdiend als hij denkt, denk ik. Zo werkt dat euh..."

Spelleider: "Bij een pooier?"

Speler 2: "Bij een loverboy."

Speler 7: "Volgens mij een pooier die beheerd ze al zeg maar. Die heb op de Wallen bijvoorbeeld tien van die panden waar je die euh een paar van die euh hoeren zeg maar hebt zitten. En een loverboy die is volgens mij meer met euh, ook meer die jongere meisjes. Die die snel kan beïnvloeden.

Speler 1: "Meer op straat."

Speler 7: "Ja, ook meer op straat en dat ie ze dan chartert. Een loverboy chartert ze volgens mij meer zeg maar. Dat ie ze meer de prostitutie allemaal in sleept. En een pooier die beheerd ze euh volgens mij meer. Die is euh, die is niet echt bezig met dat inruilen."

Speler 1: "Die zorgt dat euh zo'n pand daar weet je, die moet ook betaald worden. Zo probeert hij gewoon zijn zaak gewoon, zijn zaak lopend te houden. Dat is heel wat anders dan een loverboy dat op straat zeg maar vrouwen ook oppikt of jonge meisjes. En dat die daar even afdropt om -"

Speler 3: "Pooier is professioneel. Hij is echt professioneel. Een loverboy is meer gewoon een meisje van zestien regelen."

Speler 7: "Wannabe-pooiers, zeg maar. Die pooier willen zijn, maar niet echt zijn."

*Telefoon speler 2 gaat af.*

Spelleider: "En is er ook iets wat je beter zou vinden?"

Speler 1: "Ik weet dat, allebei is niet goed natuurlijk."

Speler 7: "Ik vind een pooier eigenlijk beter om te zijn. Ik zou eerder zeg maar liever een pooier zelf willen zijn dan een loverboy. Een loverboy die heeft volgens mij veel meer risico's euh."

Spelleider: "De volgende vraag euh maar doen?"

Speler 1: "Ja."

*Speler 1 pakt een vragenkaart (vraag 13) en leest deze voor.*

Speler 1: "Heb je al eens nagedacht om loverboy of pooier te worden? Ja dat zal allemaal wel eens in je hoofd gekomen zijn. Ik wordt later pooier en ik heb dadelijk twintig vrouwen en.. Maar dat is het totaal dus niet geworden."

Spelleider: "Maar je hebt er wel over nagedacht?"

Speler 1: "Ja, tuurlijk. Dat is toch wat. Hè, met die vrouwen. Maar het is allemaal mooie, mooie woorden. Maar praatjes vullen geen gaatjes. Maar.."

Speler 3: "Je voelt je net als Playboy Mansion."

Speler 1: "Ik probeer nu mijn geld gewoon op een eerlijke manier -"

Speler 7: "Hugh Grant bedoel je."

Speler 3: "Hefner."

Speler 7: "Ja."

Speler 1: ".. te verdienen en gewoon respect voor vrouwen te worden dan door pooier of loverboy in het leven te gaan en ik heb veel geld en ik ben ongelukkig. Dus, dat heb ik liever dat euh.."

Speler 2: "Je maakt nog wel eens iemand anders kapot."

Speler 6: "Ik heb er nog nooit over nagedacht ook."

Speler 5: "Ik ook niet."

Speler 4: "Ik heb er wel eens over nagedacht om een pornstar te zijn, maar dat is wat anders."

*Groep lacht*

Spelleider: "Dat is vast omdat je een hele kleine jongen bent of niet?"

*Groep lacht*

Speler 2: "Ze overleggen niet over de kosten."

Spelleider: "Wie niet?"

Speler 2: "Bij een pornofilm."

Speler 1: "Nee, natuurlijk wel."

Speler 3: "Misschien gaan verhuren?"

Speler 1: "Dus dat ligt aan de verhuurder."

Speler 2: "Die kiezen de datum zelf."

Spelleider: "Maar hebben jullie ook? Niemand van jullie heeft daar serieus over nagedacht?"

Speler 7: "Eigenlijk euh.. eerlijk gezegd. Wel vaker euh.. om eerlijk te zijn. Maar ik denk niet euh. Ja, het wordt ook niet echt geaccepteerd in de euh.."

Speler 3: "Maatschappij."

Speler 7: "Ik merk hier bijvoorbeeld. Dat mijn mening misschien net een tikje anders is. Dat wordt niet echt... Ik merk bijvoorbeeld hier al dat wordt niet echt geaccepteerd die mening euh."

Spelleider: "Maar wat. Hoe, hoe had je daar over nagedacht dan?"

Speler 7: "Ja, ik dacht.. Bijvoorbeeld toen ik die film zag, "loverboy". Ja, toen dacht ik eigenlijk is het wel euh makkelijk geld verdienen. Maar ja, je moet eerst een starterkapitaal euh."

Speler 4: "Het is geen BV hoor."

Speler 7: "Je kan er wel een BV van maken."

Speler 3: "Loverboy inc."

Speler 2: "Hahaha, loverboy inc."

Speler 3: "Gewoon LV."

*Groep schenkt drinken in.*

*Speler 7 pakt een nieuwe vragenkaart (vraag 14).*

Speler 7: “Ken jij iemand die loverboy is? *Kijkt richting camera en daarna weer voor zich uit.* Ja, euh.. Ik euh.. Ja ik, ik ken wel. Ik, ik heb. Ja. In een grote kring wel. Maar niet in mijn euh dichte omgeving waar ik zeg maar nu in euh. Daar ga ik niet met euh loverboys om of zo.”

Spelleider: “Maar je kent dus wel mensen?”

Speler 7: “Ja ik ken.. Ja, mensen, is gewoon één iemand euh die daar mee bezig is.”

Speler 6: “Nou, ik gelukkig niet.”

Spelleider: “En wat vind je daarvan?”

Speler 7: “Ja euh.. Hij moet het zelf weten. Hij moet.. Ja, hij zoekt het maar zelf uit. Ze zijn wel goedkoper. Maar ja, ik vind het wel euh minder dat hij euh.. Ik weet niet wie zijn euhm doelwitten zeg maar, om het zo even te noemen, zijn. Maar ja, ik vind het wel minder voor die meisjes zeg maar. Want ik weet watvoor meisjes hij wel een beetje zou euh aanpakken. En het zijn denk ik de jongere die makkelijk te beïnvloeden zijn en dat.. Ja, dat is wel euh.. sneu eigenlijk. Dus ik, ja liever gezegd wil ik eigenlijk liever niet mijn geld op die manier verdienen.”

Spelleider: “Iemand anders die, die nog een loverboy kent?”

Speler 1: “Ja, zoals ik zei is dus die jongen die ik kende dan die dan loverboy is geworden. Kijk euh het maakt mij geen totaal, allemaal wel leuk en aardig. Maar euh iedereen heb zijn eigen mening erover. Maar, ik vind gewoon dat hij zijn eigen leven wel ermee hebt verpest. Omdat hij toch, toch nu in de gevangenis zit voor beschuldiging van dat. En ja, het is euh leuk en aardig als je veel geld op zak hebt, maar als je dan van tevoren daar dingen voor op moet gaan nemen om daar aan mee te doen. Ja dat euh dat valt dan wel zwaar tegen. Dus ik, ja ik vind euh dat hij zijn leven daar wel mee hebt verpest eigenlijk, dus..”

Spelleider: “Ja.”

Speler 4: “Meer de daden, niet de consequenties.”

Spelleider: “Nog andere mensen die iemand kennen?”

*Speler 4 en 5 schudden ontkennend hun hoofd.*

Speler 3: “Nee.”

Speler 6: “Dan ben je wel echt een lul gewoon als je..”

Spelleider: “Nee, jij hebt er geen goed woord voor over.”

Speler 6: “Stel ik heb een zusje, en mijn zusje wordt behandeld door een loverboy.”

Speler 7: “Zo hé, dan is het tsjoef tsjoef (*maakt schietgebaar*). Van euh, echt waar. Als mijn zusje...”

*Rumoer*

Speler 6: “Maar om daar zelf op terug te komen: als wij daar geen goed woord voor over hebben dan...?”

Spelleider: “Nou, dat weet ik niet. Ik ben daar gewoon benieuwd naar. Ik denk het ook niet maar...”

Speler 1: “Een gezond iemand zal daar –”

Spelleider: “Nee, ik merk dat jij best wel euh, jij wordt daar wel een beetje boos van.”

Speler 6: “Ja, ik word daar best wel kwaad van.”

Speler 1: “Want als je dit goed zou kunnen vinden en je zit helemaal te praten erover, dan klopt er toch iets niet helemaal in je.. in je... Dat is één ding dat zeker is.”

*Spelleider geeft volgende vragenkaart (vraag 15) aan speler 2.*

Speler 2: “Blijft een meisje voor een loverboy uit liefde of voor geld?”

Speler 6: “Ja, wat zal het zijn euh..”

Speler 3: “Ik denk in het begin uit liefde –”

Speler 2: “Meestal uit liefde.”

Speler 3: “..en ik denk dat ze op het eind geld van hem krijgt.”

Speler 2: “En uiteindelijk voor het geld voor haarzelf en ook –”

Speler 1: “Voor de drugs.”

Speler 2: “..omdat ze dan uiteindelijk veilig is in de prostitutie. Zodat ze er niet twee dagen mee bezig is in de week, maar dan opeens zes. Dagen of zo. Dat ze beschikbaar is of zo. Zo loopt het uit de hand. Want die tijd dat zij beschikbaar is krijg je een hoop geld natuurlijk. Met klanten. Zo begint het.”

Spelleider: “Ja.”

Speler 7: “Ja, is wel redelijk euh...”

Spelleider: “Iemand anders? Iemand daar een andere mening over?”

Speler 6: “Allebei, zijn er allebei wel bij betrokken.”

Speler 1: “Ze vindt het leuk om dingen te krijgen, maar toch doordat ze dingen krijgt volgens mij valt ze dan in de verliefdheid, weet je. Dat ze, dat ze blind wordt. Dat ze, dat ze liefde voor hem voelt. En dat, dat allebei leuk vindt maar ze gaat er gewoon toch te allen tijde toch daar een keer aan

kapot. Want dan gaan ze aan de drugs en dan euh, dan heb ze coke nodig of weet ik veel wat, euh spuitje of weet ik veel wat. En dan heb ze alleen maar geld nodig omdat te kunnen halen. Dus dan zou ze wel seks moeten hebben met een klant om dat te kunnen financiën, lijkt mij. Dus ik denk sowieso dat ze eraan kapot gaat. Dat is de vernietiging, zelfvernietiging.”

Spelleider: “Maar jullie denken allemaal dat het uit liefde begint?”  
Speler 1: “Ja.”

*Speler 3 pakt de laatste vragenkaart (vraag 16).*

Speler 3: “Oké gaan we:”  
Speler 7: “Oké, ga maar. Ga maar.”  
Speler 3: “Wiens schuld is het, als een meisje slachtoffer wordt van een loverboy?”  
Speler 6: *grappend* “Zij zelf.”

*Speler 1 lacht.*

Speler 3: “Ik denk.. Ik denk sowieso..., sowieso de loverboy. En misschien ook wel. Ja, je kan niet altijd alles afschuiven op het meisje. Maar je zou ook wel iets minder naïef kunnen zijn, vooral als iets te goed is om waar te zijn, dan is het meestal niet waar.”

Speler 6: “Ja, maar als dat dan het enigste is wat je nog hebt. Ik bedoel dat zijn loverboys vaak.”

Speler 3: “Tuurlijk.”

Speler 6: “Vaak het enigste dat ze nog hebben is, is dat dan de schuld van dat meisje?”

Speler 3: “Nee. Tuurlijk niet. Ik zeg toch ook het is de schuld van de loverboy. Maar elk situatie is verschillend.”

Speler 6: “Oh oké, daar heb je wel gelijk in.”

Speler 3: “Je kan niet altijd de vinger naar één iemand wijzen. Tuurlijk, 9.. 99 procent van de tijd zal het de schuld van die loverboy zijn.”

Speler 4: “Oké, dat.. het is ook wel een klein beetje een schuld van het meisje, dat het niet willen zien.”

Speler 3: “Ja.”

Speler 4: “Dat zoiets hebben van: wat er gebeurt voor mij is, hé wakker worden (*vingerknip*), dit wil ik niet.”

Speler 7: “Maar dat gebeurt meestal niet.”

Speler 3: “Als iets te goed is om waar te zijn, is het meestal niet waar. Dat is gewoon zo.”

Speler 7: “Vrouwen raken daarin gewoon.. blind.”

Speler 6: “Als het zo zou zijn dan weet zij dat ook, dan zou ze dat niet doen.”

Speler 3: “Nee, maar dan is het toch. Tuurlijk sommige meisjes weten dat niet, zijn daar heel naïef in.”

Speler 6: “Ja.”

Speler 3: “Maar sommige dan vind ik van, ja, dan hoor je wel als.. als een koe met gouden horens beloofd wordt dan denk eens eerst na zoals een goe.. zoals. Ja.”

Speler 6: “Maar dat is toch niet naïef eigenlijk.”

Speler 3: “Ik zeg toch ook niet dat elke vrouw dat is. Ik zeg in bepaalde gevallen. Elk geval is apart.”

Spelleider: “Nog iemand daar een mening over?”

Speler 6: “Ja, ik blijf bij de loverboy.”

Spelleider: “Het is gewoon zijn schuld?”

Speler 6: “Ja, ik vind dat meestal de vrouwen die uiteindelijk bij een loverboy eindigen die –”

Speler 4: “die worden daar op uitgekozen.”

Speler 6: “..die worden daar op uitgekozen. Het type vrouw. Het worden expres gekozen van oké jij bent de beperkte. Vrouwen die extra naïef is dan ik, dan kan je niet verwijten dat ze zo naïef is. Daar wordt volop gebruik van gemaakt, dan kan je er geen verwijt van maken.”

Spelleider: “Nee.”

Speler 4: “Maar ik wou zeggen .. Nee, nee, nee. Dat is het niet echt schuld, want dan is het niet erg.”

Speler 6: “Maar dan, dan is het geen loverboy op een gegeven moment. Ik vind een vrouw die gewillig meewerkt bij een loverboy is niet persé slachtoffer van een loverboypraktijk.”

Speler 4: “Maar gedwongen?”

Speler 6: “Gedwongen? Maar dan kan zij er toch niet veel aan doen. Want hoe, hoe vaak hoor je zo iemand niet zeggen van ‘als jij van mij weg gaat dan maak ik je huis schoon’, ‘dan maak ik je broer dood’, ‘dan, ik maak jou dood’.”

Speler 1: “Nee, maar dat zeg ik ook vaak.”

Speler 4: “Nee, maar zij kan toch ook zelf zoiets hebben van euh ik doe dit weet je wel en wanneer ik zoiets heb van oké euh hup, weg politie.”

Speler 6: “Vaak kennen ze alles van je. Want zoals ze, ze zijn gewoon in het begin je vrienden. Ze komen bij jou thuis, ze komen bij je vrienden, ze komen bij je werk. Ze komen overal en uiteindelijk hebben ze dat allemaal wel ingepakt. En dan? Dat is toch angstig? Dat het dan

alsnog die vrouwen verweten wordt. Ze is niet weg gegaan? Maar hoe moet ze dat doen als ze doodsbang is?"

Speler 4: "Ik zou juist, als ik doodsbang zou zijn, zou ik juist rare sprongen gaan maken om daar weg te komen."

Speler 6: "Sommige vrouwen niet."

Speler 4: "Maar dat ben ik. Jullie mogen wel even controleren hoor."

*Groep lacht.*

Spelleider: "Nou volgens mij zijn we wel een beetje door de casus heen."

*Einde spel.*

## BIJLAGE V Verslaglegging focusgroepsessie 06-12-2006

- Spelleider: "Goed, we beginnen gewoon bij speler 1."  
*Speler 4 schuift een kopje over de tafel.*
- Speler 6: "Hé je moet wel uitkijken."  
Spelleider: "Hm?"  
Speler 6: "Hij moet wel uitkijken. Dadelijk geef ik hem één trap en dan is het raak man. Ja meneer, ga verder."  
Spelleider: "Ik euh leg de kaartjes hier zo neer en dan gaan we beginnen. En dan euh, dan vraag ik de eerste speler om een kaartje er af te pakken. Op die kaart staat een vraag en euh het is de bedoeling dat je probeert die vraag te beantwoorden. Gewoon wat in je opkomt dat je dat dan zegt. En euh dan, dan zal ik wel proberen het gesprek een beetje in te blijven sturen. Want euh want waar het is dus eigenlijk om gaat is we willen gewoon heel graag jullie mening hebben. Euhm, daar zeg ik ook nog even bij er is een reden voor dat we dit alleen maar met jongens doen dat is namelijk omdat we heel graag willen weten hoe jongens over dit onderwerp denken. Ik weet niet of jullie het euh onderwerp al euh gehoord hebben?"
- Speler 5: "Nee."  
Speler 1: "Nee."  
Speler 4: "Watvoor onderwerp?"  
Speler 1: "Nou waarschijnlijk wel hoor."  
Spelleider: "Het onderwerp gaat over euh.. euh het gaat over loverboys het onderzoek."  
Speler 5: "Tssssss."  
Spelleider: "En we willen graag weten hoe jullie denken."  
*Speler 5 wijst naar speler 3.*  
Speler 5: "Nou, wat denk jij?"  
Spelleider: "Kijk dat, dat soort dingen dat, dat vind ik dus euh.. Daar moet je een beetje mee uitkijken. Want het is niet de bedoeling dat we straks ruzie gaan krijgen of dat we lullige dingen tegen elkaar gaan.."  
Speler 6: "Nee joh, hebben we wel vaker."  
Spelleider: "Euhm. Het wordt zo meteen opgenomen. Dus ik wil je ook vragen om te proberen een heel klein beetje euh.. euh."  
Speler 6: "Nederlandstalig."  
Spelleider: "Nou, dat neem ik sowieso wel al aan. Maar als jullie heel hard nu door elkaar gaan praten dan is het niet meer te verstaan."  
Speler 6: "Dus één voor één dan?"  
Spelleider: "Ja, maar uiteindelijk kun je wel heel hard schreeuwen of op tafel slaan of zo."  
Speler 6: "Ja. Ja."

*Spelers en spelleider hebben een discussie/ grappen over of de ketting van speler 6 echt of nep is. Speler 4 wijst er hierbij op dat de spelleider aan de universiteit studeert. Spelleider zegt dat dit niet waar is en zegt dat de andere begeleider van het spel dit wel doet.*

*Spelleider legt de vragenkaarten op tafel.*

- Spelleider: "En dan zou ik zeggen succes." *Wijst naar speler 1.* "Ja, ik zou zeggen, neem een kaartje, lees de vraag even voor."  
*Speler 1 pakt een vragenkaart (vraag 1).*
- Speler 4: "Is het spannend of niet?"  
Spelleider: "Nee."  
Speler 6: "De hele tijd."  
Speler 5: "SSSST!"  
Speler 6: "Oh, sorry meneer."  
*Speler 1 begint de vragenkaart voor te lezen.*
- Speler 1: "Moet je verliefd zijn om seks met iemand te hebben? Moet ik daar mijn mening over gaan geven?"  
Spelleider: "Ja."  
Speler 1: "Ja, het hoeft niet."  
Spelleider: "Nee?"  
Speler 1: "Nee."  
Spelleider: "Waarom niet?"

Speler 1: "Nou, ik bedoel iemand die kan er ook wel gewoon zin hebben en die andere persoon ook."  
 Speler 5: "Tussendoortje."  
 Speler 1: "Ja. Nou ik denk niet dat het een tussendoortje is bij mij. Ik bedoel iedereen heeft wel eens iemand tussen zijn dekens liggen lopen... Innerlijk en uiterlijk en zo."  
 Spelleider: "Dus je vindt het niet belangrijk om seks te hebben of euh om gewoon verliefd te zijn als je."  
 Speler 1: "Ja het is ook het, het moet niet te vaak gebeuren. Maar het kan wel eens gebeuren. Zo doe ik het niet... Het is niet euh.. Het lijkt mij niet erg hoor."  
 Spelleider: "Nee, jij vindt het niet verkeerd?"  
 Speler 1: "Nee."  
 Spelleider: "Iemand anders die daar een mening over heeft of een mening die heel anders is? Het zou..."  
 Speler 5: "Hetzelfde. Tussendoortje mag toch."  
 Spelleider: "Ja?"  
 Speler 6: "Nee, maar mijn stijl toch."  
 Spelleider: "Dus?"  
 Speler 6: "Jaja. Alles kan gebeuren."  
 Spelleider: "Ja."  
 Speler 6: "Als die euh meisje snel snel wil dan is het geen probleem. Dan geef je haar., ga je weer weg."  
*Groep lacht.*  
 Spelleider: *Tegen speler 4.* "Jij vindt het ook normaal?"  
 Speler 6: "Vind je dat normaal joh?" *Houdt speler 4 het plaatje van de kaart voor.*  
 Speler 4: "Nee. Ja, ik vind - ik vind dat normaal."  
 Speler 6: "Vind je dat normaal? Waarom vind je dat normaal?"  
 Spelleider: "Vertel eens wat -"  
 Speler 5: "Moet je verliefd zijn om seks te hebben?"  
 Speler 4: "Nee."  
 Spelleider: "Nee?"  
 Speler 6: "Nee?"  
 Speler 4: "Nee. Tuurlijk niet."  
 Spelleider: "Tuurlijk niet? Maar je hebt het dan ook over all the way seks. Dus euh."  
 Speler 1: "Van twee kanten."  
 Spelleider: "Ja, maar je duikt echt met iemand helemaal de koffer in."  
 Speler 1: "Ja, tuurlijk. Lekker toch."  
*Groep lacht.*  
 Spelleider: "Daar hoor je mij niks over zeggen. Lijkt me helder. Waar is, zijn de kaartjes gebleven?"  
 Speler 6: "De kaartjes zijn hier meneer, voor uw neus."  
 Spelleider: "Oh ja, dankjewel. Bedankt dat je er bent."  
 Speler 6: "Ja."

*Spelleider wijst naar speler 2 om een kaartje te pakken. Speler 2 pakt vraagkaart 2 en leest deze voor.*

Speler 2: "Wat is ruilseks?"  
 Speler 6: "Wat is wat?"  
 Speler 2: "RUILvraag RUILSEKS."  
 Spelleider: "Nou vertel."  
 Speler 2: "Euh geen idee."  
 Spelleider: "Nee?"  
 Speler 2: "Nee."  
 Spelleider: "Komt er iets in je op waarvan je denkt.."  
 Speler 5: "O ja, tv-programma bijvoorbeeld."  
 Spelleider: "Hé euh euh." *Wijst naar speler 2.*  
 Speler 2: "Nooit van gehoord."  
 Spelleider: "Maar als, als je het woord ziet waar, waar denk je dan aan?"  
 Speler 6: "Meneer, ik kan het misschien -"  
 Spelleider: "Even, heel even wachten." *Wijzend naar speler 2.*  
 Speler 2: "Ik weet het niet."  
 Speler 6: "Hij weet het niet. Mag ik hem helpen?"  
 Spelleider: "Euh.. nee."  
 Speler 6: "Nee? Ruilseks. Je ruilt iets voor seks."  
 Spelleider: "En wat dan bijvoorbeeld?"  
 Speler 6: "Geld voor seks."

Speler 2: "O zo, ja."

Speler 6: "Ik geef jou geld, jij geeft mij seks. Ruilseks. Ja toch."

*Groep lacht.*

Speler 6: "Of.. of.. of.. Ik geef jou tien euro voor je beltegoed, dan geef jij.. dan pijp jij mij. Ruilseks."

Spelleider: "Ruilseks."

Speler 6: "Ja, ja precies. Ik heb een tijdschrift gelezen –"

Rumoer.

Spelleider: "Sorry, sorry. Zo kunnen we nou echt proberen dat jullie om de beurt te praten want anders dan is er niks meer op te verstaan op die euh.."

Speler 6: "Nee nee, luister dan. Ik had een tijdschrift gelezen waar jongere.. jongere meisjes zulke dingen doen. Zeg maar ze heb geen beltegoed, gaat ze naar die jongen. Die jongen geeft om tien euro beltegoed te kopen zodat die meisje die jongen pijpt. En dat staat letterlijk in dat tijdschrift."

Spelleider: "Ja."

Speler 6: "Ik kon het ook niet geloven, maar het gebeurd. En dat is ruilseks. Je ruilt iets voor je lichaam."

Spelleider: "En wat.. wat vind je daarvan?"

Speler 6: "Ik vind dat .. ja belachelijk. Maar er zijn meisjes die niet veel krijgen en/ of dingen willen en dan gaan ze dingen doen om dat te krijgen."

Spelleider: "En dat vind je belachelijk?"

Speler 2: "Ik ben het helemaal met hem–"

Speler 6: "Nee. Nee. Ik vind het belachelijk."

Spelleider: "Waarom?"

Speler 6: "Omdat ze dat doen omdat ze dat niet heb. Ze heb geen geld voor dat, dan gaan ze hun lichaam ruilen voor iets anders."

Speler 1: "Het is toch je lichaam euh, ik bedoel wat is tien euro."

Speler 6: "Ja, begrijp je. Je, je lichaam is tien euro waard. Geef je tien euro, pops, ik bams je gewoon de hele dag."

Spelleider: "Is er iemand die daar anders over denkt?"

Speler 3: "Nee."

Speler 2: "Nee."

Speler 6: "Ja zie je niemand denkt alleen, maar ja."

Spelleider: "Dus jullie vinden het ook allemaal belachelijk?"

Speler 3: "Ja."

Spelleider: "Oké."

Speler 5: "Ja."

Spelleider: "Dus je hoeft er niet voor verliefd te zijn, maar als je er iets voor ruilt dat mag niet?"

Speler 6: "Zou u dat doen meneer?"

Spelleider: "Hm?"

Speler 6: "Zou u dat doen, ruilseks?"

Spelleider: "Nee, maar het gaat ook niet over wat ik vind. Ik vind euh.. Ik wil weten wat–"

Speler 6: "Ja, maar ik wil ook u mening horen toch?"

Speler 4: "Hé naam speler 6 maar die meneer –"

Speler 5: *Tegen speler 6* "Als je die filmpjes kijkt, die je op Voorschoterhaar kijkt en zij zou het voor tien euro doen. Wat zou je doen?"

*Speler 6 schudt "nee" met zijn hoofd.*

Speler 5: "Dat zeg je nu. Dat zeg je nu."

Spelleider: "En als het voor seks is, dan zou je het wel doen?"

Speler 6: "Voor niks?"

Spelleider: "Ja."

Speler 1: "Maar als het voor niks is dan weet je ook –"

Speler 6: "Dan is het geen ruilseks."

Speler 5: "Dan is het gewoon een tussendoortje."

Speler 4: "Dan is het niet zoiets als een prostitutie dan."

Speler 1: "Zo goedkoop."

Speler 4: "Die heeft geld voor seks."

Spelleider: "Ik zou zeggen, zullen we dan.. gewoon doorgaan?" *Wijzend naar kaartjes en speler 3.*

*Speler 3 pakt nieuwe vragenkaart (vraag 3).*

Speler 3: "Is het... bijvoorbeeld spul.. spullen of geld geven of ruilen voor seks."

Speler 5: "Geef eens?" *doelend op vragenkaart.*



Speler 6: *pakt de kaart.* “Het is normaal om iets bijvoorbeeld spullen of geld te vragen of krijgen voor seks? Is net wat ik net tegen u heb gezegd. Ruilseks, zeg maar. Je weet toch.”

Speler 3: “Ja, ja, oké.”

Speler 6: “Geef me geld en euh maak seks met mij o yeah, toch. Hier neem je speelgoed je deelt en je mag seks met mij. Ja, oké. Toch, maar ja.”

Spelleider: “En stel je voor, je hebt een tussendoortje zoals jullie het net hadden.”

Speler 6: “Ja.”

Spelleider: “En iemand geeft je er na tien euro. Gewoon, hier ik vond het leuk. Geef je tien euro.”

Speler 5: “Dan heb je het goed gedaan.”

Speler 6: “Nee, maar kijk dan ben jij iets anders dan wat je niet bent. Dan ben jij een hoer. Want..”

Spelleider: “En dat vind je net het verschil?”

Speler 6: “Ja. Dat, dat is het verschil. Want je.. je geeft je lichaam voor tien euro. En als je dat blijft doen, dan gaat iedereen jou kunnen krijgen en dan krijg jij een slechte naam op straat.”

Spelleider: “Ja, oké.”

Speler 6: “Wanneer jij.. als jij nou eens op straat loopt dan krijg je niet je echte naam, dan krijg je ‘slet’, ‘pijpslet’, ‘hoertje’.”

*Speler 3 knikt instemmend.*

Spelleider: “Ja.”

Speler 6: “Je heet toch kennelijk het hoertje. Al zulke dingen. Ik dat meegemaakt meneer, daarom vertel ik u dit toch. Maar ja, gaat u verder.”

*Groep lacht.*

Spelleider: “Nou euh, we kunnen dus eigenlijk wel concluderen dat dit een beetje dezelfde vragen zijn.”

Speler 6: “Ja toch.”

Spelleider: “Wil jij euh de volgende doen?” *Wijst naar speler 4.*

Speler 6: “Vier.”

*Speler 4 leest vragenkaart 4 voor.*

Speler 4: “Ken jij iemand die iets, bijvoorbeeld spullen of geld, geeft of krijgt voor seks? Wat euh?”

Speler 5: “Ken jij een meisje dat haar neukt als je iets van haar krijgt?”

Speler 4: “Hm, nee.”

Spelleider: “Ja of ken je, het kan ook zijn of je jongens kent die, die dat doen. Dus die seks hebben en dan iets geven aan die meisjes.”

*Speler 5 steekt zijn vinger op en roept twee keer een naam.*

Speler 2: “Houd je bek. Houd je bek.”

Speler 5: “Ze kennen hem toch niet.”

Speler 6: “Ik weet niet.. ik geen mensen, sorry.”

*Speler 5 noemt naam.*

Spelleider: “Nou zeg maar gewoon inderdaad geen naam. Kijk we doen daar verder niks mee hoor, maar... Maar je kent dus wel iemand.”

Speler 5: “Ik ken zoveel mensen.”

Spelleider: “En die geven er iets voor?”

Speler 5: “O geven, ik dacht krijgen.”

Spelleider: “Ja, of krijgen dat kan ook.”

Speler 6: “Meneer?”

Speler 5: “Krijgen, geven niet.”

Speler 6: “Kijk, het is heel simpel gegaan hè meneer. Zeg maar, een meisje en een jongen gaan even om de.. om de hoek. Vijf minuutje maar. Oké en die jongen krijgt wat hij wil, die meisje krijgt ook wat die wil. Dan komen ze van de hoek, dan vragen ze wat was gebeurd. Je weet toch, dan zie je die meisje met die spullen in haar hand. Dan zie je die jongen met een glimlach en euh in zijn, in zijn euh, in zijn gezicht. Wat denk je? Wat zou u denken?”

Spelleider: “Ja, ik denk dat ik hetzelfde denk als jij.”

Speler 6: “Zo gaat het.”

Spelleider: “Maar je euh, zie je dat ook veel gebeuren?”

Speler 6: “Pff.. ja.”

Spelleider: “Ja, gebeurd dat veel?”

Speler 6: “Ik zie dat mij het al. Maar het is niet, is niet mijn zaken die ik moet mee moet bemoeien. Ik zie, ik zie alleen maar dat, maar ja mijn mond blijft stil. Is niet wat ik moet mee bemoeien dat is hun zaak. Je weet toch.”

Spelleider: “Ja, maar wat vind je daarvan?”

Speler 6: "Ik vind ja, je moet doen wat je moet doen om te kunnen sowieso leven toch. Zo blijft het. Als dit meisje denkt 'ja dit is de enige manier hoe ik aan mijn geld komt of aan mijn spullen', dan ja als ze zeker weet dat ze dat wil dan doet ze het. Maar er kan ook een andere optie zijn, ook een andere manier, maar zij bepaald wat ze wil toch. Dus.."

Spelleider: "En wat vinden jullie van, van jongens die dat doen?"

Speler 6: "Ik zeg maar eerlijk jongens, we zijn ook vaak of gewoon de. Want we doen allebei hetzelfde. We willen er alleen maar één ding en dat is poessie."

Spelleider: "En daar wil je ook wat voor geven dan?"

Speler 6: "Hoef niet persé, maar als dat meisje wil. Maar niet dat ik zeg tegen die meisje 'kom met mij doen en ik geef jou iets'. Nee, als jij wil met mij doen.. Dan jij, jij zegt zeg maar je wil met mij doen. We gaan doen. Maar jij, maar jij. Zeg maar omdat ik jou zo leuk en aardig vindt dan geef ik jou dit uit mijn hart, maar niet uit omdat ik met jou heb gesekst. Ik vind jou leuk en dan geef ik jou dit."

Spelleider: "Ja."

Speler 6: "Zo moet je het zien."

Spelleider: *Wijzend naar speler 5.* "En jij vertelde net, jij kent iemand."

Speler 5: "Hm-hm."

Spelleider: "En dat is een jongen?"

Speler 5: "En ook paar meisjes."

Spelleider: "En die jongen die doet dat ook."

Speler 5: "Ja."

Spelleider: "Die geeft iets of die krijgt iets?"

Speler 5: "Krijgt iets."

Spelleider: "Ja? En die doet het ook met jongens of met meisjes?"

*Groep lacht.*

Speler 5: "Hahaha, als hij dit ziet! Zo.. zo.. zover ik weet..."

Spelleider: "Maar die krijgt daar geld voor?"

Speler 5: "Wat ik er van gehoord heb wel."

Speler 6: *Zingt:* "Hoertje."

Speler 5: "Tuurlijk niet. Jij, jij boort chimeid en chimeid geeft jou ook iets. Jij zegt net jij, ik geef die chimeid iets uit mijn hart en niet omdat ik haar geneukt heb."

Speler 6: "Ja, dat bedoel ik."

Speler 5: "Nou, zij wil hem graag tien euro geven."

Speler 6: "Ja."

Speler 5: "Uit haar hart. Nou en dat is toch geen hoertje meer."

Speler 6: "Ja, neem je toch een jaarlijkse dekhengst. Nee, ik dacht andersom. Daarom. Gaat u verder?"

Spelleider: "Ja ik.. Ga jij verder?" *Wijzend naar speler 5.*

Speler 5: "Ik ga verder."

*Speler 5 pakt een vragenkaart (vraag 5).*

Speler 5: "Heb je zelf al eens spullen of geld gegeven voor seks?"

Speler 1: "Jeeh, komt toch allemaal op hetzelfde neer."

Speler 6: "Ja."

Speler 5: "Ja."

Speler 1: "Zijn allemaal dezelfde vragen."

Spelleider: "Ja, maar jullie zijn zo slim jullie geven al antwoord op de volgende vraag."

Speler 6: "Ja maar kijk ik weet, vooruit denken toch. Want dan pak je een kaart en dan zie je gewoon die vraag en die antwoorden die in je hoofd zitten. Maar ja. Zeg jongen."

Speler 5: "Nee."

Speler 6: "Kom maar hiero. Heb je zelf al eens spullen of geld gegeven of gekregen? Wat ik net tegen u heb gezegd, na seks geef ik die meisje geld dan, dan doet die meisje het voor geld en niet voor gezelschap of voor dat je me leuk vindt en je wou me altijd hebben in jou. Je weet, zulke dingen. Zeg maar als die meisje, als die meisje me echt wil. Ziet me staan elke dag maar ze wil mij, ze wil mij voelen in haar toch. Dus ze belt me op en zegt 'ja, dit en dat, kun je naar me huis komen?'. Dan kom ik naar huis, praat met haar, dit en dat, en dan zit zij gewoon aan mijn ding. Wat wil je dat ik doe? Nou ik zit haar ook aan haar ding. En dan begint het, ja en dan hebben we gewoon gezellige seks gehad. Maar hé toch.. Maar, maar zij wou het. Dus ik zie niet dat ik wou het. Dan roep ik haar, dan euh neuk ik haar, dan geef ik haar iets. Nee, dat is heel iets anders. Maar als zij mij opbelt en zegt tegen mij 'ik wil je hebben' dat is heel iets anders dan ik haar opbellen en zeggen 'ik wil je nu hebben'."

Spelleider: "Hm-hm."  
 Speler 6: "Je weet wel."  
 Spelleider: "Ja, iemand die daar nog iets over wil of kan zeggen, een ander antwoord?"  
 Speler 4: "Hij zegt alles al."  
 Speler 6: "Ja, ja, ja."  
 Spelleider: *Tegen speler 3: "Jij bent zo stil."*  
 Speler 3: "Ja."  
 Spelleider: "Heb je er allemaal geen mening over of ..?"  
 Speler 3: "Geen mening."  
 Speler 6: "Geen mening, geen commentaar."  
 Spelleider: "Heb je daar een reden voor?"  
*Speler 3 schudt 'nee' met zijn hoofd.*  
 Spelleider: "Of praat je daar niet zo graag over?"  
 Speler 3: "Hm?"  
 Spelleider: "Of praat je daar niet zo graag over?"  
 Speler 3: "Ik praat niet zo.."  
 Speler 6: "Hij praat niet over seks."  
 Speler 3: "Ik ben niet zo..Ik ben geen geile man, weet je."  
 Speler 6: "Zie, hij is geen seksmaniak."  
*Rumoer*  
 Spelleider: "Jij wel."  
 Speler 1: "Ja."  
 Speler 6: "Meneer, ik ben een player hè."  
 Spelleider: "Maar ik, ik probeer wel af en toe andere mensen ook nog om hun mening te vragen..."  
 Speler 6: "Ja. Maar ik mag toch mijn mening geven."  
 Spelleider: "Ja."  
 Speler 6: "Ik ben gewoon een player. Maar ja, als meisje willen ze weet altijd waar ik woon."  
 Spelleider: "Ja, dan moet je misschien straks misschien toch je naam even invullen."  
 Speler 6: "Ja, ja. Nou met die baas van u wil ik wel euh."

*Speler 6 leest vragenkaart 6 voor.*

Speler 6: "Wat vindt jij van iemand die iets, bijvoorbeeld spullen of geld, geeft of krijgt voor seks? Meneer, is totaal dezelfde vraag toch? Dan geef ik toch weer dezelfde antwoord toch?"  
 Spelleider: "Jij vindt dat.. ja, ik weet wel een beetje wat je antwoord is." *Tegen speler 1: "Wat vind jij er van? Van deze, van deze vraag?"*  
 Speler 1: "Het zijn allemaal dezelfde vragen alleen op een andere manier gesteld. Ken je iemand, ben je iemand, of weet je iemand?"  
 Speler 5: "Ja, het zijn dezelfde vragen, maar dan op een andere persoon."  
 Speler 1: "Nee nu is het –"  
 Speler 5: "Ja, de ene keer heb je het over jezelf en de andere keer over iemand anders."  
 Speler 1: "Ja, maar nu is het 'wat vind je er van'."  
 Speler 5: "Ja, oké. Maar het gaat over hetzelfde onderwerp."  
 Speler 4: "Maar dat zeg je er toch gelijk bij als je, wat je er van vindt. Daar vraagt u toch ook om."  
 Spelleider: "Ik vind het fijn dat jullie dit even gewoon zelf je mening al geven en ik vraag er ook zelf om inderdaad. Maar ik vraag het nog een keer aan jou." *Wijst naar speler 1.*  
 Speler 1: "Wat ik er van vind? Niet toppertjes vind ik. Het is toch niet echt seks zoals seks hoort te zijn."

*Er gaat een bel af.*

Speler 4: "De bel!"  
 Speler 2: "Hier zeg het even."  
 Spelleider: "Maar hoe hoort het dan wel te zijn?"  
 Speler 1: "Gewoon voor het gevoel.."  
*Rumoer.*

Begeleidster van instelling: "Kunnen deze heren er nu bijkomen?"

Spelleider: "Ja."

*Er komen twee nieuwe spelers bij het spel meespelen.*

*De overige spelers houden even een korte pauze, terwijl de spelleider de twee nieuwe spelers het spel toelicht.*

*Wanneer iedereen weer aan tafel zit vraagt de spelleider nog even kort naar de mening van*

*de nieuwe spelers:*

Spelleider: "Maar wat vinden jullie van of je verliefd moet zijn om seks te hebben met een meisje of euh.."

Speler 7: "Ik MOET seks hebben met iemand."

*Groep lacht.*

Spelleider: "Of euh of wat ruilseks is, daar hebben we het over gehad. Ik weet niet of jullie daar ook nog een idee van hebben."

Speler 7: "Wat? Ruilseks? Waar slaat dat –"

Speler 5: "Ja, ruilseks. Ik geef jou drie euro en dan ga jij met mij neuken."

*Rumoer.*

Speler 7: "Wat komt dit op tv of zo?"

Spelleider: "Ja, dat heb ik net tegen hem verteld misschien heb jij niet geluisterd? Nee, dit euh dit wordt vernietigd als we klaar zijn. Of er wordt euh een onderzoek gedaan en dan gaat een onderzoeker die gaat naar die tape kijken maar dat is vooral om te weten welke stem bij welke euh nummer hoort." *Tegen speler acht.* "Jij bent nummer acht. Jij bent nummer acht."

*Speler 6 houdt zijn spelersnummer omhoog.*

Spelleider: "Ja jij bent nummer 6, jou kennen we al lang. En euh.. Maar er wordt na, na het onderzoek wordt het vernietigd en jullie namen worden nergens opgeschreven."

*Spelers klieren nog even.*

*Spel gaat weer van start.*

Spelleider: *Tegen speler 7.* "Dan zou ik voor willen stellen dat jij nu het volgende kaartje pakt. Dan heb je meteen wat te doen. Als je het bovenste kaartje pakt en de vraag even voorleest en daar een antwoord op probeert te geven."

*Speler 7 pakt vragenkaart (vraag 7).*

Speler 7: "Oké. Wat voor meisjes hebben seks voor geld of pullen? Ississen."

Speler 6: "Hoertjes, hoertjes."

Speler 7: "Ja euh bitches, sletjes, euh.."

Speler 5: "Hoertjes."

Speler 7: "Ja ik weet niet, gewoon chimeids."

Speler 6: "Laten we maar door gaan naar de volgende vraag."

Spelleider: "En wat is dan, wat dat is een.. een straattaal."

Speler 6: "Oké, meneer laat mij even uitleggen."

Spelleider: "Nee, nee, nee. Hoor.. Ik wil het van hem horen."

Speler 7: "Gewoon meisje die euh niks te doen hebben met hun leven. Euh gewoon euh ze denken gewoon. Ja ik weet niet wat ze denken. Ik weet niet."

Spelleider: "Nee. Oké."

Speler 6: "Meneer."

Spelleider: "Wat vind je daar van? Van die meisjes."

Speler 6: "Meneer."

Speler 7: "Van die meisjes? Ja, ik weet niet. Voor hun is het slecht. Ik zou het niet doen. Mijn kontje geven voor een eppie."

Speler 6: "Meneer ik zal u uitleggen er zijn meisje die geboren zijn om zulke dingen te doen."

Speler 7: "Nou, dat weet ik niet."

Speler 6: "Oké niet geboren maar later. Maar hé toch, hé toch probeer het te zien."

Speler 7: "Nee man, het is gewoon als je maakt zo euh. Elke hoertje is toch een slet zoals dat is."

Speler 6: "Nee, maar zo zijn ze."

Speler 7: "Maar ze ziet het hier toch ook?" *Wijst naar hoofd / ogen.*

Speler 6: "Ja toch, ze zien die dingen, je weet toch. Die wil ik ook uitproberen, je weet toch."

Speler 7: "Jij denkt; ik ga zo staan."

Speler 6: "Ja daarom zijn het sletjes toch."

Spelleider: "Iemand die daar iets anders van vindt?"

Speler 2: "Nee."

Speler 5: "Nee."

Spelleider: "Dat vinden jullie allemaal sletjes?"

Speler 5: "Ja."

Speler 6: "Ja, allemaal sletjes. Wat vindt u er van?"

Spelleider: "En hoe noem je zo iemand?"

Speler 6: "Sletje."

Speler 5: "Hoer."

Speler 7: "Iemand die gewoon aandacht tekort komt."

*Rumoer.*

Spelleider: "Nee, maar hoe noem je zo iemand qua persoon?"

Speler 8: "Hoer."

Speler 5: "Hoer."

Speler 7: "Hoer, sletje."

Speler 6: "Sletje, hoertje."

Speler 1: "Prostituee."

Speler 6: "Bitch."

*Spelleider wijst naar speler 1.*

Speler 6: "Wat zei je? Wat zei je?"

Speler 1: "Prostituee."

Speler 6: "Ja, pros.. prostitutionmeisje... Ja maar toch, het blijft toch gewone hoertjes en bitches en sletjes."

Spelleider: "Maar waarom noem je die meisjes zo? Waarom vind je dat?"

Speler 6: "Omdat ze zo zijn."

Spelleider: "Maar wat –"

Speler 6: "Kijk er zijn. Kijk meneer, er zijn meisjes die gewoon normaal zijn, maar er zijn ook meisjes die hoers zijn. Weet je wat hoers is?"

Speler 5: "Je bent gierig."

Speler 6: "Je bent te gierig. Weet je we zijn gierig om pik te krijgen. En als ze niet krijgen gaan ze zoeken."

Speler 1: "Kun je na gaan."

Speler 2: "Voor geld."

Speler 6: "Daarom, voor geld."

Speler 2: "Spullen."

Speler 6: "Want kijk meneer stel je.. stel je voor.."

*Speler 7 zegt iets onverstaanbaars.*

Spelleider: "Wat zeg je?"

Speler 7: "Gewoon.. Je bent lelijk. Niemand wilt je."

Speler 6: "Meneer. Meneer. Meneer, luister hè. Luister hè."

Speler 7: "En dan die chimeids, chimeids die denken van 'Oké dan, maar als ik jou dit geef dan krijg ik...'"

Speler 6: "Meneer. Meneer."

Speler 1: "Hé maar een meisje dat ik wil dat is wel mooi hè."

Speler 6: "Ik heb, ik heb een goede reden –"

Speler 7: "Ja veel make-up op hé."

Speler 3: "Ja maar krijgt dat meisje geen zakgeld. Dan kan ze gewoon die dingen doen misschien."

Speler 6: "Meneer ik, ik heb een goeie reden meneer."

Spelleider: "Wil je heel even niet.."

Speler 6: "Ik heb een goede reden toch."

Spelleider: "Ja dat geloof ik wel. Ik kom zo bij je. Ik wil heel even antwoord van daar horen, wat hij zegt."

Speler 6: "Is goed."

Speler 3: "Ja, wanneer krijgen meisjes geen geld bijvoorbeeld van zijn ouders en dan euh gaan ze gewoon op zoek naar geld, gaan ze gewoon kijken."

Speler 6: "Maar kijk.."

Speler 5: "Dat is de makkelijkste manier."

Spelleider: "Dat is een makkelijke manier om geld te verdienen?"

Speler 3: "Ja."

Speler 8: "Wat kan jij goed Nederlands joh."

Speler 3: "En dan gaan ze naar bed toe.. voor geld."

Speler 6: "Meneer, u moet het zo zien hè. Zeg maar een meisje loopt naar Zuidplein. Weet u waar Zuidplein is meneer?"

Spelleider: "Ja."

Speler 6: "Een meisje loopt naar Zuidplein, maar ziet iets moois. Je weet toch? Maar die gaat naar huis, vraagt aan ouders 'Mag ik geld kopen.. mag ik geld hebben om die spul te kopen?' Je weet toch. Maar die ouders zeggen tegen haar, die ouders zeggen tegen haar 'nee, we geven je niet'. Maar ja toch, die meisje denkt hoe moet ik aan die geld komen, want ik wil die dingen hebben, ik vind die mooi, ik vind dit, ik vind dit mooi, al die meisjes hebben."

Spelleider: "Dus dan zeg je eigenlijk hetzelfde wat hij net zei."

Speler 6: "Ja, wat hij.. Wat hij net zei, ja."

Spelleider: "Dus je bent het met hem eens?"  
 Speler 6: "Ja, ik ben het met hem eens. Tuurlijk, want het is zo –"  
 Spelleider: *Tegen speler 8.* "Jij euh, jij wou ook iets zeggen?"  
 Speler 8: "Neuh."  
*Rumoer.*  
 Spelleider: *Tegen speler 4.* "Zeg het maar, zeg het maar hoor."  
 Speler 6: "Wat wil je zeggen joh?"  
 Speler 4: "Nee, ik euh.. de hele tijd over hetzelfde onderwerp. Van het eerste plaatje tot deze kaartje is het alleen maar over hoertje, bitches."  
 Speler 5: "Meer sletjes."  
 Speler 8: "Ja."  
 Speler 6: "Hé maar dat is, maar dat is vandaag de onderwerp."  
 Speler 7: "Ja maar, het is toch een soort van onderzoek?"  
 Spelleider: "Er komen ook wel andere vragen hoor. Maar ik snap wel, ik snap wel wat je bedoeld. Daar ben ik het ook wel mee eens. Maar ik, ik –".  
 Speler 4: "Ja maar zo val, zo val ik bijna in slaap."  
 Spelleider: "Ja? Moet ik je wakker houden. Wil je een kop koffie?"  
 Speler 6: "Zwarte koffie urgh."  
*Rumoer.*  
 Spelleider: *Tegen speler 8.* "Wil jij de volgende vraag pakken?"  
*Speler 8 pakt vragenkaart 8.*  
 Speler 8: "Wat is een loverboy?"  
*Rumoer.*  
 Spelleider: "Jongens. Kun je de kaart nog een keer hardop lezen?"  
 Speler 8: "Wat is een loverboy? Een soort.. soort van pimp. Hij zoekt gewoon meisjes."  
*Rumoer.*  
 Speler 8: "Hij.. hij zoekt gewoon meisjes."  
 Speler 7: "Loverboy is gewoon een pooier die denkt dat hij elke chimeid kan krijgen."  
 Spelleider: "Heel, heel even om de beurt gewoon, want anders is het straks helemaal niet te verstaan. Ik vind het lullig om te zeggen, maar anders kunnen we straks niet verstaan wie wat zegt, zeg maar."  
 Speler 8: "Een loverboy die is euh. Hij behandelt die meisje goed en als het euh.. Ik weet niet, als het goed gaat dan gaat hij haar gebruiken in euh ruilseks of zo. En euh dan krijgt hij dat geld of iets."  
 Spelleider: *Tegen speler 7.* "Wat euh, wat wou jij zeggen?"  
 Speler 7: "Een loverboy vind ik gewoon een pooier die denkt dat hij elke meisje op het wereld kan krijgen. Die gaat van de ene naar de andere, van de ene naar de andere."  
 Speler 1: "Dat is een player."  
 Speler 7: "Totdat hij niemand meer kan krijgen en dan blijft hij bij dezelfde."  
 Speler 4: "Ja maar dat is wat anders een loverboy is een jongetje die, hij laat chimeids werken."  
 Speler 7: "Jullie zeggen toch loverboy?"  
 Speler 6: "Nee, dat is een pimp man."  
 Speler 7: "Dat is een pimp."  
 Speler 6: "Als je chimeids laten werken dat is een pimp."  
 Speler 1: "Nee man, een loverboy dat is een pimp."  
*Rumoer.*  
 Speler 4: "Dat is een player."  
 Speler 7: "En net zei je loverboy man. Wat bedoel je?"  
 Spelleider: "Wat, wat wil je zeggen?"  
 Speler 4: "Een loverboy, loverboy –".  
 Speler 1: "Laten we gewoon kijken wat in het woordenboek staat."  
 Speler 4: "Een loverboy is dat ik iemand heb, laten neuken met een ander, dat zij het geld aan mij moet geven. Dat is toch loverboy?"  
 Speler 7: "Nee, dat is pimp."  
 Speler 1: "Ja een loverboy ook. Dat is toch gewoon hetzelfde."  
 Speler 4: "Ja, dat hebben ze op school verteld."  
 Speler 7: "Nee, een loverboy dat is euh.."  
 Spelleider: "Nou, dan stel ik voor dat we nu naar de volgende vraag gaan. Als jij de volgende vraag –".  
 Speler 4: "Nee maar ik heb een antwoord op mijn vraag."

Spelleider: "Ja, maar dat komt zo. Anders komt, anders ga je direct weer zeggen dat de vraag bij elkaar hoort."

*Speler 1 pakt vragenkaart 9.*

Speler 6: "Welke vraag had jij?"

Speler 4: "Hè?"

Speler 6: "Welke vraag had jij?"

Speler 4: "Bij dit?"

Speler 6: "Ja. Dat was zijn vraag."

*Speler 1 leest de vraag voor.*

Speler 1: "Hoe word je een loverboy? Bij wat. Moeten zij niet eerst weten wat een loverboy is? Anders kun je toch ook niet weten hoe je dat wordt."

Speler 4: "Ja."

Speler 7: "Een loverboy is gewoon hoe je bent."

Speler 4: "Nee. Nee."

Spelleider: *Over speler 8.* "Wat jij net gaf, dat kwam al aardig in de buurt."

Speler 6: "Dat is het."

Speler 2: "Hij vangt het geld. Hij geeft ze alles."

Spelleider: "Ja, dus eigenlijk is het ongeveer hetzelfde als een, als een pimp."

*Rumoer.*

Speler 8: "Die.. die behandelt die meisjes goed. En dan laat hij haar voor geld werken."

Spelleider: "hm-hm. Ja, ja. En euh snappen jullie het verschil dan wat, wat een pooier is? Of een pimp zoals jullie dat dan noemen."

Speler 6: "Kijk meneer, een loverboy.. Meneer, een loverboy is een jongen die een meisje houdt. Hij houdt van dat meisje. En dat meisje -".

Speler 7: "Hij geeft die chimeid een gevoel van 'ik hou van haar'."

Speler 6: " 'Ik hou van jou'. Maar die loverboy played dat meisje, gaat naar die andere meisje. Je weet wel. Hij speelt een spelletje."

Speler 1: "Nee, dat is fout man."

*Rumoer.*

Speler 3: "Ik ga ermee akkoord."

Speler 7: "Hoe noem je het anders dan? Hoe noem je het anders dan?"

Speler 6: "Hé. Hé."

Speler 7: "Hoe noem je het anders dan?"

Speler 6: "Hé, ik kijk naar Snoop Dogg hè. Ik kijk naar Snoop Dogg boy. Weet je wat Snoop Dogg is?"

Speler 1: "Ja maar Snoop Dogg -".

Speler 6: "Snoop Dogg legt je uit vriend wat loverboy, playboy, pimps en al die tori zijn. Ik heb een dvtje thuis."

Spelleider: "Zullen we heel even centraal." *Wijzend naar speler 3.* "Jij, jij wou ook iets zeggen geloof ik?"

Speler 3: "Ja. Ja. Ik ga met hem eens." *Wijst naar speler 6.*

Speler 6: "Loverboy -".

Spelleider: "Ja, ik kan wel een beetje zeggen. Want een pooier is inderdaad meer iemand die, die doet het puur voor geld en het meisje doet dat vrijwillig. En bij een loverboy die doet het inderdaad, die zegt 'ik hou van je' en gaat dan euh -".

Speler 6: "Kijk die loverboy, die loverboy.."

*Rumoer.*

Speler 6: "Die loverboy die speelt gewoon met die meisje. Die speelt gewoon met die meisje. Houdt die meisje gewoon voor de gek. Hé, ik weet man."

Speler 1: "Ja -"

*Rumoer.*

Spelleider: *Tegen speler 1.* "Wat wou je zeggen?"

Speler 1: "Hm?"

Spelleider: "Wat wou je zeggen?"

Speler 1: "Ja een loverboy is gewoon een straattaal voor een player, weet je wel. Alleen loverboy in het echt is gewoon iemand die, dadelijk gezegd, die meisjes omkoopt en en en goed behandelt en zo. Zodat het meisje van hem gaat houden en dan ga je haar allerlei prostitutie of allerlei dingen laten doen."

Spelleider: "Ja, dat is een helder antwoord."

*Rumoer.*

Speler 1: "Oké pimp. Hoe word je een loverboy? Hoe word je een pimp?"

Spelleider: "Euhm het verschil klopt wel wat hij zegt."  
Speler 7: "Het klopt wel. Kijk, maar een loverboy is gewoon. Hij gaat die dingen niet doen. Hij gaat niet voor.. chimeids voor hem laten werken."

Spelleider: "Jawel."  
Speler 7: "Natuurlijk niet."  
Spelleider: "Dat is wel de bedoeling. Dat is eigenlijk het woord waar ze het voor gebruiken."  
Speler 7: "Ik ken zoveel loverboys maar die hebben dat niet gedaan. Ja, ik weet niet, misschien leven jullie in een andere wereld."

Speler 6: "Loverboys, hé die hebben zoveel chimeids maar ze spelen met die chimeids."  
Speler 7: "Ja, ze spelen gewoon."  
Speler 6: "Maar die chimeids dan bouncen, oprotten."  
Spelleider: "Hoe wordt je een loverboy?"  
Speler 6: "Meneer.. Ik ken die dingen. Ik ken die tori, ik die tori zo. Ik heb het ooit eens zelf gedaan vriend. Ik ken die tori's, weet je."  
Speler 7: "Gewoon als veel chimeids je bom vinden."  
Speler 6: "Ja toch, dat heb je ook veel chimeids. Maar je speelt met die chimeid, maar die chimeid vraagt aan jou 'hou je van mij?' maar je zegt –".

Spelleider: "Wacht.. Maar ho ho ho even. Wat is chimeid?"  
Speler 7: "Meisje."  
Speler 6: "Meisje. Als je iemand krijgt, die meisje zegt tegen jou 'ik hou van jou', ja toch? Maar die jongen is niks in zijn hoofd zegt 'ik hou van jou' maar die jongen speelt een spelletje met dat meisje."

Spelleider: "Ja en, en hoe word je dan een loverboy? Hoe doe je dat?"  
Speler 2: "Nee dat is pimp. Hoe word je pimp."  
Spelleider: "Nou, hoe word je pimp?"  
Speler 2: "Daar is een ander woord voor. Geen loverboy. Pimp."  
Spelleider: "En hoe doe je dat dan? Heb je daar een idee van, hoe je dat wordt?"  
Speler 1: "Nou ik weet wel wat.."

*Rumoer.*  
Speler 2: "Je moet haar wat geven je moet juist.."  
Speler 1: "Je moet juiste contact hebben."  
Speler 7: "Nee, je moet al connecties hebben met die chimeids. Je weet wel. Als je al veel chimeids achter je aan hebt."  
Speler 6: "Meneer. Meneer. Meneer, hoe je pimp wordt. Ik bedoel als je een meisje hebt en die meisje wil voor jou werken en die meisje wil ook centje verdienen. Maar jij bent die baas, dus je laat die meisje voor jou werk. Stel je voor, net als bij die euh bij die.. Hoe noem je die dingen? Bij euh.. die tenten, die tenten."

Speler 1: "Ja maar dat, dat is een pooier, man."  
Speler 6: "Pooier en pimp dat is hetzelfde. Pimp, nee pimp –".  
Speler 1: "Dat, dat meisje die, die wil ook zelf zeg maar op die manier. Maar dan ben je geen loverboy meer, dan ben je geen pimp meer."

Speler 2: "Loverboy, pimp en pooier zijn alledrie dezelfde."  
Speler 8: "Ja maar –".

*Rumoer.*  
Spelleider: "Ik wil hier, hier he-heel even stoppen. En dan wil ik één dingen even afspreken, want nou zijn we heel erg aan het discussiëren over hoe, de verschillen tussen die woorden."  
Speler 6: "Dat is toch het spel?"  
Spelleider: "En ik wil jullie wel uitleggen wat het verschil is, maar dan moet je dat ook aannemen want jullie zeggen de hele tijd dat het hetzelfde is, maar het is niet hetzelfde."  
Speler 6: "Oké is goed meneer, leg uit."  
Spelleider: "Nou een loverboy is iemand die doet inderdaad, van wat jij net ook zei, van die, die begint met liefde en die gaat iemand cadeautjes geven en een meisje bij zich binden. Een meisje die geen euh geen geld krijgt van haar ouders en zegt 'ik hou van je' en dan vervolgens in de prostitutie zetten."  
Speler 8: "Maar, maar .."  
Speler 6: "Nou, dan heeft hij toch met die meisje gespeeld?"  
Spelleider: "Ja, en dat is een loverboy."  
Speler 6: "Loverboy. Je speelt met die meisje, maakt die meisje helemaal bang, die meisje blijft voor jou. Zo is het en dan gaat hij verder naar andere meisjes doet hij hetzelfde."  
Spelleider: "Ja."



Speler 8: "Luister, zij is toch bij hem, ze doet alles om bij hem te blijven."  
 Spelleider: "Ja."  
 Speler 6: "Ja, omdat jij chimeid gek hebt gemaakt. Dat is loverboy"  
 Spelleider: "Ja kijk, en een pooier dat kan iemand zijn die inderdaad een club heeft of een hoerentent."  
 Speler 6: "En een pooier, pooier is anders meneer."  
 Spelleider: "Ja."  
 Speler 6: "Pooier hé, je laat die meisje voor jou werken."  
 Spelleider: "Juist."  
 Speler 6: "Je laat die, je laat die meisje voor je werken. Jij krijgt al die doekoe die meisje krijgt tien doekoe. Klein, klein geld. Kleingeld. Ga make-up halen, zo ga iets klein moois halen. Kom nou."  
 Spelleider: "Wil jij dan de volgende vraag pakken?"

*Speler 6 pakt een nieuwe vragenkaart (vraag 10).*

Speler 6: "Ja. Ja. Waarom zou je loverboy worden? Ik?"  
 Spelleider: "Ja."  
 Speler 6: "Ik zeg tegen u meneer, ik ben geen loverboy. Weet je waarom?"  
 Spelleider: "Maar waarom zou iemand, waarom zou iemand loverboy worden?"  
 Speler 6: "Waarom, waarom zou ik. Gaat over mij, hè. Waarom je loverboy wordt. En ik ga tegen u zeggen waarom ik niet wil worden. Weet u waarom? Ik wil geen loverboy worden, omdat ik wil geen meisje pijn doen. Want ik heb die dingen live in mijn ogen gezien, hoe die dingen gaan. Ik ken vrienden van mij die spelen met die meisjes. Die spelen met die meisjes, maar zodra die meisjes weten dat, dat het niet zo is die meisjes gaat huilen. Weet je wat pijn dat is. Je hebt meisjes die hart gebroken, maar jij lacht erom."  
 Spelleider: "Ja."  
 Speler 6: "Maar je weet niet hoe dat meisje voelt, want je hebt dat meisje gespeeld. Je hebt tegen die meisje gezegd, tegen dat meisje, 'jij kan, ik hield van jou, ik hou van jou, ik gaf je alles'. Maar die, dat meisje geloofde alles."  
 Spelleider: "Ja."  
 Speler 6: "Maar eind zal is de waarheid, klaar. De waarheid komt boven tafel en die meisje komt er eindelijk achter dat die jongen helemaal niet van, van hem hield. Dat is pijnlijk, dat is pijnlijk meneer. Ik heb dat live gezien meneer, die meid begint te huilen."  
 Spelleider: "Heeft iemand anders een idee waarom je loverboy zou worden? Overhaupt, het gaat in het algemeen hoor, maar waarom wordt iemand loverboy?"  
 Speler 5: "Omdat iemand geld nodig heeft."  
 Speler 8: "Ze.. ze hebben toch geld nodig."  
 Speler 1: "Je hebt toch geld nodig."  
 Speler 8: "En euh.. ze willen macht."  
 Speler 1: "En weet je hoe dikke –".  
 Spelleider: "Wat?"  
 Speler 5: *Tegen speler 1.* "Hé, wil je iets meer naar links gaan."  
 Speler 6: "Weet je waarom meneer. Waarom zou jij loverboy worden? Omdat ten eerste, als jij een loverboy bent of wil worden. Want je weet hè, er zijn veel, veel meisjes. In deze wereld veel mooie meisjes. En als jij alles hebt. Ik bedoel alles, jij hebt geld, jij dit, jij hebt alles en dat trekt meisjes aan."  
 Spelleider: "Ja, ja."  
 Speler 6: "En zo wordt je loverboy. Als je eentje hebt. Dan heb je andere. Dan heb je uit alle, uit elke buurt heb je eentje. Maar zodra, zodra die meisje weet dat jij die hebt dan wordt het een beetje lastig voor jou. Dan moet je gaan euh afhandelen."

Spelleider: *Tegen speler 4.* "Wil jij, wil jij de volgende vraag pakken?"

*Speler 4 pakt vragenkaart 12 van de stapel en leest deze voor.*

Speler 4: "Wat is een pooier? Maar kijk, die hebben we net ook al beantwoord."  
 Spelleider: "Ja."  
 Speler 6: "Wat ik net zei."  
 Speler 4: "De baas van een hoertje."  
 Speler 1: "Een pooier is al een meisje wil werken voor die man."  
 Speler 5: "Ja, we hoeven, laten we nou niet weer in dezelfde discussie euh.."  
 Speler 4: "Als jij de baas bent van een hoer –".

Speler 6: “Dat is een hoerentent. Maar jij bent de baas, jij bent niet hoer. Jij hebt vrouwen die voor jou werk. Je hebt vrouwen die voor jou werk. Dat is pooier, je hebt vrouwen die voor jou werk en geld komen. Je weet toch, hij doet zo, chimeids komen. Twee hier, eentje hier. Dat is pooier. En hij doet dit zo – *klapt in handen* – en die gaan aan de werk en hij rookt een sigaar.”

Speler 4 lacht.

Speler 6: “Serieus. Wat die.. Ik heb die dingen gezien. Ik heb die dingen gezien, vriend.”

Spelleider: *Tegen speler 3.* “Lijkt me helder. Wil jij de volgende vraag pakken?”

*Speler 3 pakt volgende vragenkaart (vraag 13).*

Speler 3: “Heb je al eens nagedacht om loverboy of pooier te worden? Nee, zeker niet.”

Speler 6: “Nee.”

Speler 5: “Nee. Iedereen zeg even ‘nee’, dan kunnen we gewoon verder gaan naar de volgende.”

Speler 6: “Nee, eerlijk, eerlijk. Ik zeg niet van mezelf.”

Speler 5: “Ik ook niet.”

Speler 6: “Ik wou net zeggen als die chimeid wint. Laat die chimeid komen. Ik kan wel zijn helemaal didi, mag ze weer weg.”

Speler 5: “Didi is dood.”

Spelleider: “Wat zeg je?”

Speler 5: “Didi is dood.”

Speler 6: “Nou vat hij het op een andere manier op.”

Speler 5: “Maar dat is duidelijker.”

Speler 6: “Als zij wil. Kijk, ik dwing haar niet. Als zij wil met mij een lichaamporaaltje hebben is geen probleem. Je weet ik geef haar, geen probleem, kan ze weggaan. Je weet toch, volgende dag belt ze me op ‘ja, ik vond het lekker.’ Nog een keer. Ja kom. Ik zweer meneer, zo gaat het.”

*Speler 2 heeft een vragenkaart (vraag 14) gepakt.*

Speler 2: “Ken je iemand die loverboy is? Nee. Ik niemand die dat is. Wil.. wil ik ook niet”

Spelleider: “Iemand die wel een loverboy kent?”

Speler 6: “Ik euh.”

Speler 7: “Ik ken wel eentje die wannabe is.”

*Groep lacht.*

Speler 6: “Ja meneer. Ik ken eentje meneer. Ik ken eentje. Maar hij is gewoon te zakelijk gewoon.”

Spelleider: “Hoezo?”

Speler 6: “Hij is goed bezig.”

Spelleider: “Hij is goed bezig?”

Speler 6: “Hij is goed bezig. Kom op. Gucci.”

Spelleider: “Maar waarom is hij goed bezig?”

Speler 6: “Omdat hij weet hoe hij dingen moet hebben, joh. Hoe hij zijn dingen moet hou-hou-hou.. Hoe zeg je dat? Afhandelen.”

Speler 2: “Aanpakken.”

Speler 6: “Zodat, je weet toch, niemand zijn regels of zijn spel kent. Hij weet hoe hij zijn spel moet spelen. En dat –”.

Spelleider: “Ja maar wat vind je daarvan dat hij dat doet?”

Speler 6: “Kijk, als dat zijn hobby is. Ik vind dat goed. Ik vind het goed. Het is zijn hobby, zo maakt hij zijn geld. Zij zegt ‘ik maak nu bijwerken, wij verdienen, wij verdienen ons geld’. Hij verdient zijn geld op zijn manier en zij verdient haar geld op haar manier. Zo is dat meisje in principe alleen maar geld waard. Maar ja, zo gaat het leven ook, zonder geld ben je niks. Of je bent wel een persoon, maar je hebt bijna niks dan.”

Spelleider: “Maar wat vind iemand anders daarvan?”

Speler 4: “Hetzelfde.”

Speler 6: “Hetzelfde.”

Speler 3: “Hetzelfde.”

Spelleider: “Dus jullie vinden dat maar, jullie vinden dat normaal. Als zij daar geld mee wil verdienen dan euh.”

Speler 6: “Oké, het is niet normaal.”

Speler 7: “Als ik chimeids heb overal en ik verdien daar zelfs geld mee..”

*Speler 5 lacht.*

Speler 2: “Je kan er niks tegen doen dus. Je kan er niks tegen beginnen.”

Speler 6: “Ja toch. Daarom. Ja toch. Je kan niks tegen hem zeggen het is zijn werk. Dat is zijn werk. Dat is hij, hoe hij geld verdient. Stel je voor u verdient geld door gewoon te werken op school of zo, lesgeven, en hij verdient vrachtwagen noem maar op, maar hij verdient op dat manier.”

Speler 5: “Waarom vrachtwagen?”

Speler 2: “Accountant, oké.”

Speler 5: “Fuck, nooit.”

Speler 6: “En dat, hoe hij dat doet, is snel-snel. Waarmee hij dat doet is snel-snel, dus waarom niet. Dus waarvoor kies je het snelste manier of het moeilijkste manier?”

Speler 1: “Het is makkelijk geld verdienen.”

Speler 6: “Ja toch. Daarom. Dat is zijn hobby. Zo zegt hij tegen mij. Dat is zijn hobby.”

Spelleider: “Wie heeft er zin om de volgende vraag te pakken?”

*Speler 6 pakt de volgende vragenkaart (vraag 15).*

Speler 6: “Werkt een meisje voor een loverboy uit liefde of voor het geld? Wat denk je zelf?”

Speler 5: “Uit liefde.”

Speler 6: “Voor liefde? Voor het geld toch!”

Speler 1: “Uit liefde, vriend.”

Speler 7: “Het is ook voor de liefde, maar ze denkt ook aan de money.”

Speler 1: “Zij denkt dat het liefde is, maar hij doet het voor het geld.”

Speler 7: “Tuurlijk niet.”

Speler 1: “Jawel.”

Speler 7: “Alleen aan de begin is het voor de liefde, maar daarna maakt het niks uit.”

Speler 1: “Nee maar, nee maar...”

Speler 7: “Maar zij verdient toch ook doeka’s hoe gaat zij dan euh.. Zij moet toch ook ergens gaan slapen.”

Speler 1: “Nee, maar jij –”.

*Rumoer.*

Speler 7: “Heb jij ooit een pooier gezien die chimeids heeft die echt van hem houdt? Als die chi-, als die geen doekoe meer heeft denk je zij blijft nog bij hem?”

Speler 8: “Maar ze hebben het zo uitgelegd bij school tegen mij en hetzelfde heb ik bij hem gehoord nu.”

*Rumoer.*

Speler 6: “Die vriend van mij hè, hij doet deze dingen. Kijk hè. En in het begin hij weet hoe hij meisje moet uitlokken. In het begin komt liefde, je hebt gelijk, gaat alles om liefde. Maar wanneer het geld stapelt is het niet meer om liefde, om geld. Ziet, ziet u dat spel niet? Eerst liefde maken, en dan geld en dan loesoe. Serieus meneer. Ik weet niet, ik weet niet hoe jullie, jullie denk. Maar ik zie, ik zie, ik zie dat zo. Ik zie zo wat, ik zie zo hoe die mannetje doet. Ik zie hoe die mannetje voor mij doet. Hij doet, hij doet gewoon zo.”

Speler 7: “Ja maar dan is het –”.

Speler 6: “Eerst liefde. Begrijp je me, als iedereen denkt maar dus oh hij dacht zo. Eerst liefde, even opbouwen, even geld maken, opbouwen. Loesoe vriend, hij heeft een stash.”

Spelleider: *Tegen speler 5.* “Wil jij even de volgende vraag pakken?”

Speler 5: “Gelukkig man, de laatste.”

Speler 1: “Nee.”

Speler 5: “Ja, joh. Dan zijn we klaar man.”

*Speler 5 leest vragenkaart 16 voor.*

Speler 5: “Wiens..

Speler 1: “Wat the fuck is ‘wiens’ man?”

Speler 4: “Van wie.”

Speler 5: “Wiens schuld is het als een meisje slachtoffer wordt van een loverboy?”

Speler 6: “Van die meisje.”

Speler 1: “Van die familie meestal. Van, van de omgeving”.

Speler 5: “Van die meisje toch?”

Speler 7: “Het is die loverboy.”

*Rumoer.*

Speler 5: “Hé, maar die meisje kiest.. Die chimeid kiest om voor hem te gaan werken, die chimeid kan toch ook nee zeggen.”

Speler 6: “Ja toch. Het is chimeid. Die chimeid bepaald het.”

Speler 7: “Nee maar die pooier. Die pooier, die pooier, die zegt allemaal domme dingen tegen hem.”

Speler 6: “Ja maar dat bedoel ik.”

Speler 7: "Die gaat allemaal dingen denken."  
 Speler 6: "Ja toch."  
*Rumoer.*  
 Spelleider: "Kunnen, kunnen we heel even om de beurt spreken." *Tegen speler 4.* "Wat wou je zeggen?"  
 Speler 4: "Nou ja, hij zegt het komt, het is de schuld van de familie, maar dat is bullshit. Zij kiest –"  
 Speler 1: "Ja bijvoorbeeld."  
 Speler 4: "Zij kiest er voor –".  
 Speler 1: "Ook door de omgeving man."  
 Speler 7: "Als zij, uiteindelijk kiest ze er–".  
 Speler 1: "Als ze helemaal in de steek gelaten wordt –".  
 Speler 4: "En dan, dan gaat ze, dan doet ze het wel. Dat ligt niet aan de familie."  
 Speler 1: "Ja maar dan, dan. Dan is het makkelijker. Want als ze kwetsbaarder is voor een loverboy om, om haar euh..."  
 Speler 6: "Hé maar denk je dat die familie weet? En dat die familie haar zo maar haar laten.."  
 Speler 1: "Nee, dat weten ze niet. Maar ik bedoel als ze haar in de steek laten weet, weet je wel."  
 Speler 6: "Hé, maar nog steeds is het haar eigen schuld."  
 Speler 5: "Hé, maar dan is het toch nog steeds haar eigen schuld."  
 Speler 6: "Als, als die boyfriend tegen haar zegt, kan ze nog 'nee' zeggen."  
 Speler 1: "Ja maar dan, dan is het makkelijker weetje."  
 Speler 5: "Ik bedoel het is nog haar eigen schuld eigenlijk."  
 Speler 1: "Hoezo?"  
 Speler 5: "Ja, als ze het doet oké. Omdat zij 'nee' zegt was het ook niet gebeurd, is er niks aan de hand."  
 Speler 6: "Ik vind, ik vind het is haar keus. Ze kan 'ja' of 'nee' zeggen. Niemand die haar dwingt".  
 Spelleider: "Ja, maar is dat echt zo? Kan ze echt 'nee' zeggen, denk je?"  
 Speler 5: "Ja."  
 Speler 6: "Kijk, ze kan ook 'nee' zeggen –".  
 Speler 7: "Nee. In de begin kan ze nog 'nee' zeggen maar daarna niet meer."  
 Speler 6: "Maar als die pooier, als ze die pooier heeft gekregen –".  
 Speler 7: "Als ze, als ze die tattoo heeft gekregen."  
 Speler 6: "Stil, stil, stil eens even. Weet, weet hij dat meid moet overhalen om 'ja' te zeggen, dan kan hij dat."  
 Spelleider: "Ja en wiens, en wiens schuld is dat?"  
 Speler 5: "Van hem."  
 Speler 6: "Die van hem. Want hij bedenkt dat zo, hij bedenkt dat zo. Hij wil geld maken. Hij denkt alleen maar aan geld. Of in het begin hij geeft beetje, hij geeft die meid liefde en al dat, en al die dingen. Maar dat is niks, betekent niks voor hem. Hij ziet alleen maar geld."  
 Speler 5: "Oké volgende vraag. Welke –".  
 Speler 6: "Die meisje, meisje werkt voor mij, dus geld komt binnen en ik geef alleen haar geld om kleine dingen kopen. Maak haar blij. Je weet toch, zodat ze denkt, ik geef om haar. Als je echt een pooier bent. Als je weet hoe je dingen moet pimpen."  
 Spelleider: "Jij.. jij had.."  
 Speler 5: "Laatste vraag."  
*Speler 7 leest de laatste vragenkaart (vraag 11) die nog niet behandeld is voor.*  
 Speler 7: "Wat vind je van een meisje dat in de prostitutie werkt? Euh.."  
 Speler 2: "Een slet."  
 Speler 6: "Een hoer."  
 Speler 7: "Slecht."  
 Speler 5: "Een slet, hoer, bitch, klaar."  
 Spelleider: "Wat is daar slecht aan?"  
 Speler 7: "Euh ja, ik vind niet dat je je lichaam moet gaan verkopen."  
 Speler 6: "Oké jongens, tijd."  
 Speler 7: "Ik zou het niet goed vinden als euh mijn zus of zo daarmee geld verdiende."  
 Speler 6: "Dat is wel fucked up."  
*Rumoer.*  
 Speler 7: "Die boy zegt hé ik heb een lekkere chimeid in de kamer geschuurd."  
 Speler 6: "Ik heb je zus geneukt hoor."  
 Speler 7: "Kom je in die kamer, je doet de deur open en is het gewoon je zus."  
 Spelleider: "Ik zou wel, ik zou wel graag een paar andere meningen willen horen daarover."  
 Speler 5: "Hetzelfde."

Speler 4: "Hetzelfde."

Spelleider: "Heb jij daar nog een idee over?"

Speler 5: *fluistert.* "Hetzelfde."

Speler 3: "Nee."

Speler 6: "Kijk meneer, ik kan u wel –".

*Rumoer (alle spelers discussiëren door elkaar heen dat het al laat is)*

Speler 6: "Ik heb hier een mening, meneer."

Spelleider: "Ja ik, ik wil even de andere mening horen, want jouw mening hebben we net gehoord."

Speler 4: "Ja maar hij, hij geeft een mening en daar zijn we het allemaal mee eens. Je kan wel duizenden meningen horen maar hij zegt het in één keer goed."

*Rumoer.*

Speler 5: "Oké, zijn we klaar nu?"

Speler 6: "Ik mag mijn laatste mening uit-uiten hier nu."

Speler 4: "Ja, hij mag zijn laatste mening. Begin maar."

Speler 6: "Oké. Meneer ik ga je gewoon straight uitleggen hè –".

*Groep lacht.*

Speler 6: "Luister. Kijk. Kijk. Mijn mening van dat meisje die dat wel doet.. Kijk hè, wat ik net zei dat iedereen v-, iedereen verdient geld op een, op, op een manier. Zij verdient haar geld op dat manier. Dat moest.. Zij heeft voor dat gekozen meneer. Zij wil een putie of een hoertje of een sletje of een pijpsletje, noem maar op, worden."

Spelleider: "En, en als het nou gaat over waar we het net over hadden, over zo'n loverboy."

Speler 6: "Ja."

Spelleider: "Je zei net van wie is er fout."

Speler 7: "Ja maar misschien is het gewoon gauw neuken."

Spelleider: "De jongen, de meisje, dat is best moeilijk en dan heb je zoiets van ja loverboy, in dit geval van euh van wat ze net zeiden.."

Speler 6: "Ik snap het echt niet."

Spelleider: "En wat, een meisje die werkt voor een loverboy, wat vind je daarvan?"

Speler 6: "Wat ik net die mening heb, had gezegd."

Spelleider: "Die heeft daar zelf voor gekozen. Maar je zegt net zelf van het is de schuld van de loverboy."

Speler 6: "Kijk, wat lov-, die loverboy, die lokt haar eerst in. Want als zij zo slim is om te weten dat zij gesp.. euh.. euh.. zij wordt gespeeld, want die loverboy die gaat haar dingen zeggen zodat zij, zodat loverboy haar overtuigd om in het spel te blijven."

Spelleider: "Ja."

Speler 6: "Zeg maar die loverboy zegt tegen haar 'ik geef je alles wat je wil in je leven, dit, dit, dat'. En natuurlijk gaat die meisje dat geloven toch. En dat is die fout van die loverboy."

Spelleider: "En wat vind je dan van dat meisje?"

Speler 6: "Van dat meisje. Kijk ik vind dat die meisje moet logisch moest nadenken of zeggen die, tegen die jongen, tegen die jongen 'geef mij even tijd om goed na te denken'. Dan kan ze net zo goed naar vriendinnen gaan vragen om advies. Zou jij dat doen ja of nee. Kan die vriendinnen tegen haar zeggen 'misschien speelt die loverboy met jou'."

Spelleider: "Ja."

Speler 6: "Als je slim bent. Als je niet slim bent ga je zulke dingen doen, hè toch. Omdat je denkt ja doekoe, doekoe, geld, geld. Maar uiteindelijk wordt je belazerd, wie heeft de meeste geld? De baas. De pooier heeft het meeste geld. Wij verdient het wenigst? Jij. Wie wordt er geneukt? Jij."

Spelleider: *Tegen speler 1.* "Jij, jij wou ook nog iets zeggen?"

Speler 1: "Nee, laat maar."

*Einde spel.*